«Күншуақ» бөбекжай-бақшасы» мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорыны

«Бекітемін»
«Күншуақ» бөбекжай- бақшасы»
МКҚК меңгерушісі
_______ Ж.А.Курманова
«__»________ 2025жыл

Қазақ тілі маманының ортаңғы,ересек, мектепалды даярлық топтарының ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы 2025-2026 оқу жылына

Қазақ тілі маманы: Ж.С.Орынбасарова

Scanned with CamScanner

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Күншуақ» бөбекжай-бақшасы»
Қазақ тілі маманы: Ж.С. Орынбасарова
Топ: ортаңғы, ересек, мектепалды даярлық топтары
Жоспардың құрылу кезеңі: 02-05 қыркүйек 2025жыл

Дүйсенбі 01.09.2025 жыл	Сейсенбі 02.09.2025жыл	Сәрсенбі 03.09.2025 жыл	Бейсенбі 04.09.2025 жыл	Жұма 05.09.2025 жыл
	Топ: №8 «Сказка» ортаңғы тобы **Біз балабақшада не істейміз?** **Міндеті:** сөздерді сөз тіркесімен айтуға, сөйлем құрауға жаттықтыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. Тақпақ жаттау. Шағын мәтіндер құрау үйрету **Тілдік дамытушы орта.** ·Біздің балабақшамыздың іші, сыртқы ауласы тобымызда сүртінетін сүлгілеріміз әрдайым тап-таза, аппақ болып тұрады. Ол кімнің еңбегі деп ойлайсыңдар? ·Балабақшада бізге дәмді тағамдарды кімдер әзірлейді? ·Ән, би, дене шынықтыру жетекшілеріміз бізге не үйретеді? Дәрігер апайымыз не істейді екен? Ал күні бойы сендердің	**Топ: №12 «Лучик» ересек тобы** **Менің балабақшам** **Міндеті:** Балабақша туралы түсінікте рін кеңейту. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. Диалогке қатысуға үйрету. Балалардың сөздік қорларының қандай деңгейде екендігін қадағалау және ауызекі сөйлеу дағдыларын қалыптастыру Міндетінда әр алуан сұрақтар қойылады. **Тілдік дамытушы орта.** ·Балалар үйімізде бізге кім қарап-күтіп, қамқорлық көрсетеді? ·Неліктен өз үйім-менің бірінші үйім деп айтамыз? ·Ал балабақшаны екінші үйім деп атай аламыз ба ·Бұл үлкен үйімізде бізге кім қамқорлық көрсетіп, аялайды? Балабақшада	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы** **«Балабақшадағы алғашқы күн»** **Міндеті:** Балаларды әңгімені жалғастырып айтуға үйрету. Мазмұнды жалғастырту арқылы ой-қиялдарын дамыту. Баланы ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** Тақтамен жұмыс. тақтаға көркем сурет іліп, балалардан кімнің суретін көріп отырғандарын сұрайды. «Бала» сөзі «Б» дыбысынан басталып тұр. Кәне, бәріміз бірге «Б» деп айтайық. – Енді «П» дыбысын айтайық. "П" дыбысы парта сөзінде бірінші болып тұр. Екі дыбыс бір-біріне өте ұқсас дыбыстар. «Б» мен «П» дыбыстарының дұрыс артикуляциясы мынандай: «Б» – «П» дыбыстары кішкене тіл ашық тұрып, дем ауыз арқылы қатты	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы** **«Топ бөлмелерімен танысу»** **Міндеті:** балаларды балабақша өмірімен, топ бөлмесімен таныстырып,ондағы жиһаз атауларын атауға, олардың қызметін сипаттап беруге үйрету. дидактикалық ойын арқылы балалардың сөздік қорын дамыту. топтағы жиһаздарды ұқыпты ұстауға тәрбиелеу **Тілдік дамытушы орта.** – Балалар, сендер бүгін таңертең тұрып қайда келдіңіздер? – Сендерге балабақшада ұнай ма? Педагог өзін таныстырған соң, балаларды балабақша өмірімен таныстырады. -

Scanned with CamScanner

	жандарында жүретін апайларың кім? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Педагог М.Әлімбайдың «Біздің балабақшада» өлеңін оқып беріп, балалармен бірге қайталайды. Балабақша есігін Сәби болып ашқанбыз. Балапандай мәпелеп Өсіреді бақшамыз. Бұл екінші үйіміз, Біз туғанбыз бәріміз. Біз – осы үйдің гүліміз, Біз-осы үйдің сәніміз. **Сөздік қор.** **Бала, бала, баламыз** *Е.Өтетілеуұлы* Бала, бала, баламыз, Бақшамызға барамыз. Күні бойы қызыққа Батамыз да қаламыз! **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Дәптермен жұмыс.** **«Балабақшамды безендіремін»** Балалар дәптерде салынған балабақша үйін түрлі түсті қарындаштармен безендіріп, ауласын гүлдендіреді. Жұмыс соңында өздерінің балабақшаға деген жылы тілектерін білдіреді.	сендер үшін қаншама адам жұмыс істейді. Қане, олар кімдер және не істейді екен? ·Біздің балабақшамыздың іші, сыртқы ауласы тобымызда сүртінетін сүлгілеріміз әрдайым тап-таза, аппақ болып тұрады. Ол кімнің еңбегі деп ойлайсыңдар? ·Балабақшада бізге дәмді тағамдарды кімдер әзірлейді? ·Ән, би, дене шынықтыру жетекшілеріміз бізге не үйретеді? Дәрігер апайымыз не істейді екен? Ал күні бойы сендердің жандарыңда жүретін апайларың кім? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Педагог М.Әлімбайдың «Біздің балабақшада» өлеңін оқып беріп, балалармен бірге қайталайды. Балабақша есігін Сәби болып ашқанбыз. Балапандай мәпелеп Өсіреді бақшамыз. Бұл екінші үйіміз, Біз туғанбыз бәріміз. Біз – осы үйдің гүліміз,	жұмылған еріндердің кілт ашылуынан сыртқа шығу нәтижесінде жасалады. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Б» дыбысының буын ішінде келетін сөздерге мысалдар: Ба-ба-ба – бала. Бо-бо-бо – бота Бө-бө-бө – бөрік. Табыл – дабыл. Бақа – бақбақ. «П» дыбысының буын ішінде кездесетін сөздерге мысал: Па-па-па – парта. Жа-па-лақ – жал-пақ. Па-рақ – жа-пы-рақ. **Сөздік қор.** **Балабақшадағы алғашқы күн** Кішкентай Балжанды таңертең әжесі ұйқысынан оятты. – Сен бүгін балабақшаға барасың, онда сені жаңа достарың және апайың күтіп отыр, – деді әжесі. Қуанып кеткен Балжан әп-сәтте дайын бола қалды.Өйткені оның үйде іші пысатын , әжесінің мазасын алатын. Балабақшаға баруды асыға күтіп жүрген еді. Әжесі қолынан жетектеп балабақшаға алып	Балалар, мынау біздің тобымыздың бөлмесі. Бөлмеміз жарық, әрі кең. Топта сіздерге арналған көп ойыншықтар бар. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** (Балаларға демонстрациялық көрнекілікті көрсете отырып, балабақшамен таныстыру) – Мынау не? – Оған не саламыз? т.б. сипаттарын атау, түсін, көлемін айту. – Мынау не? – Оған не саламыз? – Қандай ойыншық көріп тұрсыңдар? – Мынау не? (Кереует – жататын төсек). – Онда не істейміз? (ұйықтаймыз, т.б.) топ, бөлме, кереует, қолжуғыш сөздерімен сөздік жұмыс жүргізіледі **Сөздік қор.** Топ – бұл жерде балабақшада балалардың шоғыры. Бөлме – ғимарат ішіндегі жеке үй **Тілдің грамматикалық құрылымы.**

Scanned with CamScanner

	Байланыстырып сөйлеу. **Жүректен жүрекке** Балалар шеңберге жиналып, ойыншық жүрекшелерді алып, балабақшада жұмыс істейтін апайларына өздерінің жылы тілектерін айтып, жүрекшелерді ұжымдық жұмыстағы суреттердің қасына жапсырады. **Күтілетін нәтиже:** сөздерді сөз тіркесімен айтуға, сөйлем құрайды, байланыстырып сөйлеуге дағдыланады.	Біз-осы үйдің сәніміз. **Сөздік қор.** **Бала, бала, баламыз** *Е.Өтетілеуұлы* Бала, бала, баламыз, Бақшамызға барамыз. Күні бойы қызыққа Батамыз да қаламыз! Иилеміз оңға бір, Иилеміз солға бір. Тәрбиеші қарайды, Аяққа бір, қолға бір. Міне, «вагон», кіреміз, «Пойызбен» жол жүреміз. «Кемеге» де мінеміз, Толқындарды тілеміз. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Дәптермен жұмыс.** **«Балабақшамды гүлдендіремін»** Балалар дәптерде салынған балабақша үйін түрлі түсті қарындаштармен безендіріп, ауласын гүлдендіреді. Жұмыс соңында өздерінің балабақшаға деген жылы тілектерін білдіреді. **Байланыстырып сөйлеу.** **Жүректен жүрекке** Балалар шеңберге жиналып, ойыншық жүрекшелерді алып,	келді,тобына ертіп кірді. – Ал, балалар, әңгімені әрі қарай өз ойларыңмен жалғастырыңдар, Балжан балабақшада кімдермен танысты, нелерді көрді, балабақша Балжанға ұнады ма? Дәптермен жұмыс. Бірнеше дәптердегі суреттердің жетіспейтін жерлерін толықтыру. Дәптердегі тапсырма орындалады. Педагог балалардың тілін жаңылтпаш қайталату арқылы жаттықтырады: 1.Тебіншек ат – шегіншек. 2.Шегіншек ат – тебіншек **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Сөздерді дыбысталуы бойынша салыстыру Клуб, штаб, араб, куб; Мектеп, кәсіп, ғажайып, доп, нәсіп. «Б» ұяң – дауыссыз, ал «п» дыбысы – қатаң дауыссыз. **Байланыстырып сөйлеу.** – Балалар, бүгін қандай дыбыстармен таныстық? – Біз бүгін кім туралы әңгімеледік? **Күтілетін нәтиже:** жаңа дыбыстарға сөз ойлап, сөйлем құрайды, суреттегі жетіспейтін жерлерді толықтырады;"б" " п" дыбыстарының	**«Нені қайда қоямыз?» дидактикалық ойыны.** Ойын шарты: Заттарды атай отырып, оларды қай жерге қоятынын айту (мынау- тон, оны шкафқа ілеміз, мынау - жастық оны жатын бөлмесіндегі кереуетке қоямыз, мынау сабын оны қол жуатын бөлмеге қоямыз т.б.). **Байланыстырып сөйлеу.** Демонстрациялық көрнекіліктердегі суреттерді көрсете отырып, сұрақ-жауап арқылы қорытындылау. **Күтілетін нәтиже:** топтағы заттардың аттарын атап, киімдерін киім ілетін шкафқа жинауды; сұрақ-жауап арқылы диалогке қатысуды; заттарды ұқыпты күтіп ұстау ережесін сақтау дағдысын біледі.

Scanned with CamScanner

		балабақшада жұмыс істейтін апайларына өздерінің жылы тілектерін айтып, жүрекшелерді ұжымдық жұмыстағы суреттердің қасына жапсырады. **Күтілетін нәтиже:** Ауызекі сөйлеу дағдылары қалыптасады. Балабақша туралы түсініктері кеңиді.	ұқсастығын; әңгіме мазмұнын түсініп, жалғастырып айтады	
	Баламен жеке жұмыс: «Табиғат мейірімді» Міндеті: Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету **шарты:** Тәрбиеші сөйлемді өзі бастап береді. Балалар сөйлемді ары қарай өздері жалғастырады. - Жер-ана мейірімді, өйткені ол ...(көкөністер мен жемістерді өсіреді) - Күн мейірімді, өйткені ол...(жарығы мен жылуын береді)	**Баламен жеке жұмыс: «З» және «с» дыбыстары** (Дыбыстық сөйлеу мәдениеті) **Міндеті:** Дыбыс жайлы түсінік беру. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту	**Баламен жеке жұмыс: «Нені қайда қоямыз?» Міндеті;** Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. - дауысты (а, ә, е, о, ұ) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды айта білу; **Тілдің грамматикалық құрылымы** -сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру, **Байланыстырып сөйлеу:** - суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде байланыстырып сөйлеу **Шарты:** Заттарды атай отырып, оларды қай жерге қоятынын айту (мынау-тон, оны шкафқа ілеміз, мынау -жастық оны жатын бөлмесіндегі кереуетке қоямыз, мынау сабын оны	

Scanned with CamScanner

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Күншуақ» бөбекжай-бақшасы»
Қазақ тілі маманы: Ж.С. Орынбасарова
Топ: ортаңғы, ересек, мектепалды даярлық топтары
Жоспардың құрылу кезеңі: 08-12 қыркүйек 2025жыл

Дүйсенбі 08.09.2025 жыл	Сейсенбі 09.09.2025жыл	Сәрсенбі 10.09.2025 жыл	Бейсенбі 11.09.202025 жыл	Жұма 12.09.202025 жыл
Топ: №6 «Светлячок» ортаңғы тобы **«Жемістер мен көкөністер »** **Міндеті:** Күз туралы білімдерін толықтыру,жемістер мен көкөністер түсінік беру. Оларды ажырата білуге үйрету. Есте сақтау қабілетін, дүние танымын дамыту,сөздік қорын молайту. Балалардың жеміс ағаштарын қорғап оларға қамқор болуына ықпал ету үшін тәрбиелік әңгімелер жүргізу. **Тілдік дамытушы орта.** **«Жемістер мен көкөністер» ертегісі»** **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Жемістермен көкөністер жақсы өсу үшін не қажет?	**Топ: №8 «Сказка» ортаңғы тобы** **«Жемістер мен көкөністер »** **Міндеті:** Күз туралы білімдерін толықтыру,жемістер мен көкөністер түсінік беру. Оларды ажырата білуге үйрету. Есте сақтау қабілетін, дүние танымын дамыту,сөздік қорын молайту. Балалардың жеміс ағаштарын қорғап оларға қамқор болуына ықпал ету үшін тәрбиелік әңгімелер жүргізу. **Тілдік дамытушы орта.** **«Жемістер мен көкөністер» ертегісі»** **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Жемістермен көкөністер жақсы өсу үшін не қажет? -Олар жылуды қайдан	**Топ:№12 «Лучик» ересек тобы** **«Бақша мен бақ»** **Міндеті:** Балалардың сөздік қорын заттың сапасы мен құрамын білдіретін (көлемін, түсін, пішінін) сөздермен байыту, балалардың сөздігіне көгеніс пен жеміс туралы жалпы түсінікті білдіретін сөздерді енгізу. ә) Сөздік қорын дамыту және дыбыстарды анық айтуға баулу, ауызша сөйлеуін дамыту. б) Еңбексүйгіштікке, Отанға деген сүйіспеншілігін арттыру **Тілдік дамытушы орта.** Балалар назарын себеттегі жемістер мен көгөністерге аудара отырып, олардың кез келгенін алып, атын айтып, түсін, пішінін нақтылап сұрау. Мысалы: мынау алма, оның түсі қызыл, пішіні дөңгелек, дәмі тәтті т.б. **Сөйлеудің дыбыстық**	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы** **«Менің жазғы демалысым»** **Міндеті:** Балалармен аталған тақырып төңірегінде әңгіме қозғалады. Әр бала өзінің жазғы демалысы туралы ауызша айтады. **Тілдік дамытушы орта.** **Ой шақыру.** Демалыс туралы не білеміз? Сұрақ- жауап әдісі арқылы өз ойларын айтады. Слайдта сұрақтар жазылып тұрады сол арқылы сабақтың тақырыбын ашады. *1-сұрақ. Жаз айларын ата?* *2-сұрақ. Жазда нелер піседі?* *3- сұрақ. Жазда балалар не істейді?* *4-сұрақ. Жазда балалар қайда барады?* «Жазғы демалыс» экраннан суреттер көрсетіледі.	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы** **«Жемістер бағында»** **Міндеті:** Балалардың сөздік қорын заттың сапасы мен құрамын білдіретін (көлемін, түсін, пішінін) сөздермен байыту Жемістердің атауын айтамыз, әріптерді толықтырып, дыбыстарды белгілеу біледі; жұмбақтар шешіп, жаңылтпаштарды қайталайды. **Тілдік дамытушы орта.** **Ойын «Мен бастаймын, сен жалғастыр»** 1 Апта күндерін : дүйсенбі .... 2 Жыл мезгілдері: қыс, ... 3 Қыстың айлары желтоқсан -.....

Scanned with CamScanner

-Олар жылуды қайдан алады? -Күн қандай пішінге ұқсайды? - Күннің түсі қандай? Олай болса балалар біз «Күн» жасайық. Тәрбиеші сары түсті дөңгелекке қыстырғыштарды қыстыру арқылы күн бейнесін жасап көрсетеді. Балаларға күн бейнесін жасауды ұсынады. **Сөздік қор.** **Д/ойын «Сиқырлы қоржын»** -Балалар, алма, алмұрт, жүзім,өрік қайда өседі? -қызанақ, қияр, асқабақ, картоптар қайда өседі? **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Д/ойын : «Жемістер мен көкөністердің дәмін ажырат»** Көздері жұмылу күйде жемістер мен көкөністердің дәмін ажыратады **Байланыстырып сөйлеу.** **1« Байланыстырып сөйлеу алгоритмі»** тәрбиеші себетте қалған	алады? -Күн қандай пішінге ұқсайды? - Күннің түсі қандай? Олай болса балалар біз «Күн» жасайық. Тәрбиеші сары түсті дөңгелекке қыстырғыштарды қыстыру арқылы күн бейнесін жасап көрсетеді. Балаларға күн бейнесін жасауды ұсынады. **Сөздік қор.** **Д/ойын «Сиқырлы қоржын»** -Балалар, алма, алмұрт, жүзім,өрік қайда өседі? -қызанақ, қияр, асқабақ, картоптар қайда өседі? **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Д/ойын : «Жемістер мен көкөністердің дәмін ажырат»** Көздері жұмылу күйде жемістер мен көкөністердің дәмін ажыратады **Байланыстырып сөйлеу.** 1**« Байланыстырып сөйлеу алгоритмі»** тәрбиеші себетте қалған жемістерді екі тілде айтып таныстырады: -Мынау-алма (алмұрт, жүзім,банан, апельсин,	**мәдениеті.** **Ойын-жаттығулар:** («З» дыбысының дұрыс айтылуын қадағалау) а)Алманы ағаштан қалай алатынымызды сұрап, баққа барып себеттерімізге ағаштан үзіпүзіп жемістер жинауды ұсыну (жинайды). ә)Тәтті жемістердің дәмін татқысы келіп ұшып жүрген бал арасы болуды ұсыну (ыз-ыз деп ызылдап ұшады). «З» дыбысы бар қандай жемістер мен көгөністердің атауларын білетіндерін сұрап, бірге қайталау (жүзім, қарбыз, сәбіз) **Сөздік қор.** **Жұмбақ: Аспай піскен, қайнамай түскен. (Жеміс) (Түсіндіру жұмысын жүргізу:** неге ол аспай және қайнамай піседі?) Педагог балаларға жемістер мен көгөністердің мол өнім беруі мен үлкен болып өсуінің себебін сұрай отырып, оның еңбекке байланысты екенін, күтіп-баптап өсірген бағбан еңбегінің зор екенін жеткізеді. Жемістер мен көгөністерді жемес бұрын қажетті қолданылатын тазалық кеңестерін дәріптейді **Тілдің грамматикалық**	**Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Суреттерді сөйлетеміз» әдісі Суретпен жұмыс. **Сөздік қор.** Жаз мезгілінде барған жаңа орындар туралы айтады, қала атауларын үйренеді. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Аталған қала атауларын буынға бөледі, дыбыс санын анықтайды. **Байланыстырып сөйлеу.** **Қимылды ойын:** «Гүл тереміз» Міндеті: 3 түрлі түсті гүлді (қызыл, сары, ақ) еденге шашып тастап, бір бала қызыл, бір бала сары, бір бала ақ түсті гүлдерді себетке жинайды. Қай бала бірінші жинап болса, сол бала жеңімпаз болады. **Күтілетін нәтиже:** Ауызша баяндап айта алады. Баяғы өткен заманда орманда түрлі өсімдіктермен бірге, жемістермен көкөністерде өмір сүріпті. Орманның төбесінен жарқыраған күн ешқашан кетпеген. Сондықтан күз де қыста	**«Дұрыс ата!» ойын-жаттығу.** Тәрбиеші көкөністерді мен жемістерді бір себетке салып әкеледі. Балалар, танитын көкөністерді айтады. -Мынау-қияр (қазынақ, картоп, сәбіз, қызылша, орамжапырақ) Бұлар көкөністер. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **«Кім тез жинайды?» дамытушылық ойыны.** Тәрбиеші екі шеңберді екі жаққа қояды. Жеміс пен көкөністерді екі себетке бөлек жинау. Жеміс пен көкөністерді топтастыру. **Сөздік қор.** балалар шеңбер бойына тұрып, сергіту сәтінің өлеңін қимыл-қозғалыстарына сай орындайды, бір-бір қоржыннан алады, екінші рет ойнағанда орнына салады. Күзгі шақта Біздің бақта Түрлі түсті

Scanned with CamScanner

жемістерді екі тілде айтып таныстырады: -Мынау-алма (алмұрт, жүзім,банан, апельсин, лимон) -Мынау не? -Мынау – алма. -Оның түсі қандай? -Оның түсі қызыл. -Ол дәмді ме? -Иә. **Күтілетін нәтиже:** Балалардың тілін сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілеттерін дамиды, сөйлеуге, берілген сұраққа толық жауап беруге тәрбиеленеді, танымдық қасиеттері артады.	лимон) -Мынау не? -Мынау – алма. -Оның түсі қандай? -Оның түсі қызыл. -Ол дәмді ме? -Иә. **Күтілетін нәтиже:** Балалардың тілін сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілеттерін дамиды, сөйлеуге, берілген сұраққа толық жауап беруге тәрбиеленеді, танымдық қасиеттері артады.	**құрылымы.** Жаңылтпаш (алма туралы) Бес түп алма, Бестік алғандікі, Төрт түп алма, Төрттік алғандікі., Бестік алған, Төрт түп алмайды. Төрттік алған, Бес түп алмайды. (Сандарды көрсете отырып айтады). **Байланыстырып сөйлеу.** Педагог оқу қызметін балаларға күз мезгілінің сыйы жемістер мен көгөністерді себеттерге бөліп салдыра отырып, «Еңбек – адамның екінші анасы» мәтелін қайталап, дәмді алма, алмұрт, жүзімнен дәм татуды ұсыну. **Күтілетін нәтиже:** жемістер мен көгөністерді және олардың пішіндерін ажыратуды; «З» дыбысын дұрыс айтуды; жемістердің бақта, көгөністердің бақшада өсетінін біледі.	болмаған, жемістермен көкөністер еш тоңбаған. (орманда өсіп тұрған жемістер мен көкөністерді көрсету) Бір күні күннің бетін бұлт басып, айнала түнеріп,салқындық орнайды, қатты жел соғады. Бұрын мұндайды көрмеген жемістермен көкөністер қатты тоңып қалтырайды. Өздеріне пана іздеп жан-жаққа кете бастайды. Алма ,алмұрт, жүзім,банан,лимон жолға шығады.Жемістер келе жатса,орманның шетінде (үйшікті көрсету) үйшік тұрады Үйшікті көрген жемістер қуанып қалады Үйшіктің есігін қағады. - Бұл үйшікте ата мен әже тұрады екен Ата:-Бұл кім? -Балалар,қане біз жемістерге көмектесейік,әйтпесе атамен әже оларды үйшікке кіргізбейді -Мынау не? -Балалар, алманың пішіні қандай, Түсі қандай? Балалар жемістерге	Жеміс пісті: алма, алмұрт,жүзім, банан, апельсин, лимон. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** 1.Кітапшадағы әріптерді толықтырып, дыбыстарды анықтап, егіншілікке керек заттарды танып, өріктің талда не жерде өсетінін ажыратып, қарындаштарды тіке және кері санау (таным дағды) 2.Жаңылтпаштар мен жұмбақтар жайында әңгімелейді, ой қосып сұрақтарына жауап алады. (қатынас дағды) 3.Бірнеше түсті суретті бейнелеу алгоритмін белгілейміз: - Ақшыл түстен бастап біртіндеп қою түске өтеміз. (шығармашылық дағды) **Байланыстырып сөйлеу.** **« Байланыстырып сөйлеу алгоритмі»** тәрбиеші себетте қалған жемістерді екі тілде айтып

Scanned with CamScanner

			көмектеседі Ата мен әже мәре-сәре болып отырса,тағы есік қағылады, ата келіп ашса, сәбіз, қызанақ, қияр, картоп келіп тұр екен. Қияр айтады: Ата бізді кіргізбесең болмайды, үсіп кетейіндеп тұрмыз-дейді. -Ата: сендер кімсіңдер? -Балалар көкөністерге көмектесеміз бе?-өйткені олар тонған,қорыққан,қане көкөністермен таныстырайық атайды Мынау не? -Қиярдың пішіні қандай ? -Ал түсі қандай? -Картоптың пішіні қандай пішінге ұқсас? -Картоптың түсі қандай? -осылайша ата оларда үйшікке кіргізеді. Үйшікке жиналған жемістер мен көкөністер қайта табысқандарына қуанып мәз болады Ата мен әже жемістермен ағашқа орналастырады ,ал көкөністерді бақшаға жерге орналастырады	таныстырады: -Мынау-алма (алмұрт, жүзім,банан, апельсин, лимон) -Мынау не? -Мынау – алма. -Оның түсі қандай? -Оның түсі қызыл. -Ол дәмді ме? -Иә. **Күтілетін нәтиже:** Балалардың тілін сөздік қорын байыту, есте сақтау қабілеттерін дамиды, сөйлеуге, берілген сұраққа толық жауап беруге тәрбиеленеді, танымдық қасиеттері артады.
Баламен жеке жұмыс: Жаз, күз (Сурет бойынша әңгіме құрау) Міндеті: Жаз және күз мезгілдерінің	**Баламен жеке жұмыс:** Жаз, **күз (Сурет бойынша әңгіме құрау) Міндеті:** Жаз және күз мезгілдерінің айырмашылықтарын	**Баламен жеке жұмыс: «Ц» және «Ч» дыбыстары (сөйлеу мәдениеті) Мақсаты:** Дыбыстар жайлы білімдерін толықтыру.	**Баламен жеке жұмыс: «Түсі бойынша қос». Міндеті:** Түстерді ажырата білуге үйрету **Шарты:** Суреттегі заттарды түсі	**Баламен жеке жұмыс: «Айырмашылығын тап!» Міндеті:** диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге

Scanned with CamScanner

айырмашылықтарын әңгімелеуге үйрету. Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол, оң, қатар, жанында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарының және ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама- қарсы антоним сөздермен байыту. **Шарты** Жыл мезгілдерін ажырату	әңгімелеуге үйрету. Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (ойыншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол, оң, қатар, жанында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарының және ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама- қарсы антоним сөздермен байыту. **Шарты** Жыл мезгілдерін ажырату	Кітаптан ертегілер, көркем шығармалар оқып беруде олардың мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға, кейіпкердің іс- әрекетіне өз ойын білдіруге баулу. Тыңдалған шығарма кейіпкерлерінің бейнесін сахналық қойылымдарда жеткізе білуге, еркін ойындарда кейіпкерлердің бейнесін басқа қырынан көрсете білуге мүмкіндік беру **Шарты** «Ц» және «Ч» дыбыстары кездесетін сөздерді суреттен ата	бойынша сызықпен қосу. Балалар суреттегі заттарды түсімен ажыратып, бір түспен боялған заттарды сызықпен қосады	және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. шарты: қаланың және ауылдың суреттері берілген. Балалар суреттерге қарап, қала мен ауылдың айырмашылығын табады

Scanned with CamScanner

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Күншуақ» бөбекжай-бақшасы»
Қазақ тілі маманы: Ж.С. Орынбасарова
Топ: ортаңғы, ересек, мектепалды даярлық топтары
Жоспардың құрылу кезеңі: 15-19 қыркүйек 2025 жылы

Дүйсенбі 15.09.2025 жыл	Сейсенбі 16.09.2025 жыл	Сәрсенбі 17.09.2025 жыл	Бейсенбі 18.09.2025 жыл.	Жұма 19.09.2025 жыл
Топ: №6 «Светлячок» ортаңғы тобы **«Менің ойыншықтарым»** **Міндеті:** Балалардың сөздік қорларын байыту, ойыншықтардың қазақша атауын есте сақтауға жаттықтыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** **Педагог жетекшілігімен ойын:** «Сөз ойла, тез ойла» Міндеті: Балалардың тапқырлықтарын байқау. Барысы: Тәрбиеші ойыншық түрлерін айтады. Балалар тиісті сөздерді айтып, ойынды жалғастырады. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Кімге тиесілі ойыншық?» ойыншықтардың кімге тиесілі екенін анықтайды,	**Топ: №8 «Сказка» ортаңғы тобы** **«Менің ойыншықтарым»** **Міндеті:** Балалардың сөздік қорларын байыту, ойыншықтардың қазақша атауын есте сақтауға жаттықтыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** **Педагог жетекшілігімен ойын:** «Сөз ойла, тез ойла» Міндеті: Балалардың тапқырлықтарын байқау. Барысы: Тәрбиеші ойыншық түрлерін айтады. Балалар тиісті сөздерді айтып, ойынды жалғастырады. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Кімге тиесілі ойыншық?» ойыншықтардың кімге тиесілі екенін анықтайды, ұл мен қыздардың ойыншығын ажыратады.	**Топ:№12 «Лучик» ересек тобы** **«Қуыршақ, бізге қонаққа келді (ойыншықты суреттеу жайлы әңгіме құрау)»** **Міндеті:** «Ойыншық» тақырыбы бойынша ауызша сөйлеулерін дамыту. Педагогтің үлгісі бойынша балалардың ойыншықтарды сипаттай білу біліктерін жетілдіру. Өз ойын еркін жеткізуге, жаңа сөздерді меңгертуге баулу; еркін қарым-қатынас жасау дағдыларын дамыту. Эстетикалық талғамын арттыру. **Тілдік дамытушы орта.** Педагог балалардан қуыршаққа бірлесіп, есімін қоюға ұсыныс тастайды. Мысалы: Сұлушаш, Камшат т.б. Қонаққа келген Сұлушаш қуыршақты дәстүр бойынша жоғары төрге шығару. Сұлушаштың киген көйлегі ұзын, ақ түсті, бүрмелі, әдемі, шашы қос бұрымды, ұзын, көздері дөңгелек, қарақаттай, басына киген бөркі туралы	**Топ: №10 «Радуга» тобы** **«Менің сүйікті ойыншығым»** **Міндеті:** Ойыншықтардың суретіне қарап, әңгіме құрай білуге үйрету. Сұрақтарға толық жауап беруге дағдыландыру арқылы ауызекі сөйлеулерін дамыту. Ойыншықтарды бөлісіп, ұжыммен ойнауға тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** Балалар, мына көріп тұрғандарың "Шаштараз "бұрышы, мынау ақ халат, жедел жәрдем, дәрі-дәрмек, ине, барометр,кеуде тыңдағыш тұрған бұрыш қалай аталады? – деп балалардан сұрайды. – Ал ыдыстар, жапқыштар тұрған бұрыш қалай аталады? – Көліктер, жол белгілері, бағдаршам тұрған бұрыш қалай аталады? – Міне,	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы** **«Ойыншықтар»** **Міндеті:** Балалардың ойыншықтар туралы түсініктерін кеңейту.Ойыншықтардың атын айтуға үйрету.Дидактикалық ойынның шартын түсініп,тапсырманы орындау,дұрыс айту.Ойыншықтарды күтіп,ұқыптылыққа тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** **Ойыншықтар туралы жұмбақтар** Жұмбақ Шіркіннің өзіне обал-ақ, Жүреді аяқта домалап. (Доп) Аяғы бар,жүрмейді, Аузы

Scanned with CamScanner

ұл мен қыздардың ойыншығын ажыратады. **Сөздік қор.** «Ойыншықтар неден жасалады?» Ойыншық суреті көрсетіледі, суретке қарап ойыншықтың материалын айтады. Ағаш, пластмасса, темір, т.б атаулармен танысады. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **«Мен жасаған ойыншық»** Ойыншықтарды қолдан жасауға бола ма? Болса қалай жасаймыз? Ойыншықтар бізге қайдан және қалай келеді? Деген сұрақтар қою арқылы бірізді және нақты айтуға үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** «Менің сүйікті ойыншығым» Суретке қарап әңгіме құрауды және байланыстырып сөйлеуді үйрету, баланың сөздік қорын байыту. Күтілетін нәтиже: Күнделікті қолданыстағы сөздерді пайдаланып, ауызша мәтін құрап айтуға үйренеді.	**Сөздік қор.** «Ойыншықтар неден жасалады?» Ойыншық суреті көрсетіледі, суретке қарап ойыншықтың материалын айтады. Ағаш, пластмасса, темір, т.б атаулармен танысады. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **«Мен жасаған ойыншық»** Ойыншықтарды қолдан жасауға бола ма? Болса қалай жасаймыз? Ойыншықтар бізге қайдан және қалай келеді? Деген сұрақтар қою арқылы бірізді және нақты айтуға үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** «Менің сүйікті ойыншығым» Суретке қарап әңгіме құрауды және байланыстырып сөйлеуді үйрету, баланың сөздік қорын байыту. Күтілетін нәтиже: Күнделікті қолданыстағы сөздерді пайдаланып, ауызша мәтін құрап айтуға үйренеді.	балалармен бірге әңгімелеу. Бөріктің төбесінде үлпілдеп тұрған үкісіне тоқталу. Оны үкі құсының қауырсынынан алынғанын және оның ерекшелігін айту. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын: «Өз орнына орналастыр» Мақсаты: Балаларды суретке қарап, әңгімелей білуге үйрету. Ойын шарты: дәптердегі № 2 тапсырма бойынша үкі туралы әңгімелейді және үкі қауырсынын керекті затқа орналастырады. Мысалы. Үкі – орман құсы. Оның жүні үлпілдек. т.б **Сөздік қор.** «Қуыршақ» өлеңі Сөйлемейсің сен неге, Тілің жоқ па, қуыршақ? Жуынбайсың сен неге, Кірің жоқ па, қуыршақ? Аяғың бар ма, сен неге, Жүре алмайсың, қуыршақ? Жұмсағанда сен неге, Тіл алмайсың, қуыршақ? Біз күлгенде күлмейсің, Аңқаусың ба, қуыршақ? Бізбен бірге жүрмейсің, Жалқаусың ба, қуыршақ? (Р. Тышқанбаев) **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Даусын айнытпай сал:**	сендер ойын бұрышындағы түрлі ойыншықтармен таныстыңдар – Балалар, сендер ойын бөлмесінен қандай ойыншықтарды көрдіңдер? – Ойыншықтар неден жасалған екен? – Ойыншықтардың түстері қандай? – Ойын бұрышында көрген доп "Д" дыбысынан басталады. Ал шаштараз бұрышындағы тарақтар "Т" дыбысынан басталып тұр. – «Д» және «Т»дыбыстары – бір-біріне ұқсас дыбыстар. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** – «Д», «Т» дыбыстары – дауыссыз дыбыстар. Дыбыстардың дұрыс айтылу артикуляциясы. «Д» дыбысын айтқанда тіліміз алдыңғы, астыңғы тістерге қатар тиеді. «Т» дыбысын айтқанда тіліміз үстіңгі тістің түбіне тиеді. Педагог «Д» және «Т»дыбыстарын буын ішінде айтқызады. Да – да – дала. До – до – доп. Та – та – тарақ. **Сөздік қор.** Дидактикалық ойын: «Жасырынған	бар,сөйлемейді. Көзі бар көрмейді. -Ол не? (қуыршақ) Ақ сарайын талқандап, Шықты біреу талдандап (ол жұмыртқадан жарып шығады) (балапан) **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Дидактикалық ойын: «Кімге не керек?»** -Балалар мынау қай қуыршаққа керек? -Ұлға ма,әлде қызға ма? Қуыршақты көрсету. -Қыз қуыршақ қандай киім киеді екен?(көйлек,туфли т.б) -Ұлдар ше?(шалбар,шорты, жейде) -Олай болса оларға көмек көрсетейік. Әр затты сипаттап,айту. **Сөздік қор.** Ойыншық сататын

Scanned with CamScanner

		Құлыншақтан қуыршақ, Шауып жүріп құлады. Салшы даусын, қуыршақ, Сонда қалай жылады? (Жылаған дыбысты келтіреді). **Байланыстырып сөйлеу.** Балалар сүйікті ойыншықтары туралы сипаттап айтады. Педагог Сұлушаш қуыршақтың қайтатын уақыты болғанын, онымен қоштасып, үйренген жаңа сөздерді қайталап, қонақты шығарып салу **Күтілетін нәтиже:** ойыншықтарды сипаттай алады. Өз ойын еркін жеткізуге, жаңа сөздерді меңгеруге дағдыланады; еркін қарым-қатынас жасау дағдылары дамиды.	ойыншықты тап». Ойын шарты: балалар тығылған ойыншықтарды тауып, неден жасалғанын, қайда қолданылатынын түсін айтып береді. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жаңылтпаш қайталату. Топ бала, топ бала, Ойнап жүр, топтала. Зымырап допты ала, Қуады көп бала. (Е.Өтетілеуұлы) **Байланыстырып сөйлеу.** – Енді ойыншықтар арасынан ұнаған ойыншықтарыңды алып, сол туралы әңгіме құрап, суреттеп беріңдер. – Тағы да кім қандай ойыншықты ұнатады. – Иә, дұрыс, өте жақсы суреттеп әңгіме құрадыңдар. **Күтілетін нәтиже:** ойыншықтарды суреттеп әңгіме құрайды; ойыншықтардың неден жасалғандығын, оның қажеттілігін;дыбыстарды айнаға қарап үш дауыста айтуды біледі.	дүкен, сатушы сөздерімен таныстыру. Дүкенштіден ойыншық аламыз, ақшасын төлейміз **Тілдің грамматикалық құрылымы.** ***Дидактикалық ойын: «Мұнара құрастыру»*** Мына керемет ойыншықтар барлығы балалар үшін жасалған. Олар үлкендердің еңбегінің арқасында жасалады. **Байланыстырып сөйлеу.** ***Әңгімелесу.*** Сендердің сүйікті ойыншықтарың бар ма? Қандай ойыншықты жақсы көресіңдер? Ойыншықтарды қалай ұстау керек? **Күтілетін нәтиже:** ойыншықтарды суреттеп әңгіме құрайды; ойыншықтардың неден жасалғандығын,

Scanned with CamScanner

				оның қажеттілігін;дыбыстарды айнаға қарап үш дауыста айтуды біледі.
Баламен жеке жұмыс: «Көңілді доп» **Міндеті:** Ыдыстардың атын атай білуге, жылдамдылыққа баулу. шарты: балалар шеңбер бойымен тұрады, педагог ортаға тұрып, балаларға допты ақырын лақтырады. Оны қағып алған бала кез келген ыдыстың атын айту керек. Ескерту: бірінің айтқанын бірі қайталамау керек. Балалар шеңбер бойымен тұрады. Ойынды қызыға ойнайды	**Баламен жеке жұмыс: «Көңілді доп»** **Міндеті:** Ыдыстардың атын атай білуге, жылдамдылыққа баулу. шарты: балалар шеңбер бойымен тұрады, педагог ортаға тұрып, балаларға допты ақырын лақтырады. Оны қағып алған бала кез келген ыдыстың атын айту керек. Ескерту: бірінің айтқанын бірі қайталамау керек. Балалар шеңбер бойымен тұрады. Ойынды қызыға ойнайды	**Баламен жеке жұмыс: «Заттың атын ата»** **Міндеті:** Балаларға әңгіменің мазмұнын түсінуге, тыңдауға, бейнелі сөздерді есте сақтауға, жалпы белгілері бойынша заттарды топтастыруға үйрету. **Шарты:** Суреттегі ыдыс-аяқтардың атын атау. (Мынау не? Ыдыс-аяқтар. Ыдыс-аяқтарға кесе, тостаған, қасық, шанышқы т.б. жатады). Оларды не үшін қолданатынын жеке-жеке атайды. Жеке жұмысты қажет ететін балалармен аналарына көмектесуі туралы сұрақ-жауап әдісі арқылы әңгімелесу.	**Баламен жеке жұмыс: «Мынау не?» Міндеті** Балалардың ойыншықтар туралы түсініктерін кеңейту,ересектермен әңгімелесу кезінде берілген сұрақтарды тыңдау және түсіне білуге үйрету, ойын арқылы сөздік қорын байыту. **Шарты:** Түрлі суреттегі ойыншықтардың суретін, оның ішінде аюды көрсетіп: – Мынау не? – Бұл – аю. Бұл – жұмсақ пүліштен жасалған үлкен аю. Пүліш – жұмсақ мата. Өзі тап-таза, мойнында қызыл таспасы бар. Ал мынау – кішкентай аюдың баласы қонжық.	**Баламен жеке жұмыс: «Сүйікті ойыншықтар» Міндеті** Ойыншықтар туралы әңгіме құрауға, аттарын атай білуге үйрету **Шарты:** Балалар көп ойыншықтардың арасынан допты, қуыршақты және керікті табу, оларды сипаттау, доп домалақ, түсі көк,шарға ұқсайды.

Scanned with CamScanner

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Күншуақ» бөбекжай-бақшасы
Қазақ тілі маманы: Ж.С. Орынбасарова
Топ: №6 «Светлячок», №8 «Сказка» ортаңғы топтары, №12 «Лучик» ересек тобы, №10 «Радуга» МАД тобы
Жоспардың құрылу кезеңі: 22-26қыркүйек 2025жыл

Дүйсенбі 22.09.205жыл	Сейсенбі 23.09.2025 жыл	Сәрсенбі 24.09.2025 жыл	Бейсенбі 25.09.2025жыл	Жұма 26.09.2025 жыл
Топ:№6 «Светлячок» ортаңғы тобы **Тақырыбы:** «Менің оқулықтарым» **Міндеті:** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** «Менің сүйікті кітабым» Балалармен отбасында оқыған кітаптарын талқылау. Негізгі ойды дұрыс жеткізуге, монологтық ойларын байланыстырып құра білуге үйрету. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Менің оқулықтарым» балалардың сөздік қорларын байыту, оқулықтардың қазақша аталуын есте сақтауға	**Топ:№8 «Сказка» ортаңғы тобы** **Тақырыбы:** «Менің оқулықтарым» **Міндеті:** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** «Менің сүйікті кітабым» Балалармен отбасында оқыған кітаптарын талқылау. Негізгі ойды дұрыс жеткізуге, монологтық ойларын байланыстырып құра білуге үйрету. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Менің оқулықтарым» балалардың сөздік қорларын байыту, оқулықтардың қазақша аталуын есте сақтауға	**Топ:№12 «Лучик» ересек тобы** **Тақырыбы:** «Менің оқулықтарым» **Міндеті:** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** «Менің сүйікті кітабым» Балалармен отбасында оқыған кітаптарын талқылау. Негізгі ойды дұрыс жеткізуге, монологтық ойларын байланыстырып құра білуге үйрету. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Менің оқулықтарым» балалардың сөздік қорларын байыту, оқулықтардың қазақша аталуын есте сақтауға жаттықтыру. Қазақ	**Топ: №8 «Радуга» МАД тобы** **«Көліктер»** **Міндеті:** жеңіл көліктің неге олай аталатынын еске түсіреді; атауын айтып, буынға бөліп, дыбыстарды белгілеп, әріптерді толықтырады; жеңіл көлікті қолданғанда қауіпсіздік шараларын пайдаланатындығын біледі; велосипед пен жеңіл көлік жол ережелерін ажыратады; бағдаршамның түстерін танып, қауіпсіздік шараларын қолданады. **Тілдік дамытушы орта.** **Көлік туралы жұмбақтар:** Кеудесінде жаны жоқ, Тамырында қаны жоқ: Май жейді, Су ішеді. Бұл не екен балалар? **(Мәшине)** Күндіз - түні жанамын, Дабыл беріп бәріне Үш түрлі түсім бар,	**Топ: №8 «Радуга» МАД тобы** **«Көлік түрлері»** **Міндеті:** көліктер, олардың түрлері туралы түсінік беру. Өлең арқылы көлік түрлерінің маңызын түсіндіру. Есте сақтау, танымдық қабілеттерін, байқағыштығын дамыту. Еңбекүйгіштікке тәрбиелеу **Тілдік дамытушы орта.** **Жұмбак** Бір көзім «кідір», – дейді, Бір көзім «жүгір», – дейді, Бір көзім «абайла», – дейді, «Қарап ал маңайға» , – дейді. Ол не? (Бағдаршам) **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Адамдар мәшинемен, автобуспен, пойызбен жерде жүреді, тікұшақпен, ұшақпен аспанда ұшады, кемемен, қайықпен суда

Scanned with CamScanner

жаттықтыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. 2-3 сөйлеммен затты сипаттай білу дағдыларын дамыту. Диалогке қатысуға үйрету **Сөздік қор.** «Кітап неден жасалған?» балалардың өз ойларын айту, тәрбиешінің әңгімесінің жалғасы мен соңын ойдан шығара білуге үйрету. Сөздік қорға жаңа сөздер: шеберхана, ағаш, қағаз, бамбук, т.б. сөздер **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** **Суретпен жұмыс:** Суретте не бейнеленгенін айтады, заттарды атайды. **Күтілетін нәтиже:** Ана тіліндегі барлық дауысты дыбыстарды анық айта алады; сөздегі дыбыстардың орнын	жаттықтыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. 2-3 сөйлеммен затты сипаттай білу дағдыларын дамыту. Диалогке қатысуға үйрету **Сөздік қор.** «Кітап неден жасалған?» балалардың өз ойларын айту, тәрбиешінің әңгімесінің жалғасы мен соңын ойдан шығара білуге үйрету. Сөздік қорға жаңа сөздер: шеберхана, ағаш, қағаз, бамбук, т.б. сөздер **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** **Суретпен жұмыс:** Суретте не бейнеленгенін айтады, заттарды атайды. **Күтілетін нәтиже:** Ана тіліндегі барлық дауысты дыбыстарды анық айта алады; сөздегі дыбыстардың орнын	тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. 2-3 сөйлеммен затты сипаттай білу дағдыларын дамыту. Диалогке қатысуға үйрету **Сөздік қор.** «Кітап неден жасалған?» балалардың өз ойларын айту, тәрбиешінің әңгімесінің жалғасы мен соңын ойдан шығара білуге үйрету. Сөздік қорға жаңа сөздер: шеберхана, ағаш, қағаз, бамбук, т.б. сөздер **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** **Суретпен жұмыс:** Суретте не бейнеленгенін айтады, заттарды атайды. **Күтілетін нәтиже:** Ана тіліндегі барлық дауысты дыбыстарды анық айта алады; сөздегі дыбыстардың орнын анықтайды;	Белгілі жас пен кәріге. **(Бағдаршам)** Тамақты еш жоқтамайды. **(Велосипед)** **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Ата-анаммен ата-әжеме бару үшін жолға шықтық. Қандай қауіпсіздік шарасын сақтау керек, машиналар жайында әңгіме айту (қатынас дағды) **Сөздік қор.** Жеңіл көліктің неше дөңгелегі бар?_____________ Суретте бейнеленген _________ Көлік атауларымен танысу. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Көліктің атын атап, буынға бөліп, дыбыстарды ажыратып, әріптерді толықтырып жазып, қарындаштарды тіке және кері санап, бағдаршамның түстерін ажыратып, велосипед пен көлік жолын біліп, жеңіл көліктің жолын анықтау (таным дағды) **Байланыстырып сөйлеу.** **Велосипед пен мәшиенің**	жүзеді. Бұл заттарды бір сөзбен көліктер деп атаймыз. – Мынау қандай мәшине? – Жүк мәшинесі не тасиды? – Мәшиненің қорабы, кабинасы, дөңгелегі, моторы бар. – Мәшинені кім жүргізеді? – Суда жүзетін қандай көлік түрлерін білесіңдер? – Кемеде матростар жұмыс істейді, оларды капитан басқарады. – Кемелер жүзу үшін не керек **Сөздік қор.** Ж.Смақовтың «Пойыз» өлеңі Кәне, кімнің бойы ұзын, Паравозы ол пойыздың. Қатар-қатар тұрайық, Пойызды бір құрайық. Ал, паравоз, баста алға, Бәрімізді басқар да. Піш-піш, піш-піш, біз кеттік, Жүрісті тым үдеттік. Гу-гу,гу-гу гуілде, Қалып қойма бәрің де. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **«Қандай көлік екенін тап»** **Ойын шарты:** Суреттегі көлік түрлерінің жолдарын

Scanned with CamScanner

анықтайды.	анықтайды.		**қандай айырмашылығы мен ұқсастығы бар?** Ой толғау Көлік пайдаланғанда сақтау қажет қауіпсіздік шараларын айту; Көлік бөлігін ажырату, суреттің қалай салынғанын болжау. **Күтілетін нәтиже:** ойларын жинақтап нақтылау дағдысын игереді; атауын айтып, буынға бөліп, дыбыстарды ажырата біледі; көлік пайдаланғанда сақтауға қажетті қауіпсіздік шараларын меңгереді; салыстыру, анықтауға қажетті дағдысын иеленеді; көлік бөлігін ажыратады, суреттің қалай салынғанын болжай алады.	салу. Құрлықта жолмен жүретін болса астына жол, аспанда ұшатын болса бұлттар, суда жүзетіндерге көл салып беру керек. **Байланыстырып сөйлеу.** Көлік түрлерін атап айтып беріңдерші? Көліктер адамдарға не үшін қажет? **Күтілетін нәтиже:** Жұмбақ шешті, өлең мазмұнына байланысты сұрақтарға жауап берді, суретке қарап өлеңді жаттап алады; өлең мазмұнын, көліктердің әр салада пайдалануын; әртүрлі көліктерді жолдарымен қосады.
Баламен жеке жұмыс: «Не істеп жатыр?» Міндеті Әңгіме құраймыз (шығармашылық элементтерімен әңгімелерді мазмұндауға, қажетті сөздер мен сөз тіркестерін қолдануға үйрету. **Шарты:** Әр балаға түрлі иттердің суретін беріп, олардың қимылдарына қарай не істеп тұрғанын айту.	**Баламен жеке жұмыс: «Не істеп жатыр?» Міндеті** Әңгіме құраймыз (шығармашылық элементтерімен әңгімелерді мазмұндауға, қажетті сөздер мен сөз тіркестерін қолдануға үйрету. **Шарты:** Әр балаға түрлі иттердің суретін беріп, олардың қимылдарына қарай не істеп тұрғанын айту.	**Баламен жеке жұмыс: «Орнын тап!» Міндеті:** Жалпы белгілері бойынша заттарды топтастыру (оқу құралдары), ойын арқылы сөздік қорын кеңейту. **Шарты:** Әр затты көлеңкесін бір-бірімен сәйкестендіру. (Оқу құралдарының атауын үйрету) Жеке жұмысты қажет ететін балалардан ыдыс-аяқ түрлерін сұрау.	**Баламен жеке жұмыс: «Бізге көлік қалай және қандай көмек көрсетеді?» Міндеті :** Көлік туралы түсінік беру,олардың түрлерін ажыратуға, сурет бойынша әңгімелей білуге үйрету. **Шарты:** «Бізге көлік қалай және қандай көмек көрсетеді?» Міндеті : Көлік туралы түсінік беру,олардың түрлерін ажыратуға, сурет бойынша	**Баламен жеке жұмыс: «Ж» және «ш» дыбыстары (сөйлеу мәдениеті)** Міндеті: Ж және ш дыбыстарын дұрыс дыбыстап айтуға жаттықтыру. **Шарты** «Ж» және «ш» дыбыстары кездесетін сөздерді атау

Scanned with CamScanner

Мысалы: мына ит доппен ойнап тұр,ал мына ит ұйықтап жатыр, екі ит жүгіріп ойнап жүр, бір ит үріп тұр. Жеке жұмысты қажет ететін балалардан сүйікті иті туралы сұрау.	Мысалы: мына ит доппен ойнап тұр,ал мына ит ұйықтап жатыр, екі ит жүгіріп ойнап жүр, бір ит үріп тұр. Жеке жұмысты қажет ететін балалардан сүйікті иті туралы сұрау.		әңгімелей білуге үйрету. Шарты: Көліктің түрлерін көрсетеді (3–4 түрін көрсету). Алдымен жүк көлігін көрсету. – Мына көлікті жүк көлігі дейді. Бұл көлікпен жүк тасиды. – Ол не тасиды екен? (Құм, тас тасиды). – Жүк көлігі гүрілдейді. «Гүр-гүр-гүр» деген дыбыс шығарады.– Балалар, мынау қандай көлік? (Автобус) – Мына көлікті автобус көлігі дейді. Бұл көлікпен адамдарды тасиды, т.б	

Scanned with CamScanner

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Күншуақ» бөбекжай-бақшасы»
Қазақ тілі маманы: Ж.С. Орынбасарова
Топ: №6 «Светлячок» №8 «Сказка» ортаңғы топтары, №12 «Лучик» ересек тобы, №10 «Радуга» МАД тобы
Жоспардың құрылу кезеңі: 29 қыркүйек-03қазан 2025 жыл

Дүйсенбі 29.09.2025жыл	Сейсенбі 30.09.2025 жыл	Сәрсенбі 01.10.2025жыл	Бейсенбі 02.10.2025 жыл	Жұма 03.10.2025жыл
Топ: №6 «Светлячок» ортаңғы тобы **«Бізге көлік қалай және қандай көмек көрсетеді?»** **Мақсаты:** көлік туралы түсінік беру,олардың түрлерін ажыратуға, сурет бойынша әңгімелей білуге үйрету **Мақсаты:** **Тілдік дамытушы орта.** ғ,р,з, дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға тіл ұстарту жаттығулары Ға – ға – ға, Шомыламыз суға. Ғай – ғай – ғай, Жарқылдайды найзағай Үз – үз – үз, Жаңбырлы Күз Рақ – рақ – рақ, Саулайды жапырақ **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп	**Топ: №8 «Сказка» ортаңғы тобы** **«Бізге көлік қалай және қандай көмек көрсетеді?»** **Мақсаты:** көлік туралы түсінік беру,олардың түрлерін ажыратуға, сурет бойынша әңгімелей білуге үйрету **Мақсаты:** **Тілдік дамытушы орта.** ғ,р,з, дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға тіл ұстарту жаттығулары Ға – ға – ға, Шомыламыз суға. Ғай – ғай – ғай, Жарқылдайды найзағай Үз – үз – үз, Жаңбырлы Күз Рақ – рақ – рақ, Саулайды жапырақ **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана	**Топ: №12 «Лучик» ересек тобы** **Сүйікті ойыншықтар** (ойыншықтар туралы әңгіме құрау). **Мақсаты:** ойыншықтар туралы әңгіме құрауға, аттарын атай білуге үйрету, дыбыс артикуляциясын нақтылап бекіту, «ң» дыбысын дұрыс айтуға жаттықтыру **Тілдік дамытушы орта.** Дос болып біз жүрейік, Ойнайық та күлейік. Достық деген тамаша Міне, тұрмыз жараса. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Ойыншықтар неден жасалады?» Әр ойыншыққа сипаттама береді, ойыншықтардың материалдарына талдау жасайды. **Сөздік қор.** **«Бұл қандай**	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы** **«Саяхатшы ертегісі»** **Мақсаты:** Сөздерді бір-бірімен байланыстырып, сөйлем құрай білу, өз ойларын дұрыс жеткізе білу дағдыларын және сөйлеу мәдениетін дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** Педагог «Саяхатшы» ертегісін мәнерлеп оқиды. Орманмен Қоян қашқанда, Сәбізі түсіп қалады. Бара жатқан Қасқырға Түлкі тауып алады. «Жей салар ем мұны мен Ішіме бірақ жаға ма? Құттықтап туған күніңмен, Берейін Қасқыр ағама», – Деп Түлкі сары сәбізді Қасқырға сәндеп ұсынды. Ол суға оны ағызды, «Қайтем, – деп, – былғап тісімді». Судан Мысық тауып ап, Тастауға оны қимады. Түлкінің туған	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы** **Дыбыстарды дұрыс айтайық (а–ә, о–ө).** **Мақсаты:** қазақ тіліндегі дыбыстарды дұрыс айта білуін және зейін қойып тыңдауын жетілдіру, сөздерде дауысты дыбыстарды анық айта білуін қалыптастыру **Тілдік дамытушы орта.** Алдымыздан кезіккен Көп таныстарды көреміз. Бәріне де ізетпен Біздер сәлем береміз. (Е. Өтетілеуұлы) **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Келгенше апам жұмыстан Бесікте ойнап жатады. Әрнені ұғып дыбыстан «А-а-а» – деп үн қатады. – Бұл кім? – Кішкентай бала «а-а-а-а», – деп ән салады екен. Ақ бұзауым ұнайды,

Scanned with CamScanner

және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. **Сөздік қор.** «Бұл қандай көлік» сұрақ-жауап айдары Суреттер арқылы көлік түрлеріне талқылау жасайды **Тілдің грамматикалық құрылымы.** «Көлік атауларын дұрыс атаймыз» дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттегі жағдаяттық суреттерге қарап сөйлемдер құрайды. **Күтілетін нәтиже:** күлік түрлерінің қажеттілігін біледі, әр көліктің қызметін ажыратады.	білуге үйрету. **Сөздік қор.** «Бұл қандай көлік» сұрақ-жауап айдары Суреттер арқылы көлік түрлеріне талқылау жасайды **Тілдің грамматикалық құрылымы.** «Көлік атауларын дұрыс атаймыз» дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттегі жағдаяттық суреттерге қарап сөйлемдер құрайды. **Күтілетін нәтиже:** күлік түрлерінің қажеттілігін біледі, әр көліктің қызметін ажыратады.	**ойыншық?»** Ойын шарты: Балалар көп ойыншықтардың арасынан допты, қуыршақты және ерікті табу, оларды сипаттау, доп домалақ, түсі көк,шарға ұқсайды. Жеке жұмысты қажет ететін балалардан сүйікті ойыншықтарын сұрау. Балалар үлестірмелі материалдармен жұмыс жасайды. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** «Ойыншықтар әлеміне саяхат» Сурет бойынша ойыншық атауларын айтады. **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттерге қарап әңгіме құрастырады. «Менің сүйікті ойыншығым...» сөзін ары қарай жалғастырып өз ойыншықтары туралы әңгімелейді. **Күтілетін нәтиже:** Әр ойыншықтарға сипаттама беру және оларды ойыншықтар арасынан табуды біледі, дыбыстарды дұрыс айту дағдысын үйренеді, ойыншықтарды , ұқыпты, күтіп ұстау керектігін	күнінде Сәбізді оған сыйлады. «Қайтем – деп, – мұны», – таңданды, Мысыққа Түлкі шамданды. Лақтырған Түлкі сәбізді Қуанып Қоян тауып алды. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Ертегі мазмұны бойынша әңгіме жүргізу: 1. Ертегі ұнады ма? 2. Ертегідегі кейіпкерлерін ата. 3. Қоян нені жоғалтты? 4. Сәбізді нелер тауып алады? **Сөздік қор.** Ертегіні сахналау Педагог ертегіні сахналауға ұсынады. Көрсетілім барысында балаларға кезек-кезек кейіпкерлер сөзін айтқызып отырады. Балалар ұнаған кейіпкерлерін таңдайды, кейіпкерлердің басқа киетін бейнелерін киеді, сахналап ойнайды. Автордың сөздерін педагог оқиды **Тілдің грамматикалық құрылымы. Педагог жетекшілігімен ойын:** «Кейікерлерді тап» Мақсаты: Ертегі кейіпкерлерін ажырату. Тәрбиеші ертегілердің	«Мө-мө», – деп сүт сұрайды. Ақ бұзау жақсы фермада, Апарамын көрмеге. (Е.Өтетілеуұлы) Лағым-ау, лағым, Естімей ме құлағың? Айтқан сөзді ұқпайсың, Келмей ме әлде тіл алғың? (Н. Меңгітаев) Оятпа, әтеш, сен бізді, Өзім де сездім, таң атты. Сенсіз-ақ білем мезгілді Танимын енді сағатты. (А. Сопыбеков) **Сөздік қор.** Әр үй жануарларының төлдерінің атауларын жаттайды. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** «Төлдер қалай дыбыстайды?» ойыны арқылы әр малдың төлдерінің қалай дыбыстайтынын айту. Бұзау қалай дыбыстайды? («Мө-мө-мө» деген дыбысты қайталату). Лақ қалай дыбыстайды? («Мә-мә-мә» деген дыбысты қайталату) т.б.

Scanned with CamScanner

		біледі.	аттарын айтады. Ал, балалар сол аталған ертегінің кейіпкерлерін тауып айтады. **Байланыстырып сөйлеу.** Жұмыс дәптерімен жұмыс. 1. Қандай сыйлық алғанды ұнатасың? Суретін сал. 2. Суретке қара. Жасырынған заттарды тап. Ата. Педагог жеке жұмыс жүргізеді. 3. Рефлексия. **Күтілетін нәтиже:** Сөздерді байланыстырып, сөйлем құрап айта алады. Ойларын жеткізе біледі.	**Байланыстырып сөйлеу. «Төлдер қалай дыбыстайды?»** ойыны арқылы әр малдың төлдерінің қалай дыбыстайтынын айту. Бұзау қалай дыбыстайды? («Мө-мө-мө» деген дыбысты қайталату). Лақ қалай дыбыстайды? («Мә-мә-мә» деген дыбысты қайталату) т.б. **Күтілетін нәтиже:** Үй құстары мен жануарларға қамқорлық жасайды. Есте сақтау қабілетін жетілдіріп, дауысты дыбыстарды дұрыс айту керектігін біледі. Үй жануарларының төлдерін дұрыс атап, олар туралы білетіндерін әңгімелейді.
Баламен жеке жұмыс: Ойыншықтар дүкені Міндеті:Ағаштан, шыныдан, пластамассадан жасалатын ойыншықтар жайлы әңгіме құрау **Шарты:**Сүйікті ойыншықтары туралы әңгімелеу	**Баламен жеке жұмыс: Ойыншықтар дүкені Міндеті:**Ағаштан, шыныдан, пластамассадан жасалатын ойыншықтар жайлы әңгіме құрау **Шарты:**Сүйікті ойыншықтары туралы әңгімелеу	**Баламен жеке жұмыс: «Әтеш пен Тоты» ертегісі (Үлгі бойынша мазмұнын айту)** **Міндеті**: Баланы тез ойлануға және ұшатын немесе ұшпайтын затты ажырата білуге үйрету. **шарты:** Ұшатын заттарды тез анықтап, екі қолын жоғары көтеру керек. Мысалы: Ұшты, ұшты – қарға ұшты!	**Баламен жеке жұмыс: «Көңілді доп» Міндеті:** Ыдыстардың атын атай білуге, жылдамдылыққа баулу. **шарты:** балалар шеңбер бойымен тұрады, педагог ортаға тұрып, балаларға допты ақырын лақтырады. Оны қағып алған бала кез келген ыдыстың атын айту керек. Ескерту: бірінің айтқанын бірі қайталамау керек.	**Баламен жеке жұмыс: «Екі сараң қонжық» венгр халық ертегісін сахналау Міндеті:** Ертегі мазмұнын түсіндіру. Сараң сөзінің мағынасын ашып айту. **Ойын шарты** із арқылы жануарды табу

Scanned with CamScanner

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Күншуақ» бөбекжай-бақшасы»
Қазақ тілі маманы: Ж.С. Орынбасарова
Топ: №6 «Светлячок» №8 «Сказка» ортаңғы топтары, №12 «Лучик» ересек тобы, №10 «Радуга» МАД тобы
Жоспардың құрылу кезеңі: 06-10қазан 2025 жыл

Дүйсенбі 06.10.2025 ж	Сейсенбі 07.10.2025 ж	Сәрсенбі 08.10.2025 ж	Бейсенбі 09.10.2025 ж	Жұма 10.10.2025 ж
Топ:№6 «Светлячок» ортаңғы тобы Қолғап ертегісі **Мақсаты:** Сөз тіркестерін және сөйлемдер құрауға, сұрақтарға толық жауап беруге үйрету, ертегі кейіпкерлерінің сөздерін мәнерлеп, дауыс ырғағын келтіріп айтуды үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** **Жұмбақ жасыру:** Бес балаға бір бешпент, Бірге киіп,бір шешпек. -Балалар,қолған бізге не үшін керек? -Қолғап нешеу болады? -Қолғап қандай болады? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **«Қолғап»** ертегісі Ертеде бір атай күшігімен орманға келе жатсы, қолына киетін қолғабының біреуін түсіріп алыпты.Оны көрген тышқан қолғаптың ішіне кіріп алып: «Мен енді осында	**Топ:№8 «Сказка» ортаңғы тобы** Қолғап ертегісі **Мақсаты:** Сөз тіркестерін және сөйлемдер құрауға, сұрақтарға толық жауап беруге үйрету, ертегі кейіпкерлерінің сөздерін мәнерлеп, дауыс ырғағын келтіріп айтуды үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** **Жұмбақ жасыру:** Бес балаға бір бешпент, Бірге киіп,бір шешпек. -Балалар,қолған бізге не үшін керек? -Қолғап нешеу болады? -Қолғап қандай болады? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **«Қолғап»** ертегісі Ертеде бір атай күшігімен орманға келе жатсы, қолына киетін қолғабының біреуін түсіріп алыпты.Оны көрген тышқан қолғаптың ішіне кіріп алып: «Мен енді	**Топ: №12 «Лучик» ересек тобы** «Күзгі жапырақтар» **Мақсаты:** Әр алуан сұрақтар бойынша әңгімелету. Сөздік қорын молайту, диалогті сөйлеуге төселдіру. Күзгі жапырақтарға ауызша сипаттама беруге үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** Суреттерге қарап сипаттама жасайды. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Қ.Шаңғытбаевтың «Күзгі жапырақтар» өлеңінің мазмұнын түсіндіру арқылы күз мезгілін сипаттап айтуға үйрету; сұрақтарға жауап бергізу арқылы балалардың сөздік қорларын дамыту; балаларды еңбексүйгіштікке, еңбек етуге тәрбиелеу. **Сөздік қор.** **«Жапырақтардың түсі**	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы** «Ойнайық та ойлайық» **Мақсаты:** Меңгерген сөздерді ауызекі сөйлеу тілінде қолдануға талпындыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** **Ауызекі сөйлеу тіліндегі тұрмыстық сөздерді дұрыс айту** **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Кідірме» **Мақсаты:** Қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беру. **Барысы:** Балалар шеңбер құрып тұрады. Тәрбиеші ортада тұрып, кез-келген балаға допты лақтырады. Допты қағып алған балаға сұрақ қойылады. **Сөздік қор.**	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы** Неше? Санау **Мақсаты:** Санамақтар жаттау, тура және кері санау. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** **«Бір үйде біз нешеуміз?» санамағы** Бір үйде біз нешеуміз? Кел санайық, екеуміз. Бас бармағым – папам, Балаң үйрек – апам. Ортан терек – ағам Шылдыр шүмек – мен Титтей бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Қазақ тіліндегі сандарды дұрыс айтуды үйрету **Сөздік қор.**

Scanned with CamScanner

тұрамын»-депті. Одан кейін бақа секіріп келіп:Мына қолғапта қайсысың тұрасың ?,-депті. Тышқан:Мен шиқылдауық тышқанмын,Ал сен кімсің?-деп сұрапты. Бақа:Мен бақылдауық бақамын мені кіргізші?- депті. Тышқан: «Кел» -депті. Сөйтіп ,олар қолғаптың ішінде екеу болыпты.Міне,Қоянда жүгіріп келіп,қолғапқа жақындап: «Мына қолғапта қайсысың тұрсың?»,-депті. Тышан,бақа: «Шиқылдауық тышқанмын,бақылдауық бақамын.Ал сен қайсы жануарсың?»-деп сұрапты. Қоян: «Мен желаяқ Қоянмын.Мені де кіргізіңдерші?»-депті. Олар: «Кел»-депті. Сөйтіп олар үшеу болыпты. Одан кейін түлкі келіп: «Мына қолғапта қайсысың тұрасың?»-депті. Олар: «Шиқылдауық Тышқанмын, бақылдауық Бақамын,желаяқ Қоянмын.Ал сен өзің қай жануарсың?»-депті. Түлкі: «Мен әпкелеріңмін. Кіргізіңдерші мені де»-депті. Олар: «Жарайды, кел»-депті. Сөйтіп,қасқырда келіпті:	осында тұрамын»-депті. Одан кейін бақа секіріп келіп:Мына қолғапта қайсысың тұрасың ?,-депті. Тышқан:Мен шиқылдауық тышқанмын,Ал сен кімсің?-деп сұрапты. Бақа:Мен бақылдауық бақамын мені кіргізші?-депті. Тышқан: «Кел» -депті. Сөйтіп ,олар қолғаптың ішінде екеу болыпты.Міне,Қоянда жүгіріп келіп,қолғапқа жақындап: «Мына қолғапта қайсысың тұрсың?»,-депті. Тышан,бақа: «Шиқылдауық тышқанмын,бақылдауық бақамын.Ал сен қайсы жануарсың?»-деп сұрапты. Қоян: «Мен желаяқ Қоянмын.Мені де кіргізіңдерші?»-депті. Олар: «Кел»-депті. Сөйтіп олар үшеу болыпты. Одан кейін түлкі келіп: «Мына қолғапта қайсысың тұрасың?»-депті. Олар: «Шиқылдауық Тышқанмын, бақылдауық Бақамын,желаяқ Қоянмын.Ал сен өзің қай жануарсың?»-депті. Түлкі: «Мен әпкелеріңмін. Кіргізіңдерші мені де»-депті. Олар: «Жарайды, кел»-депті.	**қандай?»** түстердің қазақша атауларын дұрыс айтуды үйренеді. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **«Қай ағаштың жапырағы?»** сөздерге дыбыстық талдау жасайды, буынға бөледі. **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттерге қарап әңгіме құрайды. **Күтілетін нәтиже:** Күзгі жапырақтар туралы (түсі, пішіні, түрі, көлемі) ауызша айта алады. Суретін салады. Қажетті түске бояйды (Сурет салу)	«Тұрмыстық зат атауларын» дұрыс айтуды үйрету. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Педагог жетекшілігімен ойын:** «Кім тез?» **Мақсаты:** Балалардың шапшаңдықтарын бақылау. **Байланыстырып сөйлеу.** Отбасының күзгі еңбегі **Мақсаты:** Балалардың сөйлеу мәдениетін жетілдіру; **Күтілетін нәтиже:** Балалар ұйымдастырылған іс-әрекет барысында меңгерген сөздерін қолдана отырып, бір-бірімен ауызекі тілде еркін сөйлеседі.	10. Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Беске бесті қосқанда Болады екен он саусақ. Жаза-жаза сауағым Әлсіреді шаршады. Оңға, солға бұрамыз, Сосын қайта жазамыз. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Суреттерге қарап «нешеу», қанша? сұрақтарына жауап береді. **Байланыстырып сөйлеу.** Сандармен байланысты сөйлемдер құрайды. **Күтілетін нәтиже:** Санамақтар жаттайды. Тура және кері санай алады. Үйренген сөздерін күнделікті өмірде қолдана біледі.

Scanned with CamScanner

«Мына қолғапта қайсың тұрасың ?»-депті. Олар: «Шиқылдауық Тышқанмын,бақылдауық Бақамын,желаяқ Қоянмын, менТүлкімін.Ал сен өзің қай жануарсың?- депті. Қасқыр: «Ал мен қасқыр ағаларыңмын,кіргізіңдерші мені де»,-депті. Сөйтіп қолғапқа бесеуі де сыйып кетіпті. «Хрпо-хро-хро»,-деп қабан жүгіріп келіпті: Мына қолғапта қайсысың тұрасың ?,-депті. Олар: «Шиқылдауық Тышқанмын,бақылдауық Бақамын,желаяқ Қоянмын, менТүлкімін,ал мен Қасқырмын. Ал сен өзің қай жануарсың?-депті. Қабан: «Мен Қабанмын, мені декігізіңдерші»,-депті. Олар: Сен мұнда қалай кіресің,-дейді. Қабан: «Мен кіре аламын, жіберсеңдер»,-депті. Олар: «Жарайды ,кіре ғой»-депті.Сөйтіп олар алтау болыпты. Қолғаптың іші тар болыпты. Сөйтіп отырғанда Аю келіп: «Мына қолғапта қайсың тұрасың?»-депті. Олар: «Шиқылдауық Тышқанмын,бақылдауық	Сөйтіп,қасқырда келіпті: «Мына қолғапта қайсың тұрасың ?»-депті. Олар: «Шиқылдауық Тышқанмын,бақылдауық Бақамын,желаяқ Қоянмын, менТүлкімін.Ал сен өзің қай жануарсың?- депті. Қасқыр: «Ал мен қасқыр ағаларыңмын,кіргізіңдерші мені де»,-депті. Сөйтіп қолғапқа бесеуі де сыйып кетіпті. «Хрпо-хро-хро»,-деп қабан жүгіріп келіпті: Мына қолғапта қайсысың тұрасың ?,-депті. Олар: «Шиқылдауық Тышқанмын,бақылдауық Бақамын,желаяқ Қоянмын, менТүлкімін,ал мен Қасқырмын. Ал сен өзің қай жануарсың?-депті. Қабан: «Мен Қабанмын, мені декігізіңдерші»,-депті. Олар: Сен мұнда қалай кіресің,-дейді. Қабан: «Мен кіре аламын, жіберсеңдер»,-депті. Олар: «Жарайды ,кіре ғой»-депті.Сөйтіп олар алтау болыпты. Қолғаптың іші тар болыпты. Сөйтіп отырғанда Аю келіп: «Мына қолғапта қайсың тұрасың?»-депті. Олар: «Шиқылдауық			

Scanned with CamScanner

Бақамын,желаяқ Қоянмын, менТүлкімін,ал мен Қасқырмын, Мен қабанмын.Ал сен өзің қай жануарсың?- депті. Аю: «Қалай көпсіңдер,мені де кіргізіңдерші?»-депті. Олар:Қалай кіргіземіз,өзі іші тар боп тұрса?» Аю: «Қалай болса да сыйамыз?»-депті. Олар: «Жарайды, кел жанымыз-ға». Сөйтіп аюда сыйып жетеу болыпты.Қолғаптың іші тар,міне жарылайындеп тұрғандай.Бір кезде ата өзінің қолғабының жоқ екенін байқап қалады.Сөйтіп қайта кері қарайжүреді,ал иті болса алға қарай жүгіріп кетеді. Жүгіріп келе жатып,қолғапты көреді.Қолғап қозғалып жатыр.Ит сонда: «әуп-әуп-әуп»,-деп үреді.Қолғап ішіндегі жануарлар қорқып,барлығы жан-жаққа қашып кетеді.Атай өз қолғабын көріп алып кетті. **Сөздік қор.** **Сөздік жұмыс:**қолғап. **Қостілділік компонент:** Қолғап-варежки. **Тілдің грамматикалық құрылымы. Сергіту жаттығуы:** Оң қолымда бес саусақ,	Тышқанмын,бақылдауық Бақамын,желаяқ Қоянмын, менТүлкімін,ал мен Қасқырмын, Мен қабанмын.Ал сен өзің қай жануарсың?- депті. Аю: «Қалай көпсіңдер,мені де кіргізіңдерші?»-депті. Олар:Қалай кіргіземіз,өзі іші тар боп тұрса?» Аю: «Қалай болса да сыйамыз?»-депті. Олар: «Жарайды, кел жанымыз-ға». Сөйтіп аюда сыйып жетеу болыпты.Қолғаптың іші тар,міне жарылайындеп тұрғандай.Бір кезде ата өзінің қолғабының жоқ екенін байқап қалады.Сөйтіп қайта кері қарайжүреді,ал иті болса алға қарай жүгіріп кетеді. Жүгіріп келе жатып,қолғапты көреді.Қолғап қозғалып жатыр.Ит сонда: «әуп-әуп-әуп»,-деп үреді.Қолғап ішіндегі жануарлар қорқып,барлығы жан-жаққа қашып кетеді.Атай өз қолғабын көріп алып кетті. **Сөздік қор.** **Сөздік жұмыс:**қолғап. **Қостілділік компонент:** Қолғап-варежки. **Тілдің грамматикалық құрылымы. Сергіту**			

Сол қолымда бес саусақ. Қосып едім,екеуін, Болады екен он саусақ **Байланыстырып сөйлеу.** **Сахналау:** «Қолғап» ертегісін сахналайды. **Күтілетін нәтиже:** Ертегі кейіпкерлерін атап, олардың қимыл-әрекеттерін, сөздерін келтіре алады.	**жаттығуы:** Оң қолымда бес саусақ, Сол қолымда бес саусақ. Қосып едім,екеуін, Болады екен он саусақ **Байланыстырып сөйлеу.** **Сахналау:** «Қолғап» ертегісін сахналайды. **Күтілетін нәтиже:** Ертегі кейіпкерлерін атап, олардың қимыл-әрекеттерін, сөздерін келтіре алады.			
Баламен жеке жұмыс: «Қолғап» украин халық ертегісін сахналау Міндеті: Сөйлеу мәнерлері мен сөйлемді дұрыс құрау дағдыларын дамыту. **Шарты:** Оң-солды ажыратып, қолғаптың сыңарын табады	**Баламен жеке жұмыс: «Қолғап» украин халық ертегісін сахналау Міндеті:** Сөйлеу мәнерлері мен сөйлемді дұрыс құрау дағдыларын дамыту. **Шарты:** Оң-солды ажыратып, қолғаптың сыңарын табады	**Баламен жеке жұмыс: «Айлакер түлкі» орыс халық ертегісін сахналау Міндеті:** Ертегі мазмұнын түсіндіру. театрландырылған әрекеттің басқа да жұмыс түрлерін(саусақ, үстел үсті, көлеңкелі және тағы басқа) меңгерту **Шарты:**Ертегіні әңгімелеу	**Баламен жеке жұмыс: Қуыршақ Әйгерімнің туған күні Міндеті:** Туған күн де мереке түріне жататындығын түсіндіру Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен толықтыру. Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану. **Шарты:** тығылған ойыншықты тауып, атын атап, түсін, үлкен, кішілігін ажыратып, сол ойыншыққа өздерің мейірімді тілек тілейсіңдер. Мысалы, балалар алдымен көздерін жұмады, қойылған ойыншықтар ішінен педагог біреуін жасырып қояды. Қандай ойыншық жоқ?	**Баламен жеке жұмыс: «З» және «с» дыбыстары (Дыбыстық сөйлеу мәдениеті) Міндеті:** Дыбыс жайлы түсінік беру. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді меңгерту үшін тақпақтар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту.

Scanned with CamScanner

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Күншуақ» бөбекжай-бақшасы
Қазақ тілі маманы: Ж.С. Орынбасарова
Топ: №6 «Светлячок» №8 «Сказка» ортаңғы топтары, №12 «Лучик» ересек тобы, №10 «Радуга» МАД тобы
Жоспардың құрылу кезеңі: 13-17қазан 2025 жыл

Дүйсенбі 13.10.2025 ж	Сейсенбі 14.10.2025 ж	Сәрсенбі 15.10.2025 ж	Бейсенбі 16.10.2025 ж.	Жұма 17.10.2025 ж
Топ:№6 «Светлячок» ортаңғы тобы «Жемістер мен жидектер» **Мақсаты:** қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. Сөздерді байланыстырып, сөйлемдер құрауды дағдыландыру. 2-3 сөйлеммен затты сипаттай білу дағдыларын дамыту. Диалогке қатысуға үйрету **Тілдік дамытушы орта.** Көкөністер мен жеміс-жидектер -Күз мезгілі екенін біз қайдан білеміз? -Қандай жеміс – жидектерді білесіңдер? -Алманың түсі қандай	**Топ:№8 «Сказка» ортаңғы тобы** «Жемістер мен жидектер» **Мақсаты:** қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. Сөздерді байланыстырып, сөйлемдер құрауды дағдыландыру. 2-3 сөйлеммен затты сипаттай білу дағдыларын дамыту. Диалогке қатысуға үйрету **Тілдік дамытушы орта.** Көкөністер мен жеміс-жидектер -Күз мезгілі екенін біз қайдан білеміз? -Қандай жеміс – жидектерді білесіңдер? -Алманың түсі қандай болады? -Пішіні қандай? -Құлпынайдың көлемі қандай? -Бүгін аналарына жеміс-	**Топ: №12 «Лучик» ересек тобы** **Менің досым** **Мақсаты:** Интонациясы бойынша сөйлемдерді (хабарлы, сұраулы, лепті) ажыратып, сөйлегенде қолдана білуді дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** **Суретпен жұмыс:** суретте не бейнеленгенін айтады, заттарды атайды. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Дос қандай болу керек?» жағдаяттық сұрақтарға жауап береді **Сөздік қор.** «Менің досымның қасиеттері» достық жақсы қасиеттер ұғымдары арқылы сөздік қор молаяды. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Достық көмек. **Мақсаты:** Жазуды көзбен қадағалай отырып, қаламды немесе қарындашты дұрыс, еркін ұстап, үстінен қатты	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы** **«Кітап сыры»** **Мақсаты:** Кітаптардан балалардың сұранысы бойынша ертегі, тақпақтар, әңгімелер оқып беру. Сюжеттік бірізділікті сақтай отырып, балалардың мазмұндауын үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** «Кітап неден жасалған?» балалардың өз ойларын айту, тәрбиешінің әңгімесінің жалғасы мен соңын ойдан шығара білуге үйрету. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **«Қандай ертегі білесің?»** **Мақсаты:** Сөздік қорын молайту. Тіл тазалығын қалыптастыру. **Барысы:** Ертегі айтып	**Топ:№10 «Радуга» МАД тобы** **Апта күндері** **Мақсаты:** апта күндерінің қазақша атауын дұрыс айту, есте сақтауға үйрету **Тілдік дамытушы орта.** **Дүйсенбі** **Сейсенбі** **Сәрсенбі** **Бейсенбі** **Жұма** **Сенбі** **Жексенбі** Апта күндерін хормен айту. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Bilim kids-тің «Апта күндері» видеороликин көрсету **Сөздік қор.** **Ширату сұрақтары:** «Бүгін қандай күн?» Бір аптада неше күн бар? Жұманың алдында қай күн келеді? Осы сәрсенбіден келесі сәрсенбіге дейін неше күн өтеді? Сейсенбіден кейін неше күн

Scanned with CamScanner

болады? -Пішіні қандай? -Құлпынайдың көлемі қандай? -Бүгін аналарына жеміс-жидек сыйлағыларын келе ме? -Сендердің алдарында әдемі жеміс-жидек салуға арналған тәрелкелер және жаңа ғана бақтан әкелінген жеміс- жидектер тұр. -Ендеше, балалар, біз сол жеміс- жидектерді тәрелкеге орналастырайық. Мұқият қарап алыңдар, тәрелкеге жеміс – жидектерді бірінен кейін бірін әдемілеп жапсырамыз **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** ***Дидактикалық ойын:*** «Жемістер мен жидектерді ажыратады». Мақсаты*:* балаларға жемістер мен жидектерді қайда өсетінін, оларды	жидек сыйлағыларын келе ме? -Сендердің алдарында әдемі жеміс-жидек салуға арналған тәрелкелер және жаңа ғана бақтан әкелінген жеміс-жидектер тұр. -Ендеше, балалар, біз сол жеміс- жидектерді тәрелкеге орналастырайық. Мұқият қарап алыңдар, тәрелкеге жеміс – жидектерді бірінен кейін бірін әдемілеп жапсырамыз **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** ***Дидактикалық ойын:*** «Жемістер мен жидектерді ажыратады». Мақсаты*:* балаларға жемістер мен жидектерді қайда өсетінін, оларды ажырата білуге баулу. Саусақ моторикасын дамыту. **Сөздік қор.** Сөздік жұмыс: жеміс-жидектер. Билингвальді компонент: жемістер-фрукты, жидек- ягода. **Тілдің грамматикалық**	қысып күш түсірмей, саусақтармен біркелкі жоғарыдан төменге, солдан оңға қимылдарды орындап, сызықтарды үзбей салу **Байланыстырып сөйлеу.** **«Менің досым...»** әр бала өз досы туралы әңгімелеп береді. **Күтілетін нәтиже:** зат есімдерді сан есімдермен және сын есімдерді зат есімдермен байланыстырып айтады.	беріп, ауызша мазмұнын сұрау. **Сөздік қор.** «Менің сүйікті кітабым» Балалармен отбасында оқыған кітаптарын талқылау. Негізгі ойды дұрыс жеткізуге, монологтық ойларын байланыстырып құра білуге үйрету. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** «Кітаптар жәрмеңкесі» Апта бойы балалардың жасаған кітаптарынан жәрмеңке ұйымдастырып, басқа топтардың балаларын шақырып тамашалату. Кіші топтан келген балаларды кітап жасау шеберханасына шақырып, кітап жасауды үйрету. **Байланыстырып сөйлеу.** Балалардан ұнататын кітаптарын сұрап, не себептен ұнататынын білу. Сұрақтар қою. 1. Саған қандай кітап ұнайды? 2. Қандай ертегілерді ұнатасың? 3. Қандай кейіпкерлер ұнайды?	өткенде сенбі болады? Сейсенбі аптаның нешінші күні? **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Апта деген атайдың Жеті бірдей қызы бар: Біріншісі-Дүйсенбі, Екіншісі-Сейсенбі, Үшіншісі-Сәрсенбі, Төртіншісі-Бейсенбі, Бесіншісі-Жұма, Алтыншысы-Сенбі, Жетіншісі-Жексенбі **Байланыстырып сөйлеу.** «Айша бұл күні не істейді?» Суреттергі жағдайларға байланысты сөйлемдер құрайды. **Күтілетін нәтиже:** үш-төрт дыбыстардан тұратын сөздерге дыбыстық талдау жасайды

Scanned with CamScanner

ажырата білуге баулу. Саусақ моторикасын дамыту. **Сөздік қор.** Сөздік жұмыс: жеміс-жидектер. Билингвальді компонент: жемістер- фрукты, жидек- ягода. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** жидек атауларын дұрыс айтуға үйрету: құлпынай, юулдірген, қарақат, т.б. Жеміс атауларын дұрыс айтуға үйрету: алма, алмұрт, өрік, шие, т.б. **Байланыстырып сөйлеу.** **Педагог жетекшілігімен жүргізілетін ойын: «Кім білгір?»** **Шарты:**Тақтада көрсетілген жидектерді себетке ,жемістерді қорапқа салу керек. **Күтілетін нәтиже:** жемістер мен жидектер туралы біледі, оларды ажырата алады, қазақ	**құрылымы.** жидек атауларын дұрыс айтуға үйрету: құлпынай, юулдірген, қарақат, т.б. Жеміс атауларын дұрыс айтуға үйрету: алма, алмұрт, өрік, шие, т.б. **Байланыстырып сөйлеу.** **Педагог жетекшілігімен жүргізілетін ойын: «Кім білгір?»** **Шарты:**Тақтада көрсетілген жидектерді себетке ,жемістерді қорапқа салу керек. **Күтілетін нәтиже:** жемістер мен жидектер туралы біледі, оларды ажырата алады, қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтады.		Жағымды немесе жағымсыз кейіпкер дегенді қалай түсінесің? **Күтілетін нәтиже:** Балалардың өздеріне кітап оқуға мүмкіндік беріледі. Кітап суреттеріне қарап, өздері оқып жатқан кейіп танытып, эмоционалды-бейнелік мазмұнын бере біледі.	

Scanned with CamScanner

тіліне тән дыбыстарды дұрыс айтады.				
Баламен жеке жұмыс: «Не дәмді?» ертегісі Міндеті: Өз ойларын жеткізе білу дағдыларын дамыту. **Шарты:** баланың көзі жұмылады. Қоржынға салынған көгөністер мен жемістер қолдарына алып, оның дәмі қандай болатынын және пішінін айтып, атын атау керек. Ойында тапқан жемісімізді немесе көгөністі сипап сезу арқылы жылдам баяндап беру керек екенін айту.	**Баламен жеке жұмыс: «Не дәмді?» ертегісі Міндеті:** Өз ойларын жеткізе білу дағдыларын дамыту. **Шарты:** баланың көзі жұмылады. Қоржынға салынған көгөністер мен жемістер қолдарына алып, оның дәмі қандай болатынын және пішінін айтып, атын атау керек. Ойында тапқан жемісімізді немесе көгөністі сипап сезу арқылы жылдам баяндап беру керек екенін айту.	**Баламен жеке жұмыс: «Досым – менің мақтанышым» Міндеті;** Сөйлемдердегісөздерді: затесімдерді сан есімдерменжәне сын есімдердізатесімдерменүйлестіребілудіжетілдіру **Ойын шарты:** Балалар бір-біріне гүл ұсыну арқылы өз достарының бойындағы жақсы қасиеттерді айтады. -Елжан, сен менің мейірімді досымсың. -Жайна ,сен ақылды қызсың. Ойын осылай жалғаса береді.	**Баламен жеке жұмыс: «Кім жоқ?» Міндеті:** Өз бетінше қарым-қатынас жасауға, әңгімелесуге, әңгімелесушінің сөзін мұқият тыңдауға, сұрақтарды дұрыс қоюға, оған қысқа және толық нақты жауап беруге баулу. **Ойын шарты:** Педагог тақтаға мамандық иелерінің суреттерін іледі, балалар суреттерді көреді, көздерін жұмады, көздерін ашқанда қандай сурет жоқ екенің табуы керек.	**Баламен жеке жұмыс: Ертегіде қонақта (Таныс ертегілерді қойылымдық жабдықтары арқылы әңгімелеу) Міндеті:** Ертегі мазмұнын әңгімелей білу дағдыларын дамыту. **Шарты:** Шеңбер болып тұрамыз, ортаға текше тасталынады. Текшеде қандай кейіпкер суреті түссе, сол ертегі жайында айтып береміз. Мысалы: текшеден ата, әже, қыз, ит, мысық, тышқан суреті кездесті делік. Бұл ертегінің аты қалай? – Бұл «Шалқан» ертегісі. (Ертегі мазмұнын әңгімелейді).

Scanned with CamScanner

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Күншуақ» бөбекжай-бақшасы»
Қазақ тілі маманы: Ж.С. Орынбасарова
Топ: №6 «Светлячок» №8 «Сказка» ортаңғы топтары, №12 «Лучик» ересек тобы, №10 «Радуга» МАД тобы
Жоспардың құрылу кезеңі: 20-24қазан 2025 жыл

Дүйсенбі 20.10.2025 ж	Сейсенбі 21.10.2025 ж	Сәрсенбі 22.10.2025 ж	Бейсенбі 23.10.2025 ж.	Жұма 24.10.2025 ж
Топ: №6 «Светлячок» ортаңғы тобы **«Ойнайық та ойлайық»** **Мақсаты:** Меңгерген сөздерді ауызекі сөйлеу тілінде қолдануға талпындыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** «Ертегілер елінде» Балалардан қандай ертегілер білетінін, ертегілерді қайдан карауға болатынын сұрау. диалог түрінде сөйлеуге үйрету. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Әлем ертегілері» балаларға кітаптардан ертегілерді таныстыру, сөйлейтін электронды кітаптар арқылы ертегі тыңдауды үйреті. **(Сөйлеуді дамыту)**	**Топ: №8 «Сказка» ортаңғы тобы** **«Ойнайық та ойлайық»** **Мақсаты:** Меңгерген сөздерді ауызекі сөйлеу тілінде қолдануға талпындыру. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** «Ертегілер елінде» Балалардан қандай ертегілер білетінін, ертегілерді қайдан карауға болатынын сұрау. диалог түрінде сөйлеуге үйрету. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Әлем ертегілері» балаларға кітаптардан ертегілерді таныстыру, сөйлейтін электронды кітаптар арқылы ертегі тыңдауды үйреті. **(Сөйлеуді дамыту)** Кейіпкерлердің киімдерін киіп ертегілерді сахналау.	**Топ:№12 «Лучик» ересек тобы** ТУ - Қазақстан Республикасының туы **Мақсаты:** Ту жайында әңгімелейді; Қолдарына қарындашты дұрыстап ұстатады; **Тілдік дамытушы орта.** Тәуелсіз Қазақстанның Мемлекеттік туы ресми түрде 1992 жылы қабылданды. Оның авторы – белгілі суретші Шәкен Ниязбеков. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы – ортасында шұғылалы күн, оның астында қалықтап ұшқан қыран бейнеленген тік бұрышты көгілдір түсті мата. Тудың сабының тұсында ұлттық өрнек тік жолақ түрінде нақышталған. Күн, оның шұғыласы, қыран және ұлттық өрнек бейнесі алтын түстес болып келеді. Топ жұм Көкте желбіреген байрағымыз туралы Шәкен	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы** Отбасының күзгі еңбегі **Мақсаты:** Балалардың сөйлеу мәдениетін жетілдіру; Қ.Шаңғытбаевтың «Күзгі жапырақтар» өлеңінің мазмұнын түсіндіру арқылы күз мезгілін сипаттап айтуға үйрету; сұрақтарға жауап бергізу арқылы балалардың сөздік қорларын дамыту; балаларды еңбексүйгіштікке, еңбек етуге тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** Шаруа мен аю Орыс халық ертегісі **Мақсаты:** Ертегінің мазмұнын эмоциямен қабылдай білуге дағдыландыру. Ертегі сюжеті бойынша рөлге бөліп мазмұндауға үйрету. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Күзгі жапырақтар	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы** **Президент** **Мақсаты:** Мемлекет ойынын ойнатады; • Президент деген кім және қандай қызмет атқаратыны жайында әңгімелейді; • Ақорда Қазақстанның қай қаласында орналасқан, қандай ғимарат екенін көрсетеді; • Президенттің суретін кітапшадағы бос орынға жабыстыру керек екенін түсіндіреді; • Қайшы, қағаз, желіммен жұмыс жасау тәсілдерін айтады. **Тілдік дамытушы орта.** Қазақстан Республикасының Президенті: Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев 1953 жылғы 17 мамырда Алматы қаласында туған. Әкесі – Кемел Тоқаев (1923-1986) Ұлы Отан

Scanned with CamScanner

Кейіпкерлердің киімдерін киіп ертегілерді сахналау. **Сөздік қор.** «Қазақ ертегілері» Балаларға қазақ халық ертегілерін оқып беру. Мультфилімін көру. (ер төстік, алпамыс батыр, жыл басына таласқан хайуанаттар, алдар көсе, қаңбақ шал және т.б) **Тілдің грамматикалық құрылымы.** ғ,р,з, дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға тіл ұстарту жаттығулары Ға – ға – ға, Шомыламыз суға Ғай – ғай – ғай, Жарқылдайды найзағай Үз – үз – үз, Жаңбырлы Күз Рақ – рақ – рақ, Саулайды жапырақ **Байланыстырып сөйлеу.** **Педагог жетекшілігімен ойын:** «Кідірме» **Мақсаты:** Қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беру. **Барысы:** Балалар шеңбер құрып тұрады. Тәрбиеші ортада тұрып, кез-келген балаға допты лақтырады.	**Сөздік қор.** «Қазақ ертегілері» Балаларға қазақ халық ертегілерін оқып беру. Мультфилімін көру. (ер төстік, алпамыс батыр, жыл басына таласқан хайуанаттар, алдар көсе, қаңбақ шал және т.б) **Тілдің грамматикалық құрылымы.** ғ,р,з, дыбыстарын естуі бойынша ажыратуға және анық айтуға тіл ұстарту жаттығулары Ға – ға – ға, Шомыламыз суға Ғай – ғай – ғай, Жарқылдайды найзағай Үз – үз – үз, Жаңбырлы Күз Рақ – рақ – рақ, Саулайды жапырақ **Байланыстырып сөйлеу.** **Педагог жетекшілігімен ойын:** «Кідірме» **Мақсаты:** Қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беру. **Барысы:** Балалар шеңбер құрып тұрады. Тәрбиеші ортада тұрып, кез-келген балаға допты лақтырады. Допты қағып алған балаға сұрақ қойылады.	аға журналистердің «Мемлекеттік Тудың авторы болдыңыз деген хабарды естігенде, қандай сезімде болдыңыз?» деген сұрағына «Ең алдымен, Парламент бекіткен Тудың осы үлгісі халқымызға ұнай ма екен, халқымыздың таңдауына, талғамына сәйкес келе ме екен деген қобалжу сезімі басым болды. Бойымды бір түрлі қорқыныш сезімі билегендей күй кештім», - деп жауап берген еді **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Кәне, балалар, кітапшаларыңдағы туды көрсетіңдерші. Қалай ойлайсыңдар, туымызда сұңқар бейнеленген бе, әлде қыран ба? Өте жақсы, «қыран» бейнеленген. Ендеше қыранға белгі қойыңыздар. Боялмаған туды қандай түстермен бояймыз? Кәнеки керек қарындаштарды таңдап ала қойыңдар. Сосын бірдей етіп бояңдар. **Сөздік қор.** Мемлекеттік туымыздың белгілері бойынша түсіндіріледі **Тілдің грамматикалық**	**Мақсаты:** Әр алуан сұрақтар бойынша әңгімелету. Сөздік қорын молайту, диалогті сөйлеуге төселдіру. Күзгі жапырақтарға ауызша сипаттама беруге үйрету. **Сөздік қор.** Күзгі еңбек, шаруа, егін, егіншіклік, диқан, еңбек құралдары сөздерімен танысады. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Шаруа мен аю Орыс халық ертегісін сахналау. **Байланыстырып сөйлеу.** **Сұрақ жауап** -Ертегі қалай аталады? -Ертегіде қандай кейіпкерлер кездесті? -Шаруаға не келді? -Аю шаруаны қалай қорқытты? -Олар неге келісті? -Шаруа не екті? -Аюға қай жағын берді? -Келесі жылы Шаруа неекті? -Аю нені білмеді Ертегіні рөлге бөліп ойнату. **Күтілетін нәтиже:** күз мезгілін сипаттай алады;	соғысының ардагері, белгілі жазушы, қазақ әдебиетінің детективті-шытырман оқиғалы жанрының негізін қалаушы. Шешесі – Тұрар Шабарбаева (1931-2000) Алматы шет тілдері педагогикалық институтында қызмет еткен. Ол кісі де сіздер сияқты кішкентай бала болған. Ұстаздардан терең білім алып, көпті үйреніп үлкен жігіт болған. Көп оқығанның арқасында бір елдің президенті болды. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын «Бұл не?». Мына кітапшада ненің суреті көрініп тұр? Ол жерде кім жұмыс жасайды? Ақорда — Қазақстан Республикасы Президентінің Резиденциясы. Астана қаласы Есілдің сол жағалауында орналасқан, көлемі 36 720 m 2 . 2004 жылғы 24 желтоқсаннан бастап жұмыс жасап тұр. Ғимарат жер бетінде 5 және жер астындағы 2 қабаттан тұрады, оның ішінде жер бетіндегі 1-қабаттың биіктігі 10 м.,

Scanned with CamScanner

Допты қағып алған балаға сұрақ қойылады. **Күтілетін нәтиже:** Балалар ұйымдастырылған іс-әрекет барысында меңгерген сөздерін қолдана отырып, бір-бірімен ауызекі тілде еркін сөйлеседі.	**Күтілетін нәтиже:** Балалар ұйымдастырылған іс-әрекет барысында меңгерген сөздерін қолдана отырып, бір-бірімен ауызекі тілде еркін сөйлеседі.	**құрылымы.** **«Менің туым»** Шыны бөтелке сыртына қыран құс пен күнді бейнелейді де, шыныға көк түсті су құяды, сол кезде көк туымыз шығады **Байланыстырып сөйлеу.** **«Көк тудың желбірегені»** әнін тыңдайды, мемлекеттік рәміздерге байланысты байланыстырып сөйлейді. **«Ту бізге не үшін керек?»** **Күтілетін нәтиже:** Туды біледі; - Қарындаштарды дұрыс ұстайды; - Тапсырманы орындайды; - Түстерді ажыратады; - Әңгімені тыңдап, ой қосады.	сұрақтарға жауап бергізу арқылы балалардың сөздік қорлары дамиды; балалар еңбексүйгіштікке, еңбек етуге тәрбиеленеді.	қалған қабаттардың биіктігі 5 м **Сөздік қор.** «Мен президент болсам...» ой қозғау **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Суреттерге қарап сөйлемдер құрайды, еліміздің басқару жүйесі туралы білеі. **Байланыстырып сөйлеу.** **«Менің елімнің президенті қандай?» тақырыбында** пікірталас жүргізу **Күтілетін нәтиже:** Әр бала әр түрлі мемлекет болып ойнайды; - Президентті біледі, таниды; - Ақорда Қазақстанның Астанасында орналасқан; - Президентті суретінен таниды, ата-ананың көмегімен суретін кітапшаға жабыстырады; - Қайшы, қағаз, желіммен жұмыс жасайды.
Баламен жеке жұмыс: «Мынау не?» Міндеті Балалардың ойыншықтар туралы түсініктерін кеңейту,ересектермен әңгімелесу кезінде берілген сұрақтарды	**Баламен жеке жұмыс: «Мынау не?»** Міндеті Балалардың ойыншықтар туралы түсініктерін кеңейту,ересектермен әңгімелесу кезінде берілген сұрақтарды тыңдау және	**Баламен жеке жұмыс: «Төлдерін тап»** Міндеті: Суреттер бойынша әңгіме құрауға,мазмұндауға сұрақтарға жауап беруге, үй жануарларының төлдерін жекеше, көпше түрде атауға	**Баламен жеке жұмыс: «Төлдер қалай дыбыстайды?» Міндеті:** Үй жануарларының төлдерін ажырата ілуге үйрету. Жеке жұмысты қажет ететін балалардан	**Баламен жеке жұмыс: «Сүйікті ойыншықтар» Міндеті:** Ойыншықтар туралы әңгіме құрауға, аттарын атай білуге үйрету, дыбыс артикуляциясын нақтылап

Scanned with CamScanner

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Күншуақ» бөбекжай-бақшасы»
Қазақ тілі маманы: Ж.С. Орынбасарова
Топ: №6 «Светлячок» №8 «Сказка» ортаңғы топтары, №12 «Лучик» ересек тобы, №10 «Радуга» МАД тобы
Жоспардың құрылу кезеңі: 27-31қазан 2025 жыл

Дүйсенбі 27.10.2024ж	Сейсенбі 28.10.2025ж	Сәрсенбі 29.10.2025ж	Бейсенбі 30.10.2025ж	Жұма 31.10.2025ж
	Топ:№8 «Сказка» ортаңғы тобы **Елтаңба** **Мақсаты:** Балаларға Қазақстан Республикасының рәміздерімен таныстыру елтаңба, ту, гимн туралы түсінік қалыптастыру. Туған ел, Отан туралы білімдерін кеңейту. **Тілдік дамытушы орта.** - Балалар, мемлекеттік рәміздер халқымыздың рухын, ұлттық салт-санасын, қаһармандығы мен даналығын, болашаққа үмітін, арман-тілегін жеткізетін ерекше құнды белгілер. - Біздер, тәуелсіз қазақ елінің ең жас ұландарымыз. Сондықтан өз жерімізді, өз елімізді әкелер мен аталарымыз сияқты қадірлеуге, сүюге, қорғауға тиіс екенімізді естен шығармайық. **Сөйлеудің дыбыстық**	**Топ: №12 «Лучик» ересек тобы** **ЕЛТАҢБА** **Мақсаты:** Елтаңба жайында ақпарат береді; Құрылымдары жайында айтады; Авторларымен таныстырады. **Тілдік дамытушы орта.** Рәміздерге: Елтаңба, Ту, Гимн жатады. Желбіреген аспан түстес байрағымыз халқымыздың арманын асқақтатып, қыран бүркіттей елімізді аспан әлеміне қалықтатып тұр. Соның ішінде Елтаңбаға тоқталамыз. Топтық жұмыс Елтаңба — Қазақстан Республикасының негізгі мемлекеттік рәміздерінің бірі. Рәміздік тұрғыдан Қазақстан Республикасының мемлекеттік елтаңбаның негізі — шаңырақ. Ол — елтаңбаның жүрегі. Шаңырақ — мемлекеттің түп-негізі — отбасының бейнесі. Шаңырақ — Күн шеңбері. Айналған Күн шеңберінің қозғалыстағы	**Топ: №10 тобы «Радуга» МАД тобы** **ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КАРТАСЫ** **Мақсаты:** Қазақстан Республикасының жер көлемі жайында ақпарат береді; • Әр баланың туған жерлері жайлы әңгімесін тыңдайды; • Өз өңірін кітапшадағы картадан тауып көмектеседі; • Қала не ауыл тұрғыны екенін ажыратқызады; • Кең байтақ Қазақстанда қандай жерлер барын әңгімелейді; • Қарындашпен бояу жұмысын жасайды **Тілдік дамытушы орта.** **Топтық жұмыс** Балаларды 17 және 3-ке белгілейміз. Қазақстанда республикалық маңызы бар 3 қала бар. Астана, Алматы, Шымкент 17 облыс бар: Ақмола, Қарағанды,	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы** **Астана** **Мақсаты:** Қалалар мен ауылдар туралы әңгімелейді; • Қазақстанның Бас қаласы Астанамен таныстырады; • Мемлекеттік маңызы бар бірнеше ғимараттарға тоқталады; • Астана жайлы балалардың әңгімесін тыңдайды; • Ғимараттар ойынын ойнайды (мен Бәйтерек, мен Ақордамын) **Тілдік дамытушы орта.** **«Астана қаласының көрікті жерлеріне шолу» суретпен жұмыс** **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын «Бұл не?». Суреттерден не көріп тұрсыңдар? 1. Ұлттық кітапхана; 2. Бәйтерек; 3. Парламент және Үкімет Үйі; 4. Ұлттық архив;

Scanned with CamScanner

	мәдениеті. Дидактикалық ойын «Бұл не?». Суреттен не көріп тұрсыңдар? **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Республикасының рәміздерімен танысады: елтаңба, ту, гимн туралы түсінік қалыптастырды. Туған ел, Отан туралы білімдерін кеңейтті. - - Кітапшадағы бос орынға Елтаңбаны немесе авторымен бірге үйде жабыстырады **Байланыстырып сөйлеу.** «Елтаңба еліме не үшін керек?» сұрағына жан-жақты жауап береді. **Күтілетін нәтиже:** Елтаңбаның рәміз екенін біледі.	суреті іспетті, Шаңырақ — киіз үйдің күмбезі көшпелі түркілер үшін үйдің, ошақтың, отбасының бейнесі. Түндік — таза көк аспанын бейнелейді. Үш-санды айқыш-ұйқыш келген күлдіреуіштер қазақтың үш жүздің бірлігі бекемдігін көрсетеді. Шаңырақтан шыққан уықтар күн арайларын еске салады. Бес бұрышты жұлдыз елтаңбаның тәжі іспетті. Әрбір адамның жол нұсқайтын жарық жұлдызы бар. Тұлпар — дала дүлділі, ер-азаматтың сәйгүлігі, желдей ескен жүйрік аты, жеңіске деген жасымас жігердің, қажымас қайраттың, мұқалмас қажырдың, тәуелсіздікке, бостандыққа ұмтылған құлшыныстың бейнесі. Қанатты тұлпар — қазақ поэзиясындағы кең тараған бейне. Ол ұшқыр арманның, самғаған таңғажайып жасампаздық қиялдың, талмас талаптың, асыл мұраттың, жақсылыққа құштарлықтың кейпі. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Төменде таспа белдігінде ірі әріппен «ҚАЗАҚСТАН» деген жазуы бар. Қазақстан Республикасының мемлекеттік елтаңбасының	Жетісу, Алматы, Жамбыл, Түркістан, Ұлытау, Қызылорда, Маңғыстау, Атырау, БҚО, Ақтөбе, Қостанай, СҚО, Павлодар, Абай, ШҚО **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын «Бұл не?». Барлық балалар бірігіп өз өңірін бейнелейді. Тәрбиешімен бірге «Менің елім, менің елім, Гүлің болып егілемін, Жырың болып төгілемін, елім! Туған жерім менің — Қазақстаным!» бірнеше рет қайталайды **Сөздік қор.** **Жеке жұмыс** Үлкен қала атауларын дұрыс атайды, буынға бөледі **Өзіндік жұмыс** Өз өңірін бояйды, туыстары не таныстары тұратын облыстарды белгілейді. Қарындашпен жұмыс. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **5-6 дыбыстан тұратын қала атауларына дыбыстық талдау жасайды** Орал, Астана, Алматы, Шу,	5. Президент музейі; 6. ЭКСПО; 7. Министрліктер үйі; 8. Бейбітшілік және келісім сарайы; 9. «Ханшатыр» сауда орталығы; 10.Ұлттық музей. Әрбір ғимаратқа онлайн саяхат жасайды. **Сөздік қор.** **«Менің Астанам...»** әр бала өз түсінігі бойынша Астана қаласына сипаттама жасайды. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Кітапшамен жұмыс** Кім қандай ғимарат болады? - Суреттерде не көріп тұрсыңдар? - Ғимараттардың маңыздылығы қандай? **Байланыстырып сөйлеу.** **«Астананың кешегісі мен бүгінгісі» тарихқа шолу** Суреттер бойынша Астана қаласының өсу ретімен, өзгерісімен танысады. **Күтілетін нәтиже:** Қала мен ауылдық елді мекенді ажыратады; - Астана жайлы біледі, ол жайында әңгіме айтады; - Ғимараттар ойынына белсенді қатысады; - Суреттен қарап қандай ғимарат екенін

Scanned with CamScanner

		авторлары — Жандарбек Мәлібеков пен Шота Уәлиханов. **Сөздік қор.** Жандарбек Мәлібекұлы 1942 жылғы 24 наурызда , Қызылорда облысы, Екпінді ауылында дүниеге келген — сәулетші, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік елтаңбасының авторы, Еуразия ұлттық университетінің профессоры, «Барыс» орденінің иегері. Шот-Аман (Шота) Ыдырысұлы Уәлиханов 1932 жылғы 26 сәуірде Көкшетау өңіріндегі Айыртау ауданы, Сырымбет ауылында дүниеге келген **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Авторларымен суреттер арқылы танысты; - Кітапшадағы бос орынға Елтаңбаны немесе авторымен бірге үйде жабыстырады **Байланыстырып сөйлеу.** «Елтаңба еліме не үшін керек?» сұрағына жан-жақты жауап береді. **Күтілетін нәтиже:** Елтаңбаның маңызын және не үшін керек екенін біледі; - Құрылымын ажыратады; - Авторларын таниды.	Тараз,Ақтөбе, Ақмола сөздеріне дыбыстық талдау жасайды. **Байланыстырып сөйлеу.** Қазақстан Республикасында қандай жерлер барын айта аласың ба? - Өзі ауылда не қалалық жерде тұратыныңды белгіледің бе? - Өз өңіріңді кітапшадағы картадан тауып, боядың ба? - Туған жерің жайында әңгімеледің бе? - Өз өңіріңнің батырлары жайында не білдің ? **Күтілетін нәтиже:** Қазақстан Республикасында қандай жерлер барын біледі; - Өзі ауылда не қалалық жерде тұратынын ажыратады; - Өз өңірін кітапшадағы картадан табады; - Туған жері жайында әңгімелеп береді; - Өз өңірін қарындашпен бояйды.	ажыратады

Scanned with CamScanner

	Баламен жұмыс: Сөйлем түрлерімен таныстыру –Хабарлы сөйлемге мысал келтіріңдер. – Сөйлем соңына не қойылады? Сөйлемнің екінші түрі – лепті сөйлем. Адамның түрлі көңіл күйін – қуану, ренжу, өкіну, таңдану т.б. білдіреді. Мысалы: Жасай бер, Қазақстан! Желбіре, желбіре, көк туым! Лепті сөйлем ерекше сезіммен айтылады. Ал енді сендер мысал келтіріңдер. Үшінші сөйлемнің түрін сұраулы сөйлем дейміз. Сұраулы сөйлемдер бір нәрсені сұрап білуді білдіреді. Соңынан сұрақ белгісі қойылады. Мысалы: Сен Астанаға бардың ба? Рәміздерді білесің бе? Ал енді сендер сұраулы сөйлемге мысал келтіріңдер	**Баламен жұмыс: Дидактикалық ойын: «Қажетті тыныс белгілерін қой». Ойын шарты:** Берілген суреттердің мағынасына байланысты құрастырылған сөйлемдердің тыныс белгілерін қою.	**Баламен жұмыс: «Қайсысы неге ұқсайды?» дидактикалық ойыны. Шарты:** бірінші бағандағы жануарларды екінші бағандағы жануарлармен салыстырып, ұқсастықтарын тапқызу арқылы «Ешкінің төлі – лақ», «Қаздың баласы – балапан» деген жауап алу. Балалардан сандықтан шыққан заттардың аттарын, түр-түсін сұрау	**Баламен жұмыс: «Байланысын тап!» дидактикалық ойыны. Шарты:** суреттегі заттардан бір-біріне байланысты заттарды тауып, сызық арқылы қосып сәйкестендіреді.

Scanned with CamScanner

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Күншуақ» бөбекжай- бақшасы»
Қазақ тілі маманы: Ж.С. Орынбасарова
Топ: № 6 «Светлячок» №8 «Сказка» ортаңғы топтары, №12 «Лучик» ересек тобы, № 10 «Радуга» МАД тобы
Жоспардың құрылу кезеңі: 03-07 қараша 2025жыл

Дүйсенбі 03.11.2025 ж	Сейсенбі 04.11.2025 ж	Сәрсенбі 05.11.2025ж	Бейсенбі 06.11.2025 ж	Жұма 07.11.2025 ж
Топ: №6 «Светлячок» ортаңғы тобы **«Отбасы»** **Мақсаты:** Балаларға «отбасы» туралы түсінік беріледі. Олардың үлкенді сыйлау, кішіге қамқор болу, жауапкершілік сезімдері дамиды. Әдептілікке, сыпайылыққа, мейірімділікке, үлкенге көмек көрсетуге тәрбиеленеді. Ойынды қызықты, ұйымшыл болып ойнауға үйренеді. **Тілдік дамытушы орта.** Отбасы деген не? Отбасында кімдер тұрады? *Педагогтың жетекшілігі-мен ойын:* «Сөзді жалғастыр» Мақсаты: Берліген сөз тізбегін орындап, аяқтай алады **Сөйлеудің дыбыстық**	**Топ: №8 «Сказка» ортаңғы тобы** **«Отбасы»** **Мақсаты:** Балаларға «отбасы» туралы түсінік беріледі. Олардың үлкенді сыйлау, кішіге қамқор болу, жауапкершілік сезімдері дамиды. Әдептілікке, сыпайылыққа, мейірімділікке, үлкенге көмек көрсетуге тәрбиеленеді. Ойынды қызықты, ұйымшыл болып ойнауға үйренеді. **Тілдік дамытушы орта.** Отбасы деген не? Отбасында кімдер тұрады? *Педагогтың жетекшілігі-мен ойын:* «Сөзді жалғастыр» Мақсаты: Берліген сөз тізбегін орындап, аяқтай алады **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** *Педагогтың жетекшілігімен*	**Топ: №12 «Лучик» ересек тобы** **«Отбасы мүшелері»** **Мақсаты:** Балаларға «отбасы» мүшелері туралы түсінік беріледі. Отбасы ішінде үлкенді сыйлау, кішіге қамқор болу, жауапкершілік сезімдері дамиды. Әдептілікке, сыпайылыққа, мейірімділікке, үлкенге көмек көрсетуге тәрбиеленеді. Ойынды қызықты, ұйымшыл болып ойнауға үйренеді. **Тілдік дамытушы орта.** Отбасы деген не? Отбасында кімдер тұрады? Отбасы мүшелерінің қызметі қандай? *Педагогтың жетекшілігі-мен ойын:* «Сөзді жалғастыр» Мақсаты: Берліген сөз тізбегін орындап, аяқтай алады **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** *Педагогтың жетекшілігімен ойын:* **«Тап, кім шақырды?»**	**Топ:№10 «Радуга» МАД тобы** **«Үй жануарлары: Сиыр»** **Мақсаты:** сиыр туралы әңгімелейді; атауын айтады, буындап, толық емес әріптерді жаздырады; сиырдың төлін ажыратып, пайдасын анықтайды; сиырды мөңіреген дауысын сомдап, қалай тұрғанын әңгімелейді; сиыр тұяғы неге аша тұяқ екенін түсіндіреді; **Тілдік дамытушы орта.** Сиыр қандай жануар? Ол қайда тұрады? Бейнематериалдар арқылы сиыр жануарымен таныстыру. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Дидактикалық ойын «Бұл не?».(суреттермен жұмыс)** Топпен суреттегі сиыр өнімдері туралы әңгімелейді... (коммуникациялық дағды	**Топ:№10 «Радугаа» МАД тобы** **«Үй жануарлары: Қой»** **Мақсаты:** қой туралы білетіндерін еске түсіреді; атауын атайды, әріптерді толықтырады, «Қ» орнын табады; қойды сиырмен үлкен-кіші, ауыр-жеңіл екендігімен салыстырады; қойдың төлін тауып, пайдасын айтады; боялмаған суреттегі қойдың дене бөліктерін қандай ретпен бояйтыныңды санмен (1, 2, 3) белгілеп, түсті қарындашпен жалғастыру. **Тілдік дамытушы орта.** **Дидактикалық ойын «Бұл не?».(суреттермен жұмыс)** Суреттегі қоймен жайылып жүрген қойды салыстыр, суретші нені көрсеткісі келгенін әңгімеле...(коммуникациялық дағды қалыптасады) **Сөйлеудің дыбыстық**

Scanned with CamScanner

мәдениеті. *Педагогтың жетекшілігімен ойын:* **«Тап, кім шақырды?»** **Дидактикалық міндеттері:** Есту анализаторлары жаттығады. Балалардың өз құрбы-құрдастарымен достық қатынастары, зейіні, есі, бірігіп ойнауға деген қызығушылықтары артады. **Ойын ережесі:** Балаларға қарамай кім шақырғанын тек дауыс бойынша табады, оның атын дұрыс атайды. Дауысын өзгертпей, атын қатты айту керек. **Сөздік қор.** Ата, әже, әке, ана, іні, қарындас, т.б. туыстық атауларды дұрыс айтуды үйрету. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** *Педагогтың жетекшілігімен ойын:* «Тіл ұстарту жаттығуы» Мақсаты: Түрлі екпінде анық және дұрыс айта алады. Балалар әр-түрлі көңіл- күй эмоциясын білдіре алады. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү,	*ойын:* **«Тап, кім шақырды?»** **Дидактикалық міндеттері:** Есту анализаторлары жаттығады. Балалардың өз құрбы-құрдастарымен достық қатынастары, зейіні, есі, бірігіп ойнауға деген қызығушылықтары артады. **Ойын ережесі:** Балаларға қарамай кім шақырғанын тек дауыс бойынша табады, оның атын дұрыс атайды. Дауысын өзгертпей, атын қатты айту керек. **Сөздік қор.** Ата, әже, әке, ана, іні, қарындас, т.б. туыстық атауларды дұрыс айтуды үйрету. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** *Педагогтың жетекшілігімен ойын:* «Тіл ұстарту жаттығуы» Мақсаты: Түрлі екпінде анық және дұрыс айта алады. Балалар әр-түрлі көңіл- күй эмоциясын білдіре алады. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтады **Байланыстырып сөйлеу.** *Педагогтың жетекшілігімен ойын:* «Кім біледі?»	**Дидактикалық міндеттері:** Есту анализаторлары жаттығады. Балалардың өз құрбы-құрдастарымен достық қатынастары, зейіні, есі, бірігіп ойнауға деген қызығушылықтары артады. **Ойын ережесі:** Балаларға қарамай кім шақырғанын тек дауыс бойынша табады, оның атын дұрыс атайды. Дауысын өзгертпей, атын қатты айту керек. **Сөздік қор.** Ата, әже, әке, ана, іні, қарындас, т.б. туыстық атауларды дұрыс айтуды үйрету. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** *Педагогтың жетекшілігімен ойын:* «Тіл ұстарту жаттығуы» Мақсаты: Түрлі екпінде анық және дұрыс айта алады. Балалар әр-түрлі көңіл- күй эмоциясын білдіре алады. Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтады **Байланыстырып сөйлеу.** *Педагогтың жетекшілігімен ойын:* «Кім біледі?» Мақсаты: Балалар тақырыпқа сай берілген сурет бойынша әңгіме құрастыра алады. **«Қонақжай»** ойыны. Отбасы	қалыптасады) **Сөздік қор.** 1. Кітаптағы әріптерді толықтырып жазып, төлін ажыратып, пайдасын біліп, қарындаштарды тік және кері санады (танымдық д.д.). 2.Түйе мен жылқының айырмашылығы ол тұяғында. Анықта. Белгіле. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Жоғарыда суретке назар аударып, сиыр мен жылқы тұяқтарының ерекшелігін айт. Сиырды сомдайды, дауысын салады. **«Сиыр» сөзін буынға бөледі, дыбыстық талдау жасайды.** **Байланыстырып сөйлеу.** Сиыр не береді? Сиырдан алынатын өнімдер туралы айтады, сиырдан алынатын өнім атауларына байланысты сөйлемдер құрайды. Сиыр туралы әңгімелейді, атауын айтып, буындап, кем әріптерді толықтырды, сиырдың төлін, пайдасын біледі. **Күтілетін нәтиже:** үй жануарларын атайды. Сиыр	**мәдениеті.** Қойдан не алынады? Қой жүнінен нелер жасалады? **Сөздік қор.** **Кілем** — әсемдік үшін, сондай-ақ үйдің жылылығын сақтау, дыбысты бәсендету үшін пайдаланылатын түрлі-түсті ою-өрнек салып тоқылған бұйым. **Ши** - ұлттық үй жиһазы. Оның ақ ши, ораулы ши, шым ши деп аталатын түрлері бар. Ақ ши арнаулы ши өсімдігінен қабығы аршылып тоқылады. Ораулы шиді ақ шидің сыртына түрлі түсті бояған жүн орап, өрнектеп тоқиды. **Басқұр** — киіз үйдің ішін безендіру үшін, әрі уық пен керегенің түйіскен жерін сыртынан бастырып таңатын өрнекті жалпақ құр **Арқан** – қылдан, мақтадан, зығыр талшықтарынан және т.б. бұрап есілетін бұйым. Арқан есу қазақ халқының тұрмысында ерте заманнан бері қолданылған. **Сырмақ (қыр. Шырдак)** — киізден жасалып, өрнектелген қазақ төсеніштері. Көбіне үйдің

Scanned with CamScanner

ұ, і, ғ, ң, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтады **Байланыстырып сөйлеу.** *Педагогтың жетекшілігімен ойын:* «Кім біледі?» Мақсаты: Балалар тақырыпқа сай берілген сурет бойынша әңгіме құрастыра алады. **«Қонақжай»** ойыны. Отбасы мүшелері қонақ күтеді. **Күтілетін нәтиже:** Балаларға «отбасы» туралы түсінік беріледі. Олардың үлкенді сыйлау, кішіге қамқор болу, жауапкершілік сезімдері дамиды. Әдептілікке, сыпайылыққа, мейірімділікке, үлкенге көмек көрсетуге тәрбиеленеді. Ойынды қызықты, ұйымшыл болып ойнауға үйренеді.	Мақсаты: Балалар тақырыпқа сай берілген сурет бойынша әңгіме құрастыра алады. **«Қонақжай»** ойыны. Отбасы мүшелері қонақ күтеді. **Күтілетін нәтиже:** Балаларға «отбасы» туралы түсінік беріледі. Олардың үлкенді сыйлау, кішіге қамқор болу, жауапкершілік сезімдері дамиды. Әдептілікке, сыпайылыққа, мейірімділікке, үлкенге көмек көрсетуге тәрбиеленеді. Ойынды қызықты, ұйымшыл болып ойнауға үйренеді.	мүшелері қонақ күтеді. **Күтілетін нәтиже:** Балаларға «отбасы» туралы түсінік беріледі. Олардың үлкенді сыйлау, кішіге қамқор болу, жауапкершілік сезімдері дамиды. Әдептілікке, сыпайылыққа, мейірімділікке, үлкенге көмек көрсетуге тәрбиеленеді. Ойынды қызықты, ұйымшыл болып ойнауға үйренеді.	туралы әңгімелейді; атауын айтып, буындап, кем әріптерді толықтырады; сиырдың төлін, пайдасын біледі; сиырдың дауысын салады; екі сиыр мүйізін қосып, оның неше болатынын көрсетеді, бір-ақ түстің бар екенін, бірақ осы үш түрлі түсті қарындашпен шығаруға болатындығын нақтылайды.	қабырғалары мен еденін сәндеу үшін қолданылатын қолдан жасалған. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** 1.Кітаптағы қой төлін ажыратады, әріптерді толықтырады, пайдасын ескереді, карындаштарды тік және кері санайды, артығын алады (танымдық д.д.) 2.Қайсысы үлкен-кіші, қайсысы ауыр, жеңіл екенін белгіле. Қорытынды шығар. **Байланыстырып сөйлеу.** Қойдың суреті неге ирек сызықпен белгіленгендігі туралы ой түйіндейді. (сен қойды қандай түспен бояр едің) **Дене бөліктері:** бас ________құлақ ________ көз ______ аяқ ________ дене______құйрық______ Қайсысы ұқсамайды? **Күтілетін нәтиже:** қой туралы білімін еске түсіреді, мал өсіру, қора, жайлау, кілем, сырмақ, алаша, бау, арқан, жіп қой жүнінен пайда болатынын біледі; атауларды қазақ тілінде айтады, жазады, төлі мен пайдасын біледі.
Баламен жеке жұмыс:	**Баламен жеке жұмыс:**	**Баламен жеке жұмыс:** «Үй	**Баламен жеке жұмыс:**	**Баламен жеке жұмыс:**

Scanned with CamScanner

«Айнытпай сал» **Міндеті:**қуыршақтың жылаған дауысын салу **Шарты:**Құлыншақтан қуыршақ, Шауып жүріп құлады. Салшы даусын, қуыршақ, Сонда қалай жылайды? (Ж. Қалжанова)	**«Айнытпай сал»** **Міндеті:**қуыршақтың жылаған дауысын салу **Шарты:**Құлыншақтан қуыршақ, Шауып жүріп құлады. Салшы даусын, қуыршақ, Сонда қалай жылайды? (Ж. Қалжанова)	**жануарларының дене мүшелері»** **Міндеті :**Үй жануарларының дене мүшелерін атауға, ажыратуға үйрету. **Ойын шарты:** үй жануарларына байланысты суреттер алып, сол суреттегі жануарды атап, олардың дауысын келтіріп, (мөмө-мө, мяу-мяу-мяу) олар туралы мейірімді сөздерді атау. Мысалы, боташым, құлыншағым.т.	**«Сүйікті қалам»** **Міндеті:** өзі тұратын қаласы туралы әңгімелесу, суреттерге қарап қаланың көрікті жерлерін көрсету. **шарты:** балалар дөңгелене шеңберге тұрады. Ойын бастаушы: «Сүйікті қаланды ата!» - деп, допты бір балаға лақтырады. Келесі бала ойынды одан әрі жалғастырады.	**«Күншуақ» ойыны** **Міндеті:** рәміздердің қайталату, күн шуақтарын құрастыру **Ойын шарты:** ортада шуақсыз күн тұрады. Күннің әр шуағында сұрақтар мен тапсырмалар берілген. Күн шуағындағы сұрақтарға жауап беру арқылы күнді күлімдету. Балалардың жауаптарына ризашылық білдіріп, мақтау, мадақтау.

Scanned with CamScanner

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Күншуақ» бөбекжай- бақшасы»
Қазақ тілі маманы: Ж.С. Орынбасарова
Топ: № 6 «Светлячок» №8 «Сказка» ортаңғы топтары, №12 «Лучик» ересек тобы, № 10 «Радуга» МАД тобы
Жоспардың құрылу кезеңі: 10-14 қараша 2025жыл

Дүйсенбі 10.11.2025 ж	Сейсенбі 11.11.2025 ж	Сәрсенбі 12.11.2025ж	Бейсенбі 13.11.2025ж	Жұма 14.11.2025 ж
Топ: №6 «Светлячок» ортаңғы тобы «Жануарлардың қысқы тіршілігі» Мақсаты: Жануарлардың қыс мезгіліне дайындығы туралы және мал өсіру жайлы әңгімелесу. Оған байланысты (қора, жайлау, қыстау, жем, астау, соғым, сыбаға) сөздермен сөздік қорын кеңейту. Арнайы жабдықталған ортада іс әрекеттер жасауға үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** Аю, қоян, қасқыр, түлкі, кірпі Балалар, бұл жануарларды жабайы жануарлар деп атаймыз.Себебі, олар орманда өмір сүреді.Өз жемтіктер іздеп, тауып қоректенеді.Ал үй жануарлары фермада	**Топ:№8 «Сказка» ортаңғы тобы «Жануарлардың қысқы тіршілігі» Мақсаты:** Жануарлардың қыс мезгіліне дайындығы туралы және мал өсіру жайлы әңгімелесу. Оған байланысты (қора, жайлау, қыстау, жем, астау, соғым, сыбаға) сөздермен сөздік қорын кеңейту. Арнайы жабдықталған ортада іс әрекеттер жасауға үйрету. **Тілдік дамытушы орта.** Аю, қоян, қасқыр, түлкі, кірпі Балалар, бұл жануарларды жабайы жануарлар деп атаймыз.Себебі, олар орманда өмір сүреді.Өз жемтіктер іздеп, тауып қоректенеді.Ал үй жануарлары фермада	**Топ: №12 «Лучик» ересек тобы «Үй және жабайы жануарлар» Мақсаты:** Ғажайып қоржыннан алынған жабайы және үй жануарларын екі топқа бөлу. Олардың атауын атап, дауысын салып, қимыл әрекетін көрсету. **Тілдік дамытушы орта.** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Сергіту сәті: «Ұзын құлақ сұр қоян»** Ұзын құлақ сұр қоян Естіп қалып сыбдырды. Ойлы-қырлы жерлермен, Ытқып-ытқып секірді.	**Топ:№10 «Радуга» МАД тобы** АТА-ӘЖЕ **Мақсаты:** Өзінің ата-әжесі жайында тәрбиеші шағын әңгімесін айтып береді; • Ата-әжелердің киімдері жайында айтады; • Балалардың қолына қалам ұстатады; • Заттың кімге тиесілі екенін ажыратып үйретеді. **Тілдік дамытушы орта.** Ата мен әже баланың әкесінің әкесі мен анасы. Ал, баланың мамасының әкесі мен анасы балаға нағашы ата-әже болады. Ата мен әжелер немерелеріне өте мейірімді және қамқор. Жүздері	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы ӘКЕ-АНА Мақсаты:** «Менің әкем мен анам мен үшін ең күшті»; • «Ата-анам ең күшті?» пікірсайыс, жарыс ұйымдастырады; • Пікірсайыс арқылы бала бойына сүйіспеншілікті, жылулықты ұялату. Ата-анасын құрмет тұтып, адал да парасатты ұл мен қызы болуға тәрбиелеу; • Әке-ана туралы әндер тыңдатады; • Әке-анасы туралы әңгімелейді; • Қазақ тіліне тән «Ә» дыбысы жайлы түсіндіреді. **Тілдік дамытушы орта.** https://www.youtube.com/watch?v=57bKs8_Vr6Q Өн тыңдап, би билейді. Ата-аналар жайында балалардың әңгімесін тыңдайды. Бала тәрбиесінде ата-ананың алар орны ерекше. Ата-ана баласына саналы тәрбие беріп, оның болашағына зор үмітпен қарайды. Саналы, тәрбиелі, білімді ұрпақ тәрбиелеу әр әке-ананың парызы. Әке-ана алдындағы әдептілік - баланың бармақтай кезінен бойына табиғи дарыған қасиет болуға тиіс. Әке-ананы сыйлау - елді сыйлау, ата-әжесін құрметтеу - өмірді құрметтеу. - Біздің

Scanned with CamScanner

өмір сүреді.Оларды біз адамдар азығын беріп қоректендіреміз. -Ал, енді, балалар бұл жабайы аңдар қыста қалай тіршілік етеді екен соны біліп алайық. Аю- үлкен аң, ақылды жыртқыш.Ол өз бетінше ешкімге тиіспейді.Ол апанда мекендейді.Баласы қонжық деп аталады.Аю бал жейді,жеміс-жидек жейді. Қоян қыста үйілген бұталардың ,ағаштың қуыстарында қыстайды.Ол құрғақ шөптер мен сәбізбен қоректенеді.Қоянның баласы көжек деп аталады. Мынау түлкі.Балалар қарандаршы ,қандай әдемі.Түлкінің мұрны иісті жақсы сезеді,ол қар астындағы тышқандарды аулап жейді.Балық жейді.Түлкі інде тұрады.Баласы мыршай деп аталады. Қасқыр құстармен ,дала жануарларымен қоян жейді, үй	өмір сүреді.Оларды біз адамдар азығын беріп қоректендіреміз. -Ал, енді, балалар бұл жабайы аңдар қыста қалай тіршілік етеді екен соны біліп алайық. Аю- үлкен аң, ақылды жыртқыш.Ол өз бетінше ешкімге тиіспейді.Ол апанда мекендейді.Баласы қонжық деп аталады.Аю бал жейді,жеміс-жидек жейді. Қоян қыста үйілген бұталардың ,ағаштың қуыстарында қыстайды.Ол құрғақ шөптер мен сәбізбен қоректенеді.Қоянның баласы көжек деп аталады. Мынау түлкі.Балалар қарандаршы ,қандай әдемі.Түлкінің мұрны иісті жақсы сезеді,ол қар астындағы тышқандарды аулап жейді.Балық жейді.Түлкі інде тұрады.Баласы мыршай деп аталады. Қасқыр құстармен ,дала жануарларымен қоян жейді, үй жануарларын жейді.Ол	Қара еді артына, Қиығын салып көзінің Келе жатқан томпаңдап, Көжегі екен өзінің **Сөздік қор.** Жұмбақтар жасыру. Мұртын сипап күн бойы, Бетін сусыз жуады, Тысырды аңдып түн бойы, Тышқанды кеп қуады. (Мысық) Адамға серік, Күзетке берік. (Ит) Еріксе, Құйрығымен ойнайды, Зеріксе, Ұйқыға бір тоймайды. (Мысық) **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Қимылды ойын «Соқыр қойшы» **«Қонжық»** тақпағын айтқызу. Қорбаң, қорбаң етеді, Тәттіні жақсы көреді. Қазір де ол бүлдірген Іздеп жүр ме, кім білген? **(Қарым-қатынас іс-әрекеті)** **Байланыстырып сөйлеу.** Күзде табиғаттағы маусымдық өзгерістерді байқауға, қыспен айырмашылықтарын	үнемі жылы, немерелерін ойнатып, кеңес айтып, қонаққа барса немерелеріне деп кәмпит, тәтті тағамдарын арнайы алып келіп жүреді. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **«Ата мен әже киімі»** Аталардың киімі: Саптама етік, байпақ, тері шалбар, жиде, шапан, бөрік, тымақ, Әжелер киімі: кимешек, шәлі, күндік, қамзол, көйлек, бешпет, т.б. **Сөздік қор.** Дидактикалық ойын «Бұл не?». Мына кітапшада қандай заттар бейнеленген? **Мақсаты:** киім атауларын дұрыс атауға үйрету. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** - Кәнеки, балалар. Қолымызға қалам аламыз. Бірінші атаның заттарын белгілеп шығамыз. Атадан бастап, затқа	ең жақын тұтатын адамымыз кім? - Қызығыңды да бұзығыңды да көтеретін кім? - Үнемі жаныңда періштедей қорғаштап, демеу беретін кім? Егер сен өзгелерде мені құрметтесін, сыйласын десең алдыменен ата-анаңды сыйла! **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Құрметте алдыменен ата-анаңды, Үлгілі ұрпақ атадан бата алады. Бар жақсылық балаға бұл ғаламда, Мейірімінен ананың жасалады **Сөздік қор.** Ата-ананы сыйлау - сәби шағында олар өзіңді қалай бағып-қақса, қартайғанда оларды да солай алақанға салып аялау керек. Әке мен ана – шаңырақтың тірегі. Ата-ананың отбасы тәрбиесіндегі негізгі міндетін айқындайтын нақыл сөздерді көптеп кездестіруге болады. Енді осы тақырыптағы мақал-мәтелдерге кезек берсек: 1. Бала тәрбиесі бесіктен. 2. Баланың жақсысы - қызық, жаманы - күйік. 3. Әке көрген оқ жанар, Шеше көрген тон пішер. 4. Ағайын-алтау, ана-біреу **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Дидактикалық ойын «Бұл не?». Мына кітапшада қандай заттар бейнеленген? Аттарын айтып, бір сызықпен әке мен ананың заттарын белгілейді **Байланыстырып сөйлеу.** Әке-анасы туралы күшті естеліктер айтады. **Күтілетін нәтиже:** Әке-ана мейірімін

Scanned with CamScanner

жануарларын жейді.Ол апанда тұрады.Балалары бөлтірік деп аталады. Кірпі өзінің шөп төсеген інінде домаланып алып ұйқыға кетеді.Ол қыстай ұйықтайтындықтан күзде ұйқыға жатарда жақсылап тамақтанып, терісінің астына көп май жинап алады.Сондықтан оның қарны ашпайды. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **«Қай аң немен қоректенеді?» ойыны** Шарты: тақтада берілген аңдардың жемтіктерін тауып,атап беру. Қәне аңдардың қоректенетін азықтарын апарып берейік?! Аюға- бал,қоянға- сәбіз,қасқырға ет,кірпіге -саңырауқұлақ,түлкіге – балық **Сөздік қор.** **«Ғажайып сандық» ойыны** Балалар мына сиқырлы сандықтың ішінде не жасырылғанын бәріміз	апанда тұрады.Балалары бөлтірік деп аталады. Кірпі өзінің шөп төсеген інінде домаланып алып ұйқыға кетеді.Ол қыстай ұйықтайтындықтан күзде ұйқыға жатарда жақсылап тамақтанып, терісінің астына көп май жинап алады.Сондықтан оның қарны ашпайды. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **«Қай аң немен қоректенеді?» ойыны** Шарты: тақтада берілген аңдардың жемтіктерін тауып,атап беру. Қәне аңдардың қоректенетін азықтарын апарып берейік?! Аюға- бал,қоянға- сәбіз,қасқырға ет,кірпіге -саңырауқұлақ,түлкіге – балық **Сөздік қор.** **«Ғажайып сандық» ойыны** Балалар мына сиқырлы сандықтың ішінде не жасырылғанын бәріміз анықтайықшы.Балалар	ажырата білуге үйрету. Үй жануарларына жасалынатын күтімді жабайы жануарлармен салысытыру. **(зерттеу және танымдық іс-әрекет)** **Күтілетін нәтиже:** Жабайы жануарлар мен үй жануарларын ажырата біледі. Ауызша сипаттама бере алады. Айтылуы мен дыбысталуы ұқсас дыбыстарды дұрыс айта алады.	не киімге сызықпен апарамыз. Келесі кезекте әженің киімін белгілейміз. Мысалға: А Б **Байланыстырып сөйлеу.** «Досың ақылды болса, өзің дана боласың, досың бала болса, өзің шала боласың» – деген сөздің мағынасын ашады. **Күтілетін нәтиже:** Ата-әже жайында әңгіме айтады; - Қолына қалам ұстауды үйрене бастады; - Ата мен әженің заттарын сызып белгіледі.	сезеді; - Әке-анасы туралы күшті естеліктер айтады; - Қолына қарындаштарды дұрыс ұстап, боямақтарды бояйды; - Өзін және өзгені бағалай алады.

Scanned with CamScanner

анықтайықшы.Балалар бір-бірлеп келіп,көзімізді жұмып, ішіндегі жануарларды тауып және үй жануарлары мен жабайы жануарларды ажырату. Ғажайып сандық қарақұмыққа толтырылған.Балаларды ң саусақ жаттығуына жақсы көмектеседі. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Сергіту сәті:** Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен Теріп-теріп алайық Қалтамызға салайық **Байланыстырып сөйлеу.** -Балалар бүгін қандай жануарлармен таныстық? -Жабайы жануарлармен -Жабайы жануарлардың қыста қалай тіршілік етеді екен? -Аю мен кірпі қыста ұйықтайды.Қасқыр ,түлкі қысқы азығын аулап жейді.Ал, қоян қар астынан бұталармен қоректенеді. **Күтілетін нәтиже:**	бір-бірлеп келіп,көзімізді жұмып, ішіндегі жануарларды тауып және үй жануарлары мен жабайы жануарларды ажырату. Ғажайып сандық қарақұмыққа толтырылған.Балаларды ң саусақ жаттығуына жақсы көмектеседі. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Сергіту сәті:** Ормандағы аюдың Құлпынайы көп екен Теріп-теріп алайық Қалтамызға салайық **Байланыстырып сөйлеу.** -Балалар бүгін қандай жануарлармен таныстық? -Жабайы жануарлармен -Жабайы жануарлардың қыста қалай тіршілік етеді екен? -Аю мен кірпі қыста ұйықтайды.Қасқыр ,түлкі қысқы азығын аулап жейді.Ал, қоян қар астынан бұталармен қоректенеді. **Күтілетін нәтиже:** Жануарлардың қысқы			

Scanned with CamScanner

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Күншуақ» бөбекжай- бақшасы»
Қазақ тілі маманы: Ж.С. Орынбасарова
Топ: № 6 «Светлячок» №8 «Сказка» ортаңғы топтары, №12 «Лучик» ересек тобы, № 10 «Радуга» МАД тобы
Жоспардың құрылу кезеңі: 17-21 қараша 2025жыл

Дүйсенбі 17.11.2025ж	Сейсенбі 18.11.2025 ж	Сәрсенбі 19.11.2025 ж	Бейсенбі 20.11.2025 ж	Жұма 21.11.2025ж
Топ: №6 «Светлячок» ортаңғы тобы **«Күшік пен мысық» ертегісі** **Мақсаты:** «Күшік пен мысық» ертегісін айтып беру. Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру. Тәрбиешінің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын басқаша етіп ойдан шығаруын басқару. **Тілдік дамытушы орта.** - Сендердің үйлеріңде мысық пен күшік бар ма? -Сендер мысық пен күшіктеріңе не бересіңдер, олар қандай тамақ жейді? -Ал сендердің күшіктерің қандай дыбыс шығарады? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Қарны ашқан күшік қаңғып жүріп тауда қасқырға кезігеді. -Ей, күшік мен сені жеймін,-дейді қасқыр. -Қой, жеме мені әуелі	**Топ: №8 «Сказка» ортаңғы тобы** **«Күшік пен мысық» ертегісі** **Мақсаты:** «Күшік пен мысық» ертегісін айтып беру. Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру. Тәрбиешінің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын басқаша етіп ойдан шығаруын басқару. **Тілдік дамытушы орта.** - Сендердің үйлеріңде мысық пен күшік бар ма? -Сендер мысық пен күшіктеріңе не бересіңдер, олар қандай тамақ жейді? -Ал сендердің күшіктерің қандай дыбыс шығарады? **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Қарны ашқан күшік қаңғып жүріп тауда қасқырға кезігеді. -Ей, күшік мен сені жеймін,-дейді қасқыр. -Қой, жеме мені әуелі	**Топ: №12 «Лучик» ересек тобы** **Жемістер** **Мақсаты:** Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету. 2-3 сөйлеммен затты сипаттай білу дағдыларын дамыту. **Тілдік дамытушы орта.** Жеміс бағы . Мақсаты: Жемістер туралы білімдерін жетілдіру алма,алмұрт-олар жеміс деп түсіндіру.Қызыл ,сары,сопақ,үлкен ,кішкене пішінге байланысты сөздерді дұрыс айтқызу.Шырыны ,дәмі, қабығы дұрыс айтып үйрену.Ойлау қабілеттерін дамыту.Жемістер туралы түсінік беру.Сөздік қорын молайту. Ойын: «Біздің жемістеріміз.» «Нені жинады?» «Кімде не бар?» «Жарыс» **Сөйлеудің дыбыстық**	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы** **АҒА, ӘПКЕ** **Мақсаты:** Аға мен әпкенің орнын түсіндіреді, үлкендік, кішілік жайында айтады; Аға, әпкелер жайлы әңгімелестіреді, мақал-мәтелдер айтады; Қазақ тіліне тән «Ғ», «Ә» дыбыстары жайлы түсіндіреді; Қолдарына қалам ұстатып үйретеді. **Тілдік дамытушы орта.** Мақал-мәтелдер: «Аға ініге ұстаз, Апа сіңліге ұстаз». «Аға ішкен бұлақтан інісі де су ішеді» «Өз ағасын ағалаған Қолда барды бағалаған». «Ағадан — ақыл,Ініден — ізет». **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.**	**Топ:№10 «Радуга» МАД тобы** **ІНІ, ҚАРЫНДАС және ЖЕТІ АТА** **Мақсаты:** Отбасы мүшелері жайлы түсініктерін қорытындылау, ата-әже, әке-ана, аға-әпке, іні-қарындас сөздерін кеңейте түседі; Отбасында үлкендерді сыйлап, кішілерге қамқоршы бола білуге тәрбиелейді; Қолдарына қарындашты дұрыстап ұстатып, боятып және белгілетіп жұмыс жасатады. Қазақ тіліне тән «І», «Қ» дыбыстары жайлы түсіндіреді; Жеті ата ұлағатты ұлттық ұғымнан екенін айта отырып, жеті атасын үйінде ата-анасының көмегімен жазып келуге тапсырма береді **Тілдік дамытушы орта.** **Жұмбақ:** Маған да, саған да, Жақын, туыс адамдар. Бәрі де өз

Scanned with CamScanner

тойдыр, сонан соң жейсің – дейді күшік. -Жарайды, жүр, соңымнан қалмай жүре бер,-дейді қасқыр. Екеуі бір топ сиырды көреді. -Күшік, менің көздерім,құлақтарым, аузым, құйрығым қандай?-дейді қасқыр. -Көздерің қып-қызыл, екі құлағың жымиған, ауызың арандай ашылған, құйрығың жас шыбықтай майысып тұр. Қасқыр: -Енді маған қара,-деп бұзаудың тамағына жабысып өлтіріп, күшікті де тойғызады, өзі де тояды. -Күшік, енді сені жемеймін. Сау бол!-деп кетіп қалады. Іші пысқан күшік мысыққа кездеседі. -Мысық мен сені жеймін,-дейді. -Мені тойдыр күшік. -Жарайды, менімен бірге жүр,-дейді күшік. Екеуі бір топ жылқыны көреді. -Мысық маған қара, құлағым, көзім, құйрығым қандай? Көзің бозарып, құлағың сылпиып, құйрығың салпақтап тұр. Күшік:	тойдыр, сонан соң жейсің – дейді күшік. -Жарайды, жүр, соңымнан қалмай жүре бер,-дейді қасқыр. Екеуі бір топ сиырды көреді. -Күшік, менің көздерім,құлақтарым, аузым, құйрығым қандай?-дейді қасқыр. -Көздерің қып-қызыл, екі құлағың жымиған, ауызың арандай ашылған, құйрығың жас шыбықтай майысып тұр. Қасқыр: -Енді маған қара,-деп бұзаудың тамағына жабысып өлтіріп, күшікті де тойғызады, өзі де тояды. -Күшік, енді сені жемеймін. Сау бол!-деп кетіп қалады. Іші пысқан күшік мысыққа кездеседі. -Мысық мен сені жеймін,-дейді. -Мені тойдыр күшік. -Жарайды, менімен бірге жүр,-дейді күшік. Екеуі бір топ жылқыны көреді. -Мысық маған қара, құлағым, көзім, құйрығым қандай? Көзің бозарып, құлағың сылпиып, құйрығың салпақтап тұр. Күшік:	**мәдениеті.** **Жұмбақ:** Әрі қызыл, әрі тәтті, Жеген жанды таңырқатты. **жауабы: Алма** **Сөздік қор.** **Алма:** Нарттай қызыл алмам бар, Мәз болады алғандар. Жазда әдемі киінем, Тілді балдай үйірем. **Өрік:** Өрік деген атым бар, Менен де дәм татыңдар. **Шие:** Шиемін мен шиемін, Піскенше тон киемін. Бала келсе қасыма Басымды мен иемін. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Жеміс атауларына дыбыстық талдау жасату** Алма, шие, өрік, алмұрт, құлпынай, т.б. **Байланыстырып сөйлеу.** «Күз-жомарт» Е.Өтетілеуұлы **Мақсаты:** Өлеңді логикалық екпінмен, үзілістермен жатқа айтуға дағдыландыру. Байланыстырып сөйлеуін жетілдіру. **Күтілетін нәтиже:** Жемістерді біледі, сөздерге сөйлемдер құрайды.	Дидактикалық ойын «Бұл не?». Мына кітапшада қандай заттар бейнеленген? «Ұлымен серуендеп келе жатқан кісіге көптен көрмеген танысы кезігеді. Әңгіме барысында танысы қанша бала-шаған бар деп сұрайды. Әлгі кісі мына ұлымның әпкелері мен ағаларының саны бір-біріне тең. Ал ең үлкен қызымның сіңлілерінің саны інілерінің санынан екі есе аз деп жауап береді. Сонда қанша ұлы, қанша қызы бар?» Жауабы: 4 ұл және 3 қызы бар **Сөздік қор.** Аға, әпке сөздеріне дыбыстық талдау жасайды, буынға бөледі. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **«Аға мен әпкенің қарым-қатынасы тура не білеміз?»** ой қозғау. **Байланыстырып сөйлеу.** - Аға, әпке кім? - Аға, әпке жайында естеліктер айтады? - Қазақ тіліне тән «Ғ», «Ә» дыбыстарының орнын анықта?	жұртың, Айтыңдар, олар, кім? – **Отбасы** **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Бізге ең жақын, ең қымбат жандар отбасында тұрады. Ата, әже, әке, ана, аға, іні, бауыр, әпке, сіңлі, қарындас – отбасы болып есептелетінін сендер білесіңдер. Олар бір-бірін жақсы көреді, сыйлайды және қамқорлық жасап жүреді. Отбасы тақырыбында білімдеріңді кеңейту мақсатында бүгінгі оқу іс-әрекетіміздің тақырыбын «Іні-қарындас» деп атап отырмыз. Іні, қарындас отбасы мүшесі. Отбасы туралы санамақты айтайық. Бір үйде біз нешеуміз? Кел, санайық, екеуміз. Бас бармағым – әкем, Балаң үйрек — анам, Ортан терек – ағам, Шылдыр шүмек – мен, Кішкене бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. Әр бала өз отбасында нешеу екенін айтып, жарысады. **Сөздік қор.** Нақыл сөздер: Ағасы келсе, ардақтап атын байлағандай; Қонағы келсе, құрметтеп

Scanned with CamScanner

-Қара маған не қыларымды?-деп жылқыға жабыса кетеді. Жылқы маңдайынан бір тебеді. Күшік сол арада ұшып түседі. Сонда мысық: -Әй, мақтаншақ, әліңе қара, сен қасқыр бола алмайсың,-дейді. **Сөздік қор.** Марғау, күшік. **Тіл ұстарту жаттығуы** Өс- өс- өс, Тігіп алдым қос, Екіге екіні қос. Көңілде жоқ қос. Өс-өс-өс. Өнегелі болып өс. Ұқыпты боп өс. Ағаш тез- тез өс. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Демонстрациялық құралмен жұмыс** Тақтаға күшік пен мысықтың суреті ілінеді. -Балалар, сендер ненің суретін көріп тұрсыңдар? -Күшіктің анасын қалай атаймыз? -Ит деген сөз неше буыннан тұрады. -Балалар дауысты дыбыс жеке бір буынды құрайды. -Ал мысықтың баласын	-Қара маған не қыларымды?-деп жылқыға жабыса кетеді. Жылқы маңдайынан бір тебеді. Күшік сол арада ұшып түседі. Сонда мысық: -Әй, мақтаншақ, әліңе қара, сен қасқыр бола алмайсың,-дейді. **Сөздік қор.** Марғау, күшік. **Тіл ұстарту жаттығуы** Өс- өс- өс, Тігіп алдым қос, Екіге екіні қос. Көңілде жоқ қос. Өс-өс-өс. Өнегелі болып өс. Ұқыпты боп өс. Ағаш тез- тез өс. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Демонстрациялық құралмен жұмыс** Тақтаға күшік пен мысықтың суреті ілінеді. -Балалар, сендер ненің суретін көріп тұрсыңдар? -Күшіктің анасын қалай атаймыз? -Ит деген сөз неше буыннан тұрады. -Балалар дауысты дыбыс жеке бір буынды құрайды. -Ал мысықтың баласын		**Күтілетін нәтиже:** Аға, әпкені сыйлайды; - Аға, әпке жайында достарының әңгімесін, тәрбиешінің мақал-мәтелдерін тыңдайды; - Қазақ тіліне тән «Ғ», «Ә» дыбыстарының орнын ажыратады; - Қолына қалам ұстап үйреніп келеді.	жайлағандай; Тындырымды інісі болса; Қанат-құйрығы сай болып, Көңілі жай болып, Ағаның алар тынысы болса; Інінің міндеті - басқару, Ағаның реті - бас бағу емес пе? **Тілдің грамматикалық құрылымы.** - Іні, қарындастарың болса, есімін атап, кішігірім сипаттап берейік, балалар! Өзіңнен кішкентайініңе немесе қарындасыңа қандай қамқорлық жасайсыңдар балалар? - Мынау кім? - Мынау – қыз Қыз - ана, әпке, қарындас, сіңлі. «Гүл өссе жердің көркі, қыз өссе елдің көркі» дей отырып, қарындас деген халқымдай қастерлі екен, өзі-бауыр, өзі-отан, өзі-тілек, өзі-көз екенін ұмытпауымыз қажет. - Қанеки, балалар мына суреттегі енді ұл бала жайында әңгімелеп беріңдерші (әр бала өз түсінігін айтады). - Сендерге мен көмектесейін, тоқталып өтейін. Ұл бала - қазақта шаңырақ иесі, ер-азамат – атаананың отын

Scanned with CamScanner

марғау деп атаймыз. -Марғау сөзі неше буынға бөлінеді? -Енді осы күшік пен мысыққа ат қойыңдаршы. -Ақтөс пен мамық сөздері неше буыннан тұрады? Ал, мына кубикпен ойнай отырып суретті атап буынға бөлеміз **Байланыстырып сөйлеу.** -Ертегі кейіпкерлерін атап беріңдерші? -Күшік келе жатып неге жолығады? -Қасқыр не дейді? -Күшік не дейді? -Екеуі келе жатып нелерді көреді? -қасқыр не жейді? -Тойған қасқыр күшікке не дейді? -Іші пысқан күшік неге жолығады? -Мысыққа не дейді? -Мысық не дейді? -Күшік жолда нелерді көреді? -Жылқыға күшіктің шамасы келе ме? -Міне, балалар, «әлің білмеген әлек» деген осыдан қалған екен. -Енді осы ертегіні рөлдерге	марғау деп атаймыз. -Марғау сөзі неше буынға бөлінеді? -Енді осы күшік пен мысыққа ат қойыңдаршы. -Ақтөс пен мамық сөздері неше буыннан тұрады? Ал, мына кубикпен ойнай отырып суретті атап буынға бөлеміз **Байланыстырып сөйлеу.** -Ертегі кейіпкерлерін атап беріңдерші? -Күшік келе жатып неге жолығады? -Қасқыр не дейді? -Күшік не дейді? -Екеуі келе жатып нелерді көреді? -қасқыр не жейді? -Тойған қасқыр күшікке не дейді? -Іші пысқан күшік неге жолығады? -Мысыққа не дейді? -Мысық не дейді? -Күшік жолда нелерді көреді? -Жылқыға күшіктің шамасы келе ме? -Міне, балалар, «әлің білмеген әлек» деген осыдан қалған екен. -Енді осы ертегіні рөлдерге бөліп сахналайық.			тұтатушы болып саналады. Қазақ отбасының ерекшелігі, жасы кішісінің үлкеніне «сен» деп сөйлемеуі, алдын кесіп өтпеуі, үлкен тұрып кішінің, әке тұрып ұлдың, шеше тұрып қыздың орынсыз сөйлемеуінде. Отбасындағы ер баланың өз орны бар. Мысалы, тұңғыш ұл - кейінгі іні - қарындастарының қамқоршысы, ата-анасының көмекшісі, оған «Ағасы бардың - жағасы бар» деп арқа сүйенген. Кенже ұл - шаңырақ иесі. Отбасында жасы үлкен балалары өсіп, әрбір саланың маманы атанып, жеке отау құрып, басқа елді мекендерде орнығып жатқан жағдайда, үйдің кенже ұлы қара шаңыраққа ие болып қалады деген қағида қалыптасқан **Байланыстырып сөйлеу.** Енді Жеті атаға қысқаша тоқталайық. Өз ұрпағына жеті атасын үйрету – атадан балаға жалғасып келе жатқан қазақтың тәрбиелік дәстүрі. Бала өзінен бастап әкесі, атасы, бабасы және т.б. жеті атасының есімдерін жаттап өседі.

Scanned with CamScanner

бөліп сахналайық. (Атрибуттарын кигізу) **Күтілетін нәтиже:** Ертегінің мазмұнын түсінеді. Ойлау қабілеттері дамды. Ертегіні ойдан құрастырады.	(Атрибуттарын кигізу) **Күтілетін нәтиже:** Ертегінің мазмұнын түсінеді. Ойлау қабілеттері дамды. Ертегіні ойдан құрастырады.			Осылай тараған ұрпақтар бір атаның балалары болып саналады. Бір баладан тарайтын ұрпақ әкеден төмен қарай жалғаса береді. Жеті атаға толмай бірбірімен қыз алыспайды. Бір атадан тараған туыстар бір-бірімен туыстық, бауырмалдылық, сыйластықта болады. «Жеті ата» - бір кісіден тараған аталас қауым: **Жеті ата** **1. Бала** **2. Әке** **3. Ата.** **4. Арғы ата** **5. Тек ата** **6. Түп ата** **7. Туажат** (ата-ананың көмегімен кітапшаға жазып келу) Қазақ халқының көнеден қалыптасқан қағидаттарының бірі жеті атасын тізімге іліп, ұрпақтар сабақтастығын жалғастыратын ШЕЖІРЕ деген ұғым бар. Шежірені жаттап өскен ұрпақ рушылдыққа бөлінуге емес, ұлттың біртұтас ҰЛЫС болуына тәрбиеленеді **Дидактикалық ойын «Бұл не?».**

Scanned with CamScanner

				Жаңылтпаш айтып көреміз: «Ағалар аға бола алар ма деп, Балалар баға қоя алар ма екен. Балалар бағаға бара алмаса, Ағалар аға бола алар ма екен» - Жади Шәкен. - Қамқор болу дегенді қалай түсінесің? - Жеті ата туралы не білдіңдер? **Күтілетін нәтиже:** Кішіге қамқорлық жасайды; - Қолына қалам қарындашты дұрыс ұстап үйреніп келеді; - Қойылған тапсырмаларды түсініп орындайды.
		Баламен жеке жұмыс: **«Күз жомарт»** **Мақсаты**: Күз мезігілі туралы түіснеді. Көкөністер мен жемістерді ажырата білуге үйрету, ойлау қабілеттерін және сөздік қорын дамыту.	**Баламен жеке жұмыс:** **Ой шақыру.** **Мақсаты:** айтқан сөздерді мұқият тыңдай алады, анық жауап бере біледі. ДОС — деген сөзді естігенде ойларыңа қандай сөздер келеді. Қане балалар ассоциация жасайық. ДОС → Адал, мейірімді, қайырымды, көмектеседі, қамқор.	**Баламен жеке жұмыс:** **Сөздік жаттығуы.** **"Төлдерін ата".** Мақсат-міндеттері. Бір үстелде отырған балалар жұбына, екі жабайы аңның енелері мен төлдері бар екі жұп суреттері араластырылып ұсынылады. Үстел басында отырған бала кез келген жабайы аңдар, енесі мен төлінің жұбын құрастырады. Жұп құрастырылғаннан кейін, әрбір бала жабайы аңды және оның төлін айтады.

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Күншуақ» бөбекжай- бақшасы»
Қазақ тілі маманы: Ж.С. Орынбасарова
Топ: № 6 «Светлячок» №8 «Сказка» ортаңғы топтары, №12 «Лучик» ересек тобы, № 10 «Радуга» МАД тобы
Жоспардың құрылу кезеңі: 24-28 караша 2025жыл

Дүйсенбі 24.11.25 ж	Сейсенбі 25.11.25ж	Сәрсенбі 26.11.25 ж	Бейсенбі 27.11.25 ж	Жұма 28.11.25ж
Топ: №6 «Светлячок» ортаңғы тобы «Менің досым» **Мақсаты:** балаларға «дос» сөзіне түсінік беру, өзінің досының есімін және досы туралы айта білуге үйрету. Сөйлеу мүшесінің қозғалыс қимылын, саусақ моторикасын жаттықтыру. Зейінің, есте сақтау қабілетін, ойлау қабілетін дамыту, ойын дағдыларын қалыптастыру, сөйлеу тілін және сөздік қорың дамыту, сабаққа деген қызығушылығын арттыру, ойындар арқылы еркін, дұрыс жауап беруге дағдыландыру. **Тілдік дамытушы орта.** -Балалар бүгін біз дос жайлы әңгімелесеміз. «Дос» деген сөз екі	**Топ: №6 «Светлячок» ортаңғы тобы «Менің досым»** **Мақсаты:** балаларға «дос» сөзіне түсінік беру, өзінің досының есімін және досы туралы айта білуге үйрету. Сөйлеу мүшесінің қозғалыс қимылын, саусақ моторикасын жаттықтыру. Зейінің, есте сақтау қабілетін, ойлау қабілетін дамыту, ойын дағдыларын қалыптастыру, сөйлеу тілін және сөздік қорың дамыту, сабаққа деген қызығушылығын арттыру, ойындар арқылы еркін, дұрыс жауап беруге дағдыландыру. **Тілдік дамытушы орта.** -Балалар бүгін біз дос жайлы әңгімелесеміз. «Дос» деген сөз екі немесе бірнеше бірге ойнап, бір-біріне кез келген сәтте көмектесе білетін, ренжітпейтін, ойыншықтарың бөлісетін, ұрыспайтын, бірге саябаққа, музейге, асханаға, театрға баратын, бірге би-	**Топ:№12 «Лучик» ересек тобы «Дос болайық, бәріміз»** **Мақсаты:** Қамқорлық» ұғымының адамгершілік құндылығы ретіндегі маңыздылығын ашады. Мейірімділік адами қасиеті мен өзара көмек әрекеттері туралы түсінік қалыптасады. Қамқорлық жасау, көмек көрсету дағдыларын дамытады; қайырымды, жағымды қарым-қатынастар жасауға тәрбиеленеді **Тілдік дамытушы орта.** Мейірімділік Қамқорлық, көмектесу ұғымдарының мағынасын ашады. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** *Педагогтың жетекшілігімен ойын:* «Анасын тап» **Мақсаты:** Балалар төлдердің анасын таба біледі. **Сөздік қор.** *Педагогтың жетекшілігімен*	**Топ:№10 «Радуга» МАД тобы «Жылқы малы мен төлі туралы не білеміз?»** **Мақсаты:** үй жануарларының ерекшелігімен таныстырады; жылқы туралы әңгімелеп, төлін, пайдасы мен қасиетін атап өтеді; атауын қазақ тілінде дұрыс дыбыстау, «Қ» дыбысының орнын ажыратуды айтады; жылқының әрекетін сомдату, дыбысын салуды сұрайды; қол - қимыл әрекетімен жұмыс жасатады. **Тілдік дамытушы орта.** **Тақырып мазмұнын ашу (топпен жұмыс)** Суреттегі жануарларды атап өтіп, оның ішінен жылқыға тоқталып, «Кәнеки, балалар, мен сендерге бүгін үй жануары - жылқымен	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы «Түйе малы туралы не білеміз?»** **Мақсаты:** түйе туралы білетіндерін еске түсіреді; атауын айтады, буындайды, толықтырып жазуды көрсетеді; түйенің жылқыдан ерекшелігі мен ұқсастығын айтып әңгімелейді; түйенің төлін «бота» деп аталатынын айтады; түйенің қандай пайдасы барын үйретеді. **Тілдік дамытушы орта.** **Дидактикалық ойын «Бұл не?»(суреттермен жұмыс)** **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Далада жүрген түйелер Жайылып жүрген жылқылар Жылқы мен түйені

Scanned with CamScanner

немесе бірнеше бірге ойнап, бір-біріне кез келген сәтте көмектесе білетін, ренжітпейтін, ойыншықтарың бөлісетін, ұрыспайтын, бірге саябаққа, музейге, асханаға, театрға баратын, бірге би-билеп ән айтатын өзара достығын айтамыз. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** ***«Сиқырлы көзәйнек» жаттығуы*** *-Қазір мен сендерді «Сиқырлы көзәйнек» ойынын ойнауға шақырамын. Бізде сиқырлы көзәйнек бар, ол досыңның ең жақсы қасиетін көруге көмектеседі. Міне ол, қарандаршы. Мен бірінші болып киіп көрейінші.* *Мысалы: Самрат жақсы бала, ол барлық балалармен ойыншықтарын бөліседі.* **Сөздік қор.** *«Достық» таппағын жаттаймыз.* *Достарды біз тыңдаймыз,*	билеп ән айтатын өзара достығын айтамыз. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** ***«Сиқырлы көзәйнек» жаттығуы*** *-Қазір мен сендерді «Сиқырлы көзәйнек» ойынын ойнауға шақырамын. Бізде сиқырлы көзәйнек бар, ол досыңның ең жақсы қасиетін көруге көмектеседі. Міне ол, қарандаршы. Мен бірінші болып киіп көрейінші.* *Мысалы: Самрат жақсы бала, ол барлық балалармен ойыншықтарын бөліседі.* **Сөздік қор.** *«Достық» таппағын жаттаймыз.* *Достарды біз тыңдаймыз,* *Реңжіткенде қорғаймыз.* *Біздің топта ұл, қыздар,* *Тату-тәтті ойнаймыз.* **Тілдің грамматикалық құрылымы.** ***Суретпен жұмыс*** Шарты: балалар суретке қарай отырып, достардың іс – әрекетін әңгімелейді. -Міне, көрдіңбе Күннің көзі біздің балалар қандай тату. Аз қимылды ойын: «Күн мен жаңбыр» **Байланыстырып сөйлеу.**	*ойын:* «Тіл ұстарту жаттығуы» Мақсаты: Түрлі екпінде анық және дұрыс айта алады. Балалар әр-түрлі көңіл- күй эмоциясын білдіре алады **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру **Байланыстырып сөйлеу.** Суреттер бойынша әңгіме құрастырады. Достық қарым-қатынас, үй ішінде жақындарына көмек көрсету туралы әңгімелер құрастырады. **Күтілетін нәтиже:** достық, қамқорлық ұғымдарын түсінеді. Адами қасиеттердің маңыздылығын біледі. Қазақ тіліндегі төл дыбыстарды дұрыс айтуды үйренеді.	таныстырамын». Тәрбиеші көтеріңкі көңіл-күйде, жүзі махаббатқа толы болуы керек. Жылқылар туралы төлін, пайдасын суреттерді көрсете отырып айтады. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Суреттермен жұмыс:** Жылқының баласын ҚҰЛЫН деп айтады. Құлындар қандай қимылдар жасап жатыр? **Сөздік қор.** Жайлау — жазғы қоныс. Жайлауда суы мол, шөбі шүйгін, маса-сона, шыбын-шіркейі аз жерлерден таңдайды. Қора — мал ұстайтын орын. Ол мал түліктерінің түріне қарай әр түрлі болады. Мысалы, ат қора, сиыр қора, қой қора, төл қора және жабық қора және т.б. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Дидактикалық ойын «Бұл не?» (суреттермен жұмыс)** Суреттің қайсысы ұқсайды? Олар қандай қимыл жасап тұр? Топпен суреттегі өздеріне	салыстыр. Ерекшелігін көрсет. Ұқсастығын ата **Сөздік қор.** Жем-шөп — малды азықтандыру үшін пайдаланатын өнімдер. Олар өсімдік текті, жануар текті және минералдық болады. Жем-шөп құрамында сіңімді қоректік заттар көп. Сыбаға – құрметті қонаққа немесе жақын-жуыққа арнап сақталған кәделі ет мүшелері, тағам. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** 1. Кітаптағы толық емес әріптерді толтыру, «Ү» орнын табу, дыбыстарды белгілеу, төлін ажыратып, пайдасын білу, санды жазу (танымдық д.д.). 2. Екі суретті қарап ұқсастығы мен ерекшелігін салыстырамыз. 3.Суреттегі түйенің қимылын сомдап, өздері содан соң түсіндіреді (ш.д.д). **Байланыстырып**

Scanned with CamScanner

Реңжіткенде қорғаймыз. *Біздің топта ұл, қыздар, Тату-тәтті ойнаймыз.* **Тілдің грамматикалық құрылымы.** ***Суретпен жұмыс*** Шарты: балалар суретке қарай отырып, достардың іс – әрекетін әңгімелейді. -Міне, көрдіңбе Күннің көзі біздің балалар қандай тату. Аз қимылды ойын: «Күн мен жаңбыр» **Байланыстырып сөйлеу.** ***«Ақ тілек»*** ойыны. ***Шарты:*** Балалардың қолына гүл шоқтары беріледі, балалар шеңбер құрып гүлді бір-біріне беру кезінде жақсы ақ тілек сөздер айтады. **Күтілетін нәтиже:** достық, қамқорлық ұғымдарын түсінеді. Адами қасиеттердің маңыздылығын біледі. Қазақ тіліндегі төл дыбыстарды дұрыс айтуды үйренеді.	***«Ақ тілек»*** ойыны. ***Шарты:*** Балалардың қолына гүл шоқтары беріледі, балалар шеңбер құрып гүлді бір-біріне беру кезінде жақсы ақ тілек сөздер айтады. **Күтілетін нәтиже:** достық, қамқорлық ұғымдарын түсінеді. Адами қасиеттердің маңыздылығын біледі. Қазақ тіліндегі төл дыбыстарды дұрыс айтуды үйренеді.		таныс сурет туралы әңгімелейді... (коммуникациялық дағды қалыптасады) **Байланыстырып сөйлеу.** 1. Балалар (жеке жұмыс): - жылқы туралы өз ойларын, төлі мен пайдасы жайлы түсінгенін айтады, «Қ», «Ө» дыбыстарының орнын табады, кітапшадағы жарты әріптерді толықтырады, дауысты дыбыстарды бояйды; (танымдық д.д.) 2. Суреттегі жылқы қандай қимылда көрсетілген. Сомдап көрсетеді, дауысын салады, жылқы болып шабады, жай жүреді. Ол жайында ойын айтады. (Балалар оны қимылмен көрсете алады. Коммуникативтік, Шығармашылық д.д.). 3. Боялған жылқыда, неше түс бар? Қарындаштарды тіке және кері сана? Жетпегенін қос. (таным, әлеумет д.д.) **Күтілетін нәтиже:** үй жануары - жылқы жайлы, оның төлі, мал өсіру, жем, астау, соғым, сыбаға жайлы біледі; атауларды	**сөйлеу. ҰҚСАСТЫҒЫ** Жылқы ерекшелігі Түйе ерекшелігі 1.Тапсырманы орындайды. Бояйды, екі суреттегі: Бас – _______ Аяқтар – ______ Көз –________ Құлақ –________ Өркеш –_____ Санын жазады, салыстырады. **Күтілетін нәтиже:** түйе туралы білімін еске түсіреді; атауын айтып, «Ү» орнын табады, жетпеген әріптерді толықтырады; жылқы мен түйені салыстырады; түйенің қандай қимылдағы кезі бейнеленгенін түсіндіреді.

Scanned with CamScanner

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК «Күншуақ» бөбекжай-бақшасы»
Қазақ тілі маманы: Ж.С. Орынбасарова
Топ: №6 «Светлячок» №8 «Сказка» ортаңғы топтары, №12 «Лучик» ересек тобы, №10 «Радуга» МАД тобы
Жоспардың құрылу кезеңі: 01-05 желтоқсан 2025 жыл

Дүйсенбі 01.12.2025 ж	Сейсенбі 02.12.2025 ж	Сәрсенбі 03.12.2025 ж	Бейсенбі 04.12.2025ж	Жұма 05.12.2025ж
Топ:№6 «Светлячок» ортаңғы тобы «Отбасы мүшелері» **Мақсаты:** Балаларға отбасы мүшелері туралы түсінік беру. Отбасындағы өзара сыйластық қарым - қатынас дағдыларын дамыту. Үлкенге ізет көрсетіп, кішіге қамқор бола білуге, адамгершілікке тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** Балалар бүгін біз отбасы туралы әңгімелесеміз. Отбасы деген сөзді қалай түсінесіңдер? Отбасы дегеніміз ата - ана және жақын туыстарыңыз, ягни бір үйде тұратын адамдар. Үйдегі аталарың мен әжелерің отбасындағы ең үлкендер, сондықтан	**Топ:№8 «Сказка» ортаңғы тобы «Отбасы мүшелері»** **Мақсаты:** Балаларға отбасы мүшелері туралы түсінік беру. Отбасындағы өзара сыйластық қарым - қатынас дағдыларын дамыту. Үлкенге ізет көрсетіп, кішіге қамқор бола білуге, адамгершілікке тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** Балалар бүгін біз отбасы туралы әңгімелесеміз. Отбасы деген сөзді қалай түсінесіңдер? Отбасы дегеніміз ата - ана және жақын туыстарыңыз, ягни бір үйде тұратын адамдар. Үйдегі аталарың мен әжелерің отбасындағы ең үлкендер, сондықтан сендер оларды	**Топ:№12 «Лучик» ересек тобы «Айналамдағы жандар мен заттар»** **Мақсаты:** отбасы мүшелерін ажыратып, сөз тіркестерін дұрыс қолданып, байланыстырып сөйлейді. Заттардың адам өміріндегі маңызын түсіндіру арқылы оларды топтастыра білу дағдыларын арттыру **Тілдік дамытушы орта.** **«Ғажайып алаң» ойыны** Отбасымен түскен суреттер, фотоальбоммен жұмыс. Балалар өздеріне таныс сөздерді атайды және сөздерден сөйлем құрайды. – Мынау – менің отбасым. Мынау – ата. Атамның аты – ... . Атам теледидар көреді. – Мынау – менің әжем. Әжемнің аты – ... . Әжем ән айтады.	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы «1001 мақал, 101 жұмбақ пен жаңылтпаш» ойыны** **Мақсаты:** Сөздік қорларын жаңа сөздермен толықтыру, мақал-мәтел, жұмбақ жаттау дағдыларын қалыптастыру. Жаңаны білуге деген құштарлықтарын арттыру,қайырымдылыққа тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** Суреттер бойынша жұмбақтар мен мақал-мәтелдерді табады. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Сөз ойла, тез ойла» Мақсаты: Балалардың тапқырлықтарын байқау. Барысы: Тәрбиеші ортақ атауын айтады. Балалар тиісті сөздерді айтып, ойынды жалғастырады. Мысалы: Тәрбиеші «жеміс» десе, балалар алма, алмұрт, банан, апельсин, т.б. айтады.	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы «Тәуелсіз Қазақстан» өлеңі** **Мақсаты:** әдеби шығармадағы қоғамдық өмір оқиғалары туралы түсінігін дамыту **Тілдік дамытушы орта.** Өлең қалай аталады? – Авторы кім? – Сендерге өлең ұнады ма? – Өлеңде не туралы айтылған? – Өлеңнің бірінші жолы қалай басталады? Педагог сөйлемнің басын оқып, балалар жалғастыратын әдісті пайдаланады. Өлеңді эмоциямен 2-3 рет қайталайды. 3-4 бала өлеңді жатқа айтады **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** «Тәуелсіздік» сөзіне дыбыстық талдау жасау, сөзді буынға бөлу.

Scanned with CamScanner

сендер оларды құрметтеп, сыйлауларың керек. Ал әке мен ана сендердің ең жақын адамдарың. (Слайд көрсете отырып, отбасы мүшелерін таныстыру). - Бұларды бір сөзбен қалай деп айтамыз? - Әжеміз, атамыз, анамыз, әкеміз, аға - әпкелеріміз бізді еркелетіп атайды. Олар сендерді «күнім, айым, жұлдызым» деп аспандағы ғажайып нәрселерге теңейді. - Қане, отбасында сендерді кімдер және қалай еркелетеді екен. Есімізге түсіріп айтып көрейікші. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын: «Бес саусақ». Ойын шарты: тақтаға бес саусақ ілінеді. Бес саусаққа отбасы мүшелерінің суреттерін бір - бірлеп жапсырып, атап шығады. **Сөздік қор.** Санамақ: Бас бармағым - атам	құрметтеп, сыйлауларың керек. Ал әке мен ана сендердің ең жақын адамдарың. (Слайд көрсете отырып, отбасы мүшелерін таныстыру). - Бұларды бір сөзбен қалай деп айтамыз? - Әжеміз, атамыз, анамыз, әкеміз, аға - әпкелеріміз бізді еркелетіп атайды. Олар сендерді «күнім, айым, жұлдызым» деп аспандағы ғажайып нәрселерге теңейді. - Қане, отбасында сендерді кімдер және қалай еркелетеді екен. Есімізге түсіріп айтып көрейікші. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын: «Бес саусақ». Ойын шарты: тақтаға бес саусақ ілінеді. Бес саусаққа отбасы мүшелерінің суреттерін бір - бірлеп жапсырып, атап шығады. **Сөздік қор.** Санамақ: Бас бармағым - атам үйдің данасы, Балаң үйрек - әжем отау	– Мынау – менің әкем. Әкемнің аты – ... . Әкем ойыншық берді. – Мынау – менің анам. Анамның аты – ... . Анам тамақ пісіреді. Біз тату тұрамыз **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Дидактикалық ойын: «Қандай дыбыс екенін анықта».** **Ойын шарты:** Педагог дыбысты айтады. Ал балалар дыбыстың дауысты, дауыссыз екенін анықтап берулері қажет. Бірінші болып қол көтерген бала жауап беру құқығына ие болып, жауап берген бала келесі балаға басқа дыбысты айтады **Сөздік қор.** Балалар, айналаға қарандаршы, бізді нелер қоршап тұр? (Әртүрлі заттар). Бізді қоршаған заттар бір ғана материалдан жасалған жоқ. Қолданылуына байланысты оларды әртүрлі материалдан жасайды, олар жұмсақ, қатты, ауыр, жеңіл, кедір-бұдыр немесе теп-тегіс болуы мүмкін. Әр заттың өзіндік мақсаты бар және ол бір	**Сөздік қор.** **Тіл гимнастикасы** **«Р»-ға тілің келе ме?** **Қаламқасқа «тұр», - деші,** **Қарындашқа «жүр», - деші.** **«Қара қарындашты** **Қаламқас алып тұр», - деші,** **Ал енді өзің-ақ** **«Р-р-р-р», - деші.** **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Артикуляциялық жаттығулар: Балықтар Кіп-кішкентай балықтар өзенде жүзеді, Үп-үлкен ағаш жағада жатты, Балық: «Мына жерде сүңгу оңай»- деп Екіншісі «Жоқ, бұл жер терең»- деді, Ал үшіншісі «Менің ұйқым келіп тұр»- деп, Ал төртіншісі тоңа бастады, Ал бесіншісі «Мында қолтырауын»- деп айғайлады, -Жүзіндер мына жерден, Әйтпесе жұтып қояды! **Байланыстырып сөйлеу.** Дидактикалық ойын: «Өзіңнің досың туралы әңгімеле». Балалар өздері туралы және достары туралы әңгімелеу.	Тәуелсіздік бізге не берді? сұрағына жауап іздеу. **Сөздік қор.** **Әңгіме өткізу.** – Мемлекеттік рәміздерге не жатады? – Мемлекеттік Елтаңба. – Мемлекеттік Ту. – Мемлекеттік Гимн Қазақстан Республикасының Мемлекеттік Туы көгілдір түсті. Мемлекеттік Тудағы көгілдір түс Қазақстан халқының жеке мемлекет болуға ұмтылған ниет-тілегінің тазалығын, асқақтығын көрсетеді. Нұрға малынған алтын күн тыныштық пен байлықты бейнелейді. Қанатын жайған қыран құс – билік, айбындылық бейнесі **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **«Буынды қос» дидактикалық ойыны (доппен)** **–** Балалар, шеңберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып, бір немесе бірнеше буынды қосып, сөзді жалғастырады. Кім дұрыс

Scanned with CamScanner

үйдің данасы, Балаң үйрек - әжем отау панасы. Ортан терек - әкем үйдің тірегі, Шылдыр шүмек анам, шаңырақ ажары. Кішкене бөбек - мен бәрінің базары **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Әр адамның өз үйі болады. Онда оның отбасы мүшелері тұрады. Олар: ата, апа, әке, ана, әпке, аға, іні, қарындас т.б. **Ойын: Кім тез табады?** **Шарты:** текшеде отбасы мүшелерінің суреті корсетілген. **Байланыстырып сөйлеу.** Мейірім шеңбері: Шеңберге тұрып өз отбасыларына арнап жылы лебіздерін айтады. **Күтілетін нәтиже:** отбасы мүшелерінің туысқандақ қарым-қатынасын түсініп, бір-біріне ұамқор болу керектігін біледі;	панасы. Ортан терек - әкем үйдің тірегі, Шылдыр шүмек анам, шаңырақ ажары. Кішкене бөбек - мен бәрінің базары **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Әр адамның өз үйі болады. Онда оның отбасы мүшелері тұрады. Олар: ата, апа, әке, ана, әпке, аға, іні, қарындас т.б. **Ойын: Кім тез табады?** **Шарты:** текшеде отбасы мүшелерінің суреті корсетілген. **Байланыстырып сөйлеу.** Мейірім шеңбері: Шеңберге тұрып өз отбасыларына арнап жылы лебіздерін айтады. **Күтілетін нәтиже:** отбасы мүшелерінің туысқандақ қарым-қатынасын түсініп, бір-біріне ұамқор болу керектігін біледі; отбасы мүшелерінің арасындағы әдептілік дағдыларын және	нәрсеге қажет. Мысалы, үстел жазу үшін немесе оған тамақтану үшін қажет. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **«Буынды айтып сөз құра» дидакикалық ойыны** **Ойын шарты:** педагог айтқан буынға балалар сөз құрап айтады. Мысалы: На... , та... , қа..., жа..., ал..., мон..., ке..., те..., шал...,қар..., қа..., пи.., бә... т.б. **Байланыстырып сөйлеу.** **Сұрақ-жауаптар айдары: «Заттар неден жасалатынын айт»** Адамдар орындықтарда отырады, электр немесе газ плитасында тамақ пісіреді. Адам жұмыс істейтін заттар бар, сонымен қатар адамның күнделікті өмірдегі жұмысын жеңілдететін заттар бар. Қалай ойлайсыңдар, бұл заттарды кімдер жасайды? – Оларды ересек адамдар жасайды. – Ал бұл заттарды жасау үшін материалдарды қайдан алады? – Әрине, табиғаттан алады. – Күнделікті көріп жүрген үй	Менің атым – Айша. Мен бес жастамын. Менің досымның аты – Сәуле. Біз тату ойнаймыз. Менің атым – Арлан. Мен бес жастамын. Менің достарымның аттары – Аян, Данияр. Біз достарымызбен татумыз **Достық туралы мақал-мәтелдер жаттату.** **Күтілетін нәтиже:** Күнделікті қолданыстағы сөздерді пайдаланып, ауызша мәтін құрап айтуға үйренеді. Мақал-мәтелдерді күнделікті қолдануға үйрету.	айта алмаса немесе тез буынды айтпаса, айыбын өтейді. Мысалы: (ас+паз, кі+тап, ба+лық, ба+ла). Ойынды өзгертуге болады. «Бір буыннан басталатын бірнеше сөз» дидактикалық ойыны Педагог балаларды екі топқа бөледі. Педагог бір буынды айтады, балалар жалғастырып, келесі буынды табады. Бір буыннан бірнеше сөз құрауға жарысады. Сөз айтқан балаларға жұлдызшы беріліп отырады. Қай топ бір буыннан ең көп сөз айтады екен. Мысалы: (те-) те-(геш) , те-(рек), те-(мір), те-(тік), көр-(пе), (ор-) ор-(та), ор-(ман), о-(рақ), (өр-) өр-(мек), өр-(кеш), өр-(ле), өр-(мек-ші), өр(т), (да-) да(мыл-да), да(был), да(қыл), да(уыс), Да(рига), Дә(рия). **Байланыстырып сөйлеу.** – Еліміздің қандай рәміздері бар? – «Тәуелсіздік» деген сөзді қалай түсінесің? «Тәуелсіз Қазақстан»

Scanned with CamScanner

отбасы мүшелерінің арасындағы әдептілік дағдыларын және өзіндік тиесілі міндеттерін игереді;	өзіндік тиесілі міндеттерін игереді;	жиһаздары неден жасалады? – Ағаштан, темірден жасалады. **Күтілетін нәтиже:** үш-төрт дыбыстардан тұратын сөздерден сөйлем құрайды талдау жасайды. Айналасын қоршаған зат атауларын дұрыс айтуды үйренеді.		өлеңін мәнерлеп қайталап оқиды. **Күтілетін нәтиже:** Өлеңді мәнерлеп оқу қажеттігін біледі. Өлеңнің мағынасын түсінеді.
Баламен жеке жұмыс: «Сөз ойла». *Мақсат-міндеттері.* Балаларға мағынасы қарсы сөздерді тауып айтуды ұсынады. - Әдепті - ... - Әдепсіз - Жақсы - ... - Жаман - Ақ -... - Қара - Үлкен -... - Кішкентай - Сыйлау- ... - Сыйламау **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, сурет салу)**	**Баламен жеке жұмыс:** «Сөз ойла». *Мақсат-міндеттері.* Балаларға мағынасы қарсы сөздерді тауып айтуды ұсынады. - Әдепті - ... - Әдепсіз - Жақсы - ... - Жаман - Ақ -... - Қара - Үлкен -... - Кішкентай - Сыйлау- ... - Сыйламау **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, сурет салу)**	**Баламен жеке жұмыс:** "Боран". *Мақсат-міндеттері.* Балаларды Қ. Көпішевтің "Ақ боран" атты тақпағымен таныстырып, қыс мезгіліндегі ақ боран сипатын тануға талпындыру; тақпақ жаттауды жаттықтыру; көркем сөзге қызығушылықтарын арттыру; қыс көптеген құбылыстардан тұратын мезгіл деп тануды үйрету. **(қазақ тілі, сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет, қоршаған ортамен танысу)**	**Баламен жеке жұмыс:** "Аппақ қыс". *Мақсат-міндеттері.* Балалардың қыс туралы түсініктерін кеңейту; қыс мезгіліндегі табиғат құбылыстарын байқау дағдыларын жетілдіру. **«Табиғат құбылыстары» дидактикалық ойыны.** *Мақсат-міндеттері.* Балалардың табиғат құбылыстары жөнінде түсініктерін нығайту. **(қоршаған ортамен танысу, сөйлеуді дамыту, сурет салу)**	**Баламен жеке жұмыс:** **"Қыс белгілерін ажыратамыз" дидактикалық ойыны.** *Мақсат-міндеттері.* Балаларды жылдам ойлауға тәрбиелеу. Ойынның барысы: - Балалар, сендермен ойын ойнаймыз. Мына жерде жыл мезгілдерінің белгілерін білдіретін суреттер тұр. Олардың арасынан қыс мезгілінің белгісін ажыратып алуымыз керек. Ал, балалар, бастайық! Балалар суреттерді жылдам қойып шығады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, құрастыру)**

Scanned with CamScanner

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК «Күншуақ» бөбекжай-бақшасы»
Қазақ тілі маманы: Ж.С. Орынбасарова
Топ: №6 «Светлячок» №8 «Сказка» ортаңғы топтары, №12 «Лучик» ересек тобы, №10 «Радуга» МАД тобы
Жоспардың құрылу кезеңі: 08-12 желтоқсан 2025 жыл

Дүйсенбі 08.12.2025 ж	Сейсенбі 09.12.2025 ж	Сәрсенбі 10.12.2025ж	Бейсенбі 11.12.2025 ж.	Жұма 12.12.2025 ж
Топ:№6 «Светлячок» ортаңғы тобы «Рәміздер» **Мақсаты:** Балаларға ҚР-ның рәміздерімен таныстыру елтаңба,ту,әнұран туралы түсінік қалыптастыру.Туған ел, Отан туралы білімдерін кеңейту. Сөздік қорларын молайту,байланыстырып сөйлеуге үйрету берілген сұрақтарға жауап беруге үйрету. Отан сүйгіштікке баулу,елін,жерін құрметтеуге тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта. Әңгімелесу: (рәміздер туралы сурет арқылы түсіндіріп көрсету)** Балалар мемлекеттік рәміздер халқымыздың рухын,ұлттық салт-санасын, кахармандығы мен	**Топ:№8 «Сказка» ортаңғы тобы «Рәміздер»** **Мақсаты:** Балаларға ҚР-ның рәміздерімен таныстыру елтаңба,ту,әнұран туралы түсінік қалыптастыру.Туған ел, Отан туралы білімдерін кеңейту. Сөздік қорларын молайту,байланыстырып сөйлеуге үйрету берілген сұрақтарға жауап беруге үйрету. Отан сүйгіштікке баулу,елін,жерін құрметтеуге тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта. Әңгімелесу: (рәміздер туралы сурет арқылы түсіндіріп көрсету)** Балалар мемлекеттік рәміздер халқымыздың рухын,ұлттық салт-санасын, кахармандығы мен даналығын, болашаққа үмітін,арман-тілегін жеткізетін ерекше құнды белгілер.	**Топ:№12 «Лучик» ересек тобы «Әнұран»** **Мақсаты:** Әнұран – Қазақстан Республикасы рәміздерінің бірі екенін түсіндіру; Баланың есте сақтауын дамыту, өз ойын дұрыс жеткізуге ынталандыру; Отансүйгіштікке баулу, елін, жерін құрметтеуге тәрбиелеу; Әуенге қосылып ырғағымен айтып түсіндіреді; **Тілдік дамытушы орта.** Отанымыздың ұлттық мақтанышы – мемлекеттік рәміздерге арналады. Онда мемлекетіміздің рәміздері туралы білімдерімізді толықтырып, құрметтеуге үйренеміз. Кез келген мемлекеттің айшығы – мемлекеттік рәміздері екені белгілі. Бізде бүгінгі күнімізді елімізднің	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы «Рәміздерді таныыз, ажыратамыз»** **Мақсаты:** Балаларға Қазақстан Республикасының рәміздерімен таныстыру елтаңба, ту, Әнұран туралы түсінік қалыптастыру. Туған ел, Отан туралы білімдерін кеңейту. Елтаңба жайында ақпарат береді;Құрылымдары жайында айтады; Авторларымен таныстырады. **Тілдік дамытушы орта.** - Балалар, мемлекеттік рәміздер халқымыздың рухын, ұлттық салт-санасын, қаһармандығы мен даналығын, болашаққа үмітін, арман-тілегін жеткізетін ерекше құнды белгілер. - Біздер, тәуелсіз қазақ елінің ең	**Топ:№10 «Радуга» МАД тобы «Отбасындағы салт-дәстүрлер»** **Мақсаты:** «Отбасы» тақырыбының әлеуметтік мәселелерін қарастыруды, ұлттық дәстүрлер мен мерекелерді суреттеуді, «отбасылық шежіре», «отбасылық дәстүр» сөздерінің мағынасын түсінуді үйрену; **Тілдік дамытушы орта.** «Түймедақ» ойыны. Түймедақтың әр күлтесіне жазылған «Отбасы» тақырыбындағы сөздерге талқылау жүргізеді. Сұрақтар қойыңыз: «Отбасының басқа адамдар тобынан айырмашылығы неде? Біздің тобымызды отбасы деп атауға болады ма?» **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.**

Scanned with CamScanner

даналығын, болашаққа үмітін,арман-тілегін жеткізетін ерекше құнды белгілер. **Рәміздерге:**Елтаңба,Ту,Әнұран жатады. Желбіреген аспан түстес байрағымыз халқымыздың арманын асқақтатып, қыран бүркіттей елімізді аспан әлеміне қалықтатып тұр. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Еңселі Елтаңбамызды сипаттау:** ҚР-ның рәміздерінің бірі елтаңба. Елтаңбада көгілдір түсті аясында шаңырақ бейнеленген.Шаңырақтан күн сәулесі тәріздес уықтар таралған. Шаңырақпен уық-отбасы негізі,Отанымыздың көптеген ұлттардың бір шаңырақ астында бірлігін көрсетеді.Оң жағы мен сол жағында қанатты қос тұлпар бейнесі бейнеленген. Елтаңбаның жоғарғы бөлігінде бес бұрышты жұлдызша орналасқан. Бес жұлдыз –әр бір адамның,халықтың жол	**Рәміздерге:**Елтаңба,Ту,Әнұран жатады. Желбіреген аспан түстес байрағымыз халқымыздың арманын асқақтатып, қыран бүркіттей елімізді аспан әлеміне қалықтатып тұр. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Еңселі Елтаңбамызды сипаттау:** ҚР-ның рәміздерінің бірі елтаңба. Елтаңбада көгілдір түсті аясында шаңырақ бейнеленген.Шаңырақтан күн сәулесі тәріздес уықтар таралған. Шаңырақпен уық-отбасы негізі,Отанымыздың көптеген ұлттардың бір шаңырақ астында бірлігін көрсетеді.Оң жағы мен сол жағында қанатты қос тұлпар бейнесі бейнеленген. Елтаңбаның жоғарғы бөлігінде бес бұрышты жұлдызша орналасқан. Бес жұлдыз –әр бір адамның,халықтың жол нұсқайтынжарық жұлдызы деген мағынаны білдіреді. Ал төменгі бөлігінде «Қазақстан» деген жазу бар.Ол мемлекетіміздіңатын білдіреді.Осы әсемде ,асқақ елтаңбаның авторлары: Жандарбек Мәлібеков пен	Әнұранімен бастайық (Әнұран орындалады). Елін, жерін сүю мен Отанға деген адалдықтың бір белгісі – мемлекеттік рәміздерімізді қадір тұту болып табылады. Жас ұрпақты елжандылық негізде тәрбиелеуде де мемлекеттік нышандардың алар орны ерекше. Әнұран – мемлекеттің салтанатты әні. Кез келген мемлекеттік рәміздердің ең маңыздысы – Әнұран. Ол халықты әйгілі етеді. Оның сөздерінде халықтың мыңдаған жылғы тарихы, бүгінгі өмірі мен келешек арманы айтылған. Әнұранді түрегеліп тұрып, жүректің тұсына оң қолын қойып айтады. Бұл өз мемлекетіңе деген құрметті көрсетеді. Халық өмір салтын бүгінгі тіршілігі мен келешек армандарын, мың жылғы тарихын осы әнге сыйғызған. Әнұранның сөзін Қазақстан Республикасының әр азаматы жатқа білуі тиіс. Мемлекеттік Әнұранның авторы Шәмші Қалдаяқов,	жас ұландарымыз. Сондықтан өз жерімізді, өз елімізді 15 әкелер мен аталарымыз сияқты қадірлеуге, сүюге, қорғауға тиіс екенімізді естен шығармайық. Отан –жерім, Отан-суым, Отан қуат, нәр береді.. Отан-ұран, Отан-туым, Отан мәңгі гүлденеді, - демекші, тәуелсіздігіміз тұғырлы болып, еліміздің символы – мемлекеттік рәміздерді қастерлеп, құрметтеу бәріміздің міндетті парызымыз болып саналады. Осы орайда, «Отан қадіріне жетпеген өз қадіріне жетпейді.» - деген мақал тәрбиелік маңызы зор ұғым екенін түсіндіре кеткен жөн. Рәміздерге: Елтаңба, Ту, Әнұран жатады. Желбіреген аспан түстес байрағымыз халқымыздың арманын асқақтатып, қыран бүркіттей елімізді аспан әлеміне қалықтатып тұр. Соның ішінде Елтаңбаға тоқталамыз. Топтық жұмыс Елтаңба — Қазақстан Республикасының негізгі мемлекеттік рәміздерінің	**Кел, талқылайық!** 1. Суретте кімдер бейнеленген? 2. Бұл адамдарды біріктіретін не? **Отбасы** – ең жақын және туыс адамдар.Әр отбасында жақсы қарым-қатынас болуы өте маңызды. Отбасы мүшелерін **Отбасылықдәстүрлер**біріктіреді. **Сөздік қор. «Қонақжайлылық» ойыны** Топ балаларын 3-4 топқа бөліңіз. Әр топ өзара әже, ата, ана, әке, балалар, қонақтар рөлдерін бөліседі. Рөлдерді бөліскеннен кейін ойын өткізіледі және оны талқылайды. Әр топтың жақсы жақтарын айтыңыз: үлкендерге, қонақтарға құрмет көрсете алды ма, отбасы мүшелеріне назар аударды ма? **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Дәстүрлер.** Балалардан өздеріне таныс суретті таңдауын сұраңыз

Scanned with CamScanner

нұсқайтынжарық жұлдызы деген мағынаны білдіреді. Ал төменгі бөлігінде «Қазақстан» деген жазу бар.Ол мемлекетіміздіңатын білдіреді.Осы әсемде ,асқақ елтаңбаның авторлары: Жандарбек Мәлібеков пен Шота Уалиханов. **Тұғырлы Туымызды сипаттау:** Балалар мынау ҚР-ның мемлекеттік туы.Туымыздың түсі көк.Көк түс бірлік пен ашық аспанды көрсетеді.Туымыздың ортасында сәуле шашқан күнбейнесі орналасқан.Ол тыныштықпен байлықтың белгісі. Күн астында қалықтап ұшқан қыран құс бейнесі орналақсқан.Ол еркіндіктің,қазақ халқының жан дүниесінің белгісі.Туымыздың сабы бекітілгентұсында қазақтыңұлттық ою-өрнегімен көмкерілген. Бұл ою-өрнек қазақ халқының қол өнер шебер болғанын білдіреді. Тудың авторы-Шәкен	Шота Уалиханов. **Тұғырлы Туымызды сипаттау:** Балалар мынау ҚР-ның мемлекеттік туы.Туымыздың түсі көк.Көк түс бірлік пен ашық аспанды көрсетеді.Туымыздың ортасында сәуле шашқан күнбейнесі орналасқан.Ол тыныштықпен байлықтың белгісі. Күн астында қалықтап ұшқан қыран құс бейнесі орналақсқан.Ол еркіндіктің,қазақ халқының жан дүниесінің белгісі.Туымыздың сабы бекітілгентұсында қазақтыңұлттық ою-өрнегімен көмкерілген. Бұл ою-өрнек қазақ халқының қол өнер шебер болғанын білдіреді. Тудың авторы-Шәкен Оңдасынұлы Ниязбеков. **Асқақтаған Әнұранды сипаттау:** Кез келген мемлекеттік рәміздердің ең бастысы-Әнұран. Әнұран мемлекеттің салтанатты әні Әнұранды түргеліп,жүректің тұсына қолдарын қойып айтады.Бұл өз мемлекетіне деген құрметті көрсетеді. Әнұранның авторы:Шәмші Қалдаяқов,сөзін жазғандар:	сөзін жазғандар Жұмекен Нәжмеденов, Нұрсұлтан Назарбаев. Бұл Әнұраннің сөзі республикамыздың барлық халықтарының жүрегіне жақын, жұрттың бәрінің көңілінен шыққан, терең отаншылдық сезімдегі ән. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын «Бұл не?». Мемлекеттік рәміздердерді атап өт! Әнұран арқылы елімізге деген құрметті қалай көрсетеміз? Әнұран авторлары кім? **Сөздік қор.** **Әнұран туралы тақпақтар айту:** 1. Барша халық таныған, Біздің үміт, тілекті. Шырқалғанда әнұран, Шаттық кернер жүректі. 2. Жеңіс туын көтерген, Жарыстарда сан қилы. Жетіп бізге шетелден, Көкке әнұран шалқиды. 3. Шәмші атаның сазды үні, Жігер беріп қайратты. Бәрімізді мәз қылып, Жаңғыртады аймақты. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Әнұран – Қазақстан	бірі. Рәміздік тұрғыдан Қазақстан Республикасының мемлекеттік елтаңбаның негізі — шаңырақ. Ол — елтаңбаның жүрегі. Шаңырақ — мемлекеттің түп-негізі — отбасының бейнесі. Шаңырақ — Күн шеңбері. Айналған Күн шеңберінің қозғалыстағы суреті іспетті, Шаңырақ — киіз үйдің күмбезі көшпелі түркілер үшін үйдің, ошақтың, отбасының бейнесі. Түндік — таза көк аспанын бейнелейді. Үш-санды айқыш-ұйқыш келген күлдіреуіштер қазақтың үш жүздің бірлігі бекемдігін көрсетеді. Шаңырақтан шыққан уықтар күн арайларын еске салады. Бес бұрышты жұлдыз елтаңбаның тәжі іспетті. Әрбір адамның жол нұсқайтын жарық жұлдызы бар. Тұлпар — дала дүлділі, ер-азаматтың сәйгүлігі, желдей ескен жүйрік аты, жеңіске деген жасымас жігердің, қажымас қайраттың, мұқалмас қажырдың, тәуелсіздікке,	(«Шашу», «Бата», «Тұсау кесу» және т.б.). Балалар өз өмірлерінде болған оқиғаларды әңгімелейді. Бұл дәстүрлердің қайсысын көргенін айтады. «Отбасылық шежіре» сөзінің мағынасын балалармен бірге ашыңыз. Оқушылардың назарын ағаштың суретіне аударыңыз. «Шежірені неліктен ағашпен салыстырады?» деген сұрақ бойынша балалардың ойларын біліңіз. **Байланыстырып сөйлеу.** «Отбасылық шежіреге» туыстарыннның суреттерін желімдейді де, сурет бойынша әңгімелеп береді. **Күтілетін нәтиже:** ұлттық дәстүрлер мен мерекелерді суреттейді, «отбасылық шежіре», «отбасылық дәстүр» сөздерінің мағынасын түсінеді. Отбасы мүшелерін айта алады.

Scanned with CamScanner

Оңдасынұлы Ниязбеков. **Асқақтаған Әнұранды сипаттау:** Кез келген мемлекеттік рәміздердің ең бастысы-Әнұран. Әнұран мемлекеттің салтанатты әні Әнұранды түргеліп,жүректің тұсына қолдарын қойып айтады.Бұл өз мемлекетіне деген құрметті көрсетеді. Әнұранның авторы:Шәмші Қалдаяқов,сөзін жазғандар: Жұмекен Нажмеденов,Нұрсұлтан Назарбаев. **Сөздік қор.** **Әнұран туралы тақпақтар айту:** 1. Барша халық таныған, Біздің үміт, тілекті. Шырқалғанда әнұран, Шаттық кернер жүректі. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Рәміздер маңыздылығын есте сақтауы үшін үлестірмелі материалдармен жұмыс **Байланыстырып сөйлеу.** Рәміздер туралы	Жұмекен Нажмеденов,Нұрсұлтан Назарбаев. **Сөздік қор.** **Әнұран туралы тақпақтар айту:** 1. Барша халық таныған, Біздің үміт, тілекті. Шырқалғанда әнұран, Шаттық кернер жүректі. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Рәміздер маңыздылығын есте сақтауы үшін үлестірмелі материалдармен жұмыс **Байланыстырып сөйлеу.** Рәміздер туралы үйретілген ақпараттарды қайталау **Күтілетін нәтиже: -** Әнұранды біледі; Әнұранды сүйемелдеумен айта алады.	Республикасы рәміздерінің бірі екенін түсінді; Әнұранды біледі; Әнұранды түрегеліп тұрып, оң қолын кеудесіне қойып айтты; Әнұран сөздерін кезек-кезек айтып жаттады **Байланыстырып сөйлеу.** Әнұранның сөздеріне мән беріп жаттатқызу. **Күтілетін нәтиже: -** Әнұранды біледі; - Әнұранды қастерлейді; - Әнұранды айта алады.	бостандыққа ұмтылған құлшыныстың бейнесі. Қанатты тұлпар — қазақ поэзиясындағы кең тараған бейне. Ол ұшқыр арманның, самғаған таңғажайып жасампаздық қиялдың, талмас талаптың, асыл мұраттың, жақсылыққа құштарлықтың кейпі. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын «Бұл не?». Суреттен не көріп тұрсыңдар? Төменде таспа белдігінде ірі әріппен «ҚАЗАҚСТАН» деген жазуы бар. Қазақстан Республикасының мемлекеттік елтаңбасының авторлары — Жандарбек Мәлібеков пен Шота Уәлиханов. **Сөздік қор.** Кітапшаңа қандай сурет жабыстырасың? (кітапшамен жұмыс) Жандарбек Мәлібекұлы 1942 жылғы 24 наурызда , Қызылорда облысы, Екпінді ауылында дүниеге келген — сәулетші, Қазақстан Республикасы Мемлекеттік елтаңбасының авторы, Еуразия ұлттық	

Scanned with CamScanner

үйретілген ақпараттарды қайталау **Күтілетін нәтиже:** -Әнұранды біледі; Әнұранды сүйемелдеумен айта алады.			университетінің профессоры, «Барыс» орденінің иегері. Шот-Аман (Шота) Ыдырысұлы Уәлиханов 1932 жылғы 26 сәуірде Көкшетау өңіріндегі Айыртау ауданы, Сырымбет ауылында дүниеге келген **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Салыстыру. Бағалау. -Қазақстан Республикасының рәміздерімен танысады: елтаңба, ту, Әнұран туралы түсінік қалыптастырды. Туған ел, Отан туралы білімдерін кеңейтті. - Елтаңбаның маңызын және не үшін керек екенін әңгімеледі; -Құрылымын ажыратты; -Авторларымен суреттер арқылы танысты; -Кітапшадағы бос орынға Елтаңбаны немесе авторымен бірге үйде жабыстырады **Байланыстырып сөйлеу.** «Елтаңба еліме не үшін керек?» сұрағына жан-жақты жауап береді. **Күтілетін нәтиже:** Елтаңбаның маңызын және не үшін керек екенін біледі; Құрылымын	

Scanned with CamScanner

			ажыратады; Авторларын таниды.	
Баламен жеке жұмыс: Артикуляциялық жаттығу Аюдың тапсырмасы артикуляциялық жаттығу жасау. 1) Ян - ян - секеңдеген ақ қоян, Ю - ю - ю - қорбаңдаған аю. Кі - кі - кі – бұл айлакер түлкі, Қыр - қыр - қыр - бұл көкжал қасқыр. 2) Ыр-ыр-ыр-ырылдайды қасқыр, Ра-ра-ра- бал жинайды ара, Мір-мір-мір- қап-қара көмір. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі, көркем әдебиет)**	**Баламен жеке жұмыс: Артикуляциялық жаттығу** Аюдың тапсырмасы артикуляциялық жаттығу жасау. 1) Ян - ян - секеңдеген ақ қоян, Ю - ю - ю - қорбаңдаған аю. Кі - кі - кі – бұл айлакер түлкі, Қыр - қыр - қыр - бұл көкжал қасқыр. 2) Ыр-ыр-ыр-ырылдайды қасқыр, Ра-ра-ра- бал жинайды ара, Мір-мір-мір- қап-қара көмір. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, қазақ тілі, көркем әдебиет)**	**Баламен жеке жұмыс:** Ойыншықтар фабрикасына саяхат" ертегісін мәнерлеп оқу. Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті: [ф], [п], [б] дыбыстары" *Мақсат-міндеттері.* Балаларды ойыншықтар фабрикасы туралы ертегі мазмұнымен таныстыру; ертегі жанры туралы ұғымдар қалыптастыру; ойыншықтардың пайда болуы туралы жаңа мәліметтер беру. Фонетикалық ритмика. "Па-ба-па, па-ба-па, жүреді жолда арба".	**Баламен жеке жұмыс: Дидактикалық ойын. "Сиқырлы сөздер".** *Мақсат-міндеттері.* Балаларды жылдам ойлауға, зейін, ойлау қабілетін дамыту. Педагог кез келген сөзді айтады, балалар жақсылап ойланып, сол сөзге ұқсас сөзді айтуы қажет. Мысалы: қасық - асық, тал - тау, тар - қар, алақан - алақай. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі)**	**Баламен жеке жұмыс: "Қыста не болады?"** *Мақсат-міндеттері.* Күз бен қыс мезгілдерінің құбылыстарын ажырату. Барысы: педагог балалардың алдына әр жыл мезгілінде болатын табиғат құбылыстары бейнеленген суреттерді таратады. Осы суреттердің ішінен бала, күз мезгіліне байланысты суретті таңдап алады және суретті бейнелеп береді. Мысалы: күн бұлттардың артында жасырынып тұр. **(сөйлеуді дамыту, қоршаған ортамен танысу, сурет салу)**

Scanned with CamScanner

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК «Күншуақ» бөбекжай-бақшасы»
Қазақ тілі маманы: Ж.С. Орынбасарова
Топ: №6 «Светлячок» №8 «Сказка» ортаңғы топтары, №12 «Лучик» ересек тобы, №10 «Радуга» МАД тобы
Жоспардың құрылу кезеңі: 15-19 желтоқсан 2025 жыл

Дүйсенбі 15.12.2025ж	Сейсенбі 16.12.2025 ж	Сәрсенбі 17.12.2025 ж	Бейсенбі 18.12.2025 ж	Жұма 19.12.2025ж
Топ: №6 «Светлячок» ортаңғы тобы **«Көңілді қыс»** **Мақсаты:** Ойын арқылы берілген сұрақтарды тыңдайды және түсінеді. Суреттер арқылы байланыстырып сөйлейді. Ойын материалдырын ұқыпты қолдануды үйренеді, достарына көмек көрсетеді. **Тілдік дамытушы орта.** Балалар қарандаршы айналамыз қандай түске боялып тұр? Б: аппақ түске Не себепті аппақ деп ойлайсыңдар? Б:өйткені көптеген қар жауған? Ал қар қай мезгілде жауады? Б: Қыс мезгілінде Қар неге ұқсайды? Мақтаға, қантқа, түсі аппақ Балалар біздің айналамыз		**Топ:№12 «Лучик» ересек тобы** **«Киіз үй»** **Мақсаты:** Киіз үй жабдықтарымен таныстыру. Киіз үйді ауа райының қандай жағдайда да пайдалануға болатындығын, киіз үй жабдықтары туралы айтып, балалардың есте сақтай білу қабілеттерін дамыту.Атадан – балаға мұра болып келе жатқан ұлттық құндылықтарымызды сақтауға баулу **Тілдік дамытушы орта.** Киіз үй ауа райының қандай жағдайында да пайдалануға өте ыңғайлы. Ішіне жарық жақсы түседі, ауа алмасуы талапқа сай, жел, дауылға көп шайқалмайды. Киіз үйдің негізгі қаңқасын сүйегі деп атайды. Олар: кереге, уық, шаңырақ, сықырлауық	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы** **«Киіз үй»** **Мақсаты:** Киіз үй қазақ ұлты үшін маңызды құрал екенін айтады. Киіз үйдің іші сыртындағы дүниелермен танысады. Киіз үй - жабдықтары жайлы әңгімелейді. Атадан – балаға мұра болып келе жатқан ұлттық құндылықтарымызды сақтауға баулу. **Тілдік дамытушы орта.** Киіз үй – Орталық және Орта Азия халықтарының негізгі баспанасы; Орталық және Орта Азия халықтарының көшпелі тұрғын үйі деседе болады. Олай дейтініміз – көшпенділердің тез жығып, шапшаң тігуге, яғни көшіп-қонуға ыңғайлы үйі. **Сөйлеудің дыбыстық**	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы** **«Киіз үй жабдығы - сықырлауық»** **Мақсаты:** Сықырлауық (есік) киіз үйдің есігі екенін айтамыз; Атауын айтып буынға бөлеміз; Маңдайша, босаға, табалдырық сөздерінің маңызын ұғамыз; «Ң», «Ғ», «Қ» дыбыстарының орнын табады. **Тілдік дамытушы орта.** Киіз үйдің есігін сықырлауық дейді. Ол босаға, табалдырық, маңдайшадан тұрады. Босаға — үй есігінің екі жақтауы. Киіз үйдің де, басқа үйлердің де босағалары бұрын ағаштан жасалып, қолдан құрастырылған. Қазіргі кезде Босаға есікпен бірге зауытта ағаштан, металдан,

Scanned with CamScanner

аппақ болып тұр біз осы қардан не жасаймыз? Б: Аққала жасаймыз қар атысып ойнаймыз **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Педогог жетекшілігімен жүргізілетін ойын «Аққала құрастыр»** **Шарты:** балалар сендер музыка әуені арқылы мына әдемі қар түйіршіктерінен маған әдемі аққала құрастырып берулерің керек,сендер аққаланың бөліктерін барлығың бірге ойнай жүріп дұрыс орналастырмасаңдар аққаламыз бізге ренжіп қалады. Сондықтан бейнені мұқият құрастырып шығуларың қажет. Қандай керемет әдемі аққала болды. **(2-3 баладан сұрау, Бала үні,жетелеуші сұрақтар мадақтау)** **Сөздік қор.** **Балалар әдемі аққаламызды құрастырдық мүмкін бұл аққаламызды сөйлетіп көрсек қалай болады, ол үшін бәріміз бірге дыбыстық жаттығу**		(жарма есігі). **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Дидактикалық ойын «Бұл не?». Суреттегі заттар жайында әңгімеле? **Сөздік қор.** Кереге – киіз үйдің ағаштан жасалған жиналмалы торкөзді сүйегі. Шаңырақ – киіз үйдің уықтарын біріктіріп, еңсесін көтеріп, тұтастырып ұстап тұратын дөңгелек шеңбер. Уық – кереге мен шаңырақтың арасын ұстап, қосып тұратын сырық. Киіз есік – сықырлауықты жауып, шаңырақ арқылы өткізіп байланады. Киіз есіктің сырты киіз, ортасы ши, астары жарық теріден жасалады. — Үй жиһаздарына да толық мағлұмат беріп өту. Абажа – тамақ пен ыдыс – аяқ сақталатын кебеженің үлкен түрі. Ағаштан жасалып, киізбен, былғарымен қапталған. Кебеже – сүт ет, құрт, шай салып сақтау үшін ағаштан жасап, өрнектеген үй жиһаздары. Әбдіре – зат сақтайтын үлкен сандық.	**мәдениеті.** Дидактикалық ойын «Бұл не?». Суреттегі заттар жайында әңгімеле? **Сөздік қор.** Киіз үй ауа райының қандай жағдайында да пайдалануға өте ыңғайлы. Ішіне жарық жақсы түседі, ауа алмасуы талапқа сай, жел, дауылға көп шайқалмайды. Киіз үйдің негізгі қаңқасын сүйегі деп атайды. Олар: кереге, уық, шаңырақ, сықырлауық (жарма есігі). Кереге – киіз үйдің ағаштан жасалған жиналмалы торкөзді сүйегі. Шаңырақ – киіз үйдің уықтарын біріктіріп, еңсесін көтеріп, тұтастырып ұстап тұратын дөңгелек шеңбер. Уық – кереге мен шаңырақтың арасын ұстап, қосып тұратын сырық. Киіз есік – сықырлауықты жауып, шаңырақ арқылы өткізіп байланады. Киіз есіктің сырты киіз, ортасы ши, астары жарық	темірбетоннан әзірленеді. Қазақтар Босағаны қасиетті санаған. «Босағаны керме» (немесе Босағаға керілме) деген тыйым осыдан туған. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Сықырлауық сөзін буынға бөліп, сөзге дыбыстық талдау жасайды. **Сөздік қор.** Сықырлауық – **киіз үйдің ішкі жағынан жабылатын екі бөлек тақтай есік**. Ол өте сәнді табалдырық пен маңдайшадан, қос босағадан және жарма беттен құралады. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Кітапшадағы сықырлауық атауын атайды, буындайды, сықырлауық бөлшектерін атайды, босағаның маңызын, киесін біледі. Маңдайша мен түндікті ажыратады. Сықырлауық туралы әңгіме айтады, неге сықырлауық атағанын топшалайды

Scanned with CamScanner

жасап көрейік **Дыбыстық жаттығу:** **Ар-ар-ар-жауды аппақ қар** **Ла-ла-ла-әдемі аққала** **Ша-ша-ша жап-жасыл шырша** **Тілдің грамматикалық құрылымы.** *Дид ойын:* *«Кім тапқыр?»* *Жұмбақ жасыру.* *Қолымен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады (Аяз)* *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет.* *(Мұз)* *Аспаннан ақ ұлпа борады,* *Қырқаны сейсепке орады.* *(Қар)* *Жерді тырнап,* *бұтаны ырғап,* *Шөпті сыйпап,* *ұшады зырлап* *Жанын қинап,* *Ұлиды зарлап. (Боран)* **Байланыстырып сөйлеу.** Дидактикалық ойын:«Қыс мезгілінің ерекшеліктерін тап» Мақсаты: Балалардың логикалық ойлау қабілетін, ес, зейін, қабылдау процесстерін дамыту. Шарты:Менің қолымда		Сырты қаңылтырмен әшекейленіп қапталады. Ағаш төсек – жату үшін пайдаланатын үй жиһаздары. Асадал – тамақ пен ыдыс – аяқ сақталатын кебеже. Жастықағаш – ерте кезде жастықтың астына салынатын ағаш тиянақ. Адалбақан – киім ілуге арналған үй жиһаздары. Жүкаяқ – үйде жүк астына қоятын ағаш зат. Сандық – киім — кешек, т.б. зат салуға арналған үй жиһаздары. Төсеніштер: Алаша, киіз, сырмақ. Тұскиіз – сәндік үшін төсектің тұсына тұратын үй бұйымы. Қоржын – екі жағын тең етіп тоқылған, не құрап тіккен зат салатын дорба. Аяққап – ыдыс – аяқ салатын қапшық. Екі бетін киізден тігіп, бетін ою-өрнек салып не кестелеп әшекейлейді. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Қызыл, жасыл, сары ,көк түске боялған асықтар сандық ішінде жатады. Әртүрлі тапсырмалар болады.	теріден жасалады. — Үй жиһаздарына да толық мағлұмат беріп өту. Абажа – тамақ пен ыдыс – аяқ сақталатын кебеженің үлкен түрі. Ағаштан жасалып, киізбен, былғарымен қапталған. Кебеже – сүт ет, құрт, шай салып сақтау үшін ағаштан жасап, өрнектеген үй жиһаздары. Әбдіре – зат сақтайтын үлкен сандық. Сырты қаңылтырмен әшекейленіп қапталады. Ағаш төсек – жату үшін пайдаланатын үй жиһаздары. Асадал – тамақ пен ыдыс – аяқ сақталатын кебеже. Жастықағаш – ерте кезде жастықтың астына салынатын ағаш тиянақ. Адалбақан – киім ілуге арналған үй жиһаздары. Жүкаяқ – үйде жүк астына қоятын ағаш зат. Сандық – киім — кешек, т.б. зат салуға арналған үй жиһаздары. Төсеніштер: Алаша, киіз, сырмақ. Тұскиіз – сәндік үшін төсектің тұсына тұратын	**Байланыстырып сөйлеу.** Суретке қарап сөздерді байланыстырып сөйлуге үйренеді. «Жайлау» картинасына қарап сөйлемдер құрайды. **Күтілетін нәтиже:** Сықырлауық (есік) киіз үйдің есігі екенін біледі. Атауын айтып, буынға бөледі. Маңдайша, босаға, табалдырық сөздерін түсінеді.

Scanned with CamScanner

ғажайып қалташа бар оның ішінде жыл мезгілдерінің суреті бар сендер оның ішінен тақтаға тек қана қыс мезгілінің суретін тауып ілу керексіңдер. Балалар ойын шарты бойынша орындайды. **Күтілетін нәтиже:** Ойын арқылы берілген сұрақтарды тыңдады және түсінді. Суреттер арқылы байланыстырып сөйледі.		Жасыл асық алған бала жұмбақ жасырады, шешкізеді. Сары асық алған бала мақал — мәтел айтады. Қызыл асық алған бала тақпақ айтады. Көк асық алған бала өлең оқиды. **Байланыстырып сөйлеу.** Киіз үй туралы не білесіңдер? -Кім киіз үйдің ішіне кіріп көрді? -Киіз үйді неден жасайды? -Киіз үй жабдықтарын білесіңдер ме? -Жарайсыңдар балалар. Жауап берген балаларды алтын жұлдызбен бағалау. -Балалар мен сендерге киіз үй туралы шағын мағлұмат беріп өтейін. **Күтілетін нәтиже:** Киіз үй қазақ ұлты үшін маңызды құрал екенін біледі. Киіз үйдің іші сыртындағы дүниелермен танысады. Киіз үй жабдықтары жайлы ой айтады.	үй бұйымы. Қоржын – екі жағын тең етіп тоқылған, не құрап тіккен зат салатын дорба. Аяққап – ыдыс – аяқ салатын қапшық. Екі бетін киізден тігіп, бетін о — — өрнек салып не кестелеп әшекейлейді. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** Қызыл, жасыл, сары ,көк түске боялған асықтар сандық ішінде жатады. Әртүрлі тапсырмалар болады. Жасыл асық алған бала жұмбақ жасырады, шешкізеді. Сары асық алған бала мақал — мәтел айтады. Қызыл асық алған бала тақпақ айтады. Көк асық алған бала өлең оқиды. **Байланыстырып сөйлеу.** Киіз үй қазақ ұлты үшін маңызды құрал екенін білді. Киіз үйдің іші сыртындағы дүниелермен танысты. Киіз үй жабдықтары жайлы ой бөлісті. Киіз үй туралы не білесіңдер? -Кім киіз үйдің ішіне	

Scanned with CamScanner

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК «Күншуақ» бөбекжай-бақшасы»
Қазақ тілі маманы: Ж.С. Орынбасарова
Топ: №6 «Светлячок» №8 «Сказка» ортаңғы топтары, №12 «Лучик» ересек тобы, №10 «Радуга» МАД тобы
Жоспардың құрылу кезеңі: 22-26желтоқсан 2025 жыл

Дүйсенбі 22.12.2025 ж	Сейсенбі 23.12.2025ж	Сәрсенбі 24.12.2025 ж	Бейсенбі 25.12.2025 ж	Жұма 26.12.2025 ж
Топ: №6 «Светлячок» ортаңғы тобы **«Қыс»** **Мақсаты**: Балаларға қыс мезгілі ,жыл мезгілдері жайлы білімдерін толықтыру. Қыс мезгіліне деген қызығушылығын арттыру.Жұмбақтар, өлеңдер, тақпақтар арқылы тілдерін ұстарту.Әр мезгілдің өзіндік ерекшеліктерін сүйе білуге тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** **«Қыс мезгілі қызықты»** **Экранға назар аударамыз.** (экраннан қыс мезгілі туралы мнемокесте беріледі, мнемотехника тәсілі арқылы баланың тілін дамыту). **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.**	**Топ: №8 «Сказка» ортаңғы тобы** **«Қыс»** **Мақсаты**: Балаларға қыс мезгілі ,жыл мезгілдері жайлы білімдерін толықтыру. Қыс мезгіліне деген қызығушылығын арттыру.Жұмбақтар, өлеңдер, тақпақтар арқылы тілдерін ұстарту.Әр мезгілдің өзіндік ерекшеліктерін сүйе білуге тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** **«Қыс мезгілі қызықты»** **Экранға назар аударамыз.** (экраннан қыс мезгілі туралы мнемокесте беріледі, мнемотехника тәсілі арқылы баланың тілін дамыту). **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Жұмбақ:** Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады.	**Топ: №12 «Лучик» ересек тобы** **«Қыс мезгілі қызықты»** **Мақсаты:** қыс мезгілі туралы білімдерін толықтырып, сөздік қорларын байыту. Сурет мазмұнына сай берілген сұрақтарға толық жауап беріп, әңгіме құрап айтуға үйрету. Қыс мезгілінің табиғат көрінісін сипаттап, қызықтарын әңгімелету арқылы балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту **Тілдік дамытушы орта.** Ақ киімді, денелі, ақ сақалды, Соқыр, мылқау танымас тірі жанды. Үсті-басы ақ қырау, түсі суық, Басқан жері сықырлап келіп қалды. *Өлеңді түсініп тыңдайды.* **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.**	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы** **«Қыс ерекшеліктері»** **Мақсаты**: Қыс мезгілі туралы білімдерін арттырады.Қыс туралы әңгімелеп,өз ойларын дұрыс жеткізе білуді меңгертеді. Балаларды ұйымшылдыққа тәрбиеленеді. **Тілдік дамытушы орта.** **Құрылымдалған ойын:** *«Ауа-райы» сөзіне анықтаманы іріктe»* *(Қарлы, аязды, суық, күн шуақты, желді және т.б.)* Тапсырма. Балаларға қар бетінде жүріп өтуді және аяқ астында қалай сықырлайтынын тыңдауды ұсыну. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** Педагогтың жетекшілігімен ойын:	**Топ: №10 «Радуга» МАД тобы** **«Сөз, буын, сөйлем туралы ойындар ойнау»** **Мақсаты:** қыркүйек айынан бастап өтілген матреиалдарды бекіту, сөз, буын, сөйлем туралы білімдерін ойындар арқылы қорытындылау. **Тілдік дамытушы орта.** ***«Бір сөзбен ата»*** **Мақсаты:** Заттарды атап топтастыра білуге үйрету, тілдік қорларын дамыту. Заттың сипатын дұрыс айтуға үйрету, танымдық қабілетін арттыру. **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** ***«Сөз құрату» ойыны*** **Мақсаты:**Тәрбиеші ең алдымен тақтайшалардан сөз

Scanned with CamScanner

Жұмбақ: Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады. (аяз) Қыста ғана болады, Ұстасаң қолың тоңады. (қар) **Сөздік қор.** **«Қай мезгілде болады?»** Мақсаты: Суреттен мезгіл құбылыстарын айта алады. Қыс мезгілінің белгілерін қазақ тілінде дұрыс айтуға үйренеді. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Педогог жетекшілігімен жүргізілетін ойын «Аққала құрастыр»** **Шарты:** балалар сендер музыка әуені арқылы мына әдемі қар түйіршіктерінен маған әдемі аққала құрастырып берулерің керек,сендер аққаланың бөліктерін барлығың бірге ойнай жүріп дұрыс орналастырмасаңдар аққаламыз бізге ренжіп қалады. Сондықтан бейнені мұқият құрастырып шығуларың қажет.	(аяз) Қыста ғана болады, Ұстасаң қолың тоңады. (қар) **Сөздік қор.** **«Қай мезгілде болады?»** Мақсаты: Суреттен мезгіл құбылыстарын айта алады. Қыс мезгілінің белгілерін қазақ тілінде дұрыс айтуға үйренеді. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Педогог жетекшілігімен жүргізілетін ойын «Аққала құрастыр»** **Шарты:** балалар сендер музыка әуені арқылы мына әдемі қар түйіршіктерінен маған әдемі аққала құрастырып берулерің керек,сендер аққаланың бөліктерін барлығың бірге ойнай жүріп дұрыс орналастырмасаңдар аққаламыз бізге ренжіп қалады. Сондықтан бейнені мұқият құрастырып шығуларың қажет. Қандай керемет әдемі аққала болды. Балалар әдемі аққаламызды құрастырдық мүмкін бұл аққаламызды сөйлетіп көрсек қалай болады, ол үшін бәріміз бірге дыбыстық жаттығу	**Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады, қыс белгілерін айтады.** Қолы жоқ, сурет салады, Тісі жоқ, тістеп алады. (Аяз) Қанаты жоқ, ұшады, Аяғы жоқ, жетеді. Аузы жоқ,ұлиды. (Боран) **Сөздік қор.** Жерге суық та, ақ қыс келді. Орман қарға батты. Күзге қарағанда, қыстың келуімен күн қатты суытты. Аспанды бұлт басты. Жаңбыр емес, қар жауады. Жер бетін, үй шатырларын, ағаш бұталарын қар басты. Өзен, көлдер, бұлақтар мұзға айналды. Жерге қар көп жауған сайын, өсімдіктер одан бетер жақсы шығады. Қар оларды аяздан қорғайды. Күн қысқарып, түн ұзарады. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** ***«Ауа-райы» сөзіне анықтаманы іріктe»*** *(Қарлы, аязды, суық,күн шуақты, желді және т.б.)* Тапсырма. Балаларға қар бетінде жүріп өтуді және аяқ астында қалай сықырлайтынын тыңдауды	**«Иә, жоқ»** Мақсаты: Балалар қойылған сұрақтарға жауап береді. **Сөздік қор.** ***Ойын: «Буын ұйқасын тап»*** -ша, -ша, -ша, жап-жасыл шырша. -ар, -ар, -ар, қандай аппақ қар. -ыс, -ыс, -ыс келіп қалды қыс. -ғы, -ғы, -ғы, Олжас тепті шаңғы. -ла, -ла, -ла, соғамыз қардан аққала. -лар, -лар, -лар, Далада ойнайды балалар. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды:** -Қыста ағаштар өздерін қалай сезінеді? -Олармен не болады? -Қыста ағаштар қандай жағдайда болады? -Қандай құстарды қыстайтын дейді? -Олар немен қоректенеді? -Қыстайтын қандай құстарды білесіңдер? -Неге қыстайтын құстар қыста жылы жаққа ұшып кетпейді?	құрайды. Содан кейін тақтайшалардың санына қарай балалар сөз құрастырады. Сөз құрамы әр түрлі болғанымен, айталық дыбыс саны **Сөздік қор.** **«Ертегіні ойнайық»** **Мақсаты:** Ертегілер туралы білімдерін кеңейте отырып, балалардың фонетикалық есту қабілетін және сөйлеу тілін жетілдіру. Ойын барысы: ертегі кейіпкерлерінің дауысын өзгерте отырып, қандай ертегі кейіпкерінің дауысы екенін анықтауын сұрайды. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** ***«Буынға бөл»*** Мақсаты: Сөздерді буынға бөлу. Есту қабілетін, танып білуге деген қызығу-шылығын арттыру, ой-өрісін дамыту. **Байланыстырып сөйлеу.** ***«Сөйлем құрастыр»***

Scanned with CamScanner

Қандай керемет әдемі аққала болды. Балалар әдемі аққаламызды құрастырдық мүмкін бұл аққаламызды сөйлетіп көрсек қалай болады, ол үшін бәріміз бірге дыбыстық жаттығу жасап көрейік **Дыбыстық жаттығу:** **Ар-ар-ар-жауды аппақ қар** **Ла-ла-ла-әдемі аққала** **Ша-ша-ша жап-жасыл шырша** **Байланыстырып сөйлеу.** Педагогтың жетекшілігімен ойын: «Сюжетті суреттерді құрастыру» Мақсаты: Сюжетті суреттерді құрай біледі. Педагогтың жетекшілігімен ойын: «Сөйлем құрастыр» Мақсаты: Балалар сюжетті суреттер арқылы әңгіме құрай алады. **Күтілетін нәтиже:** Балалар қыс мезгілі туралы толық білім алады, қыс туралы жұмбақ шешу, тақпақ	жасап көрейік **Дыбыстық жаттығу:** **Ар-ар-ар-жауды аппақ қар** **Ла-ла-ла-әдемі аққала** **Ша-ша-ша жап-жасыл шырша** **Байланыстырып сөйлеу.** Педагогтың жетекшілігімен ойын: «Сюжетті суреттерді құрастыру» Мақсаты: Сюжетті суреттерді құрай біледі. Педагогтың жетекшілігімен ойын: «Сөйлем құрастыр» Мақсаты: Балалар сюжетті суреттер арқылы әңгіме құрай алады. **Күтілетін нәтиже:** Балалар қыс мезгілі туралы толық білім алады, қыс туралы жұмбақ шешу, тақпақ айту, сөйлем құрауды үйренеді, көріп білгендерін толық айта біледі.	ұсыну. **Байланыстырып сөйлеу.** **Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды:** ❖ Желтоқсан қай айдың соңынан бара жатыр? ❖ Қараша қай жыл мезгіліне жатады? ❖ Күзге қарағанда аула жалпы қалай өзгеді? ❖ Ағаш түптерін неге қармен жабады? ❖ Адамдар күз бен қыста қалай киінеді? **Күтілетін нәтиже:** Қыс мезгілі туралы білімдері артады. Қыс туралы әңгімелеп,өз ойларын дұрыс жеткізе білуды үйренеді.	-Адамдар қыстайтын құстарға қалай көмек көрсете алады? **Байланыстырып сөйлеу.** Педагогтың жетекшілігімен ойын: «Сюжетті суреттерді құрастыру» Мақсаты: Сюжетті суреттерді құрай біледі. Педагогтың жетекшілігімен ойын: «Сөйлем құрастыр» Мақсаты: Балалар сюжетті суреттер арқылы әңгіме құрай алады. **Күтілетін нәтиже:** Қыс туралы әңгімелеп,өз ойларын дұрыс жеткізе білуді үйренеді. Сюжетті суреттер арқылы әңгіме құрауға дағдыланады.	Тәрбиеші лотодан суретті 2 карточканы топқа ұсынады. Балалар жарты шеңберге отырады. Кезекпен әрбіреуі суретке қатысты сөйлем құрастырады. **Күтілетін нәтиже:** балалардың фонетикалық есту қабілеті және сөйлеу тілі жетіледі. Заттың сипатын дұрыс айтуға үйренеді, танымдық қабілетін артады.

Scanned with CamScanner

айту, сөйлем құрауды үйренеді, көріп білгендерін толық айта біледі.				
Баламен жеке жұмыс: "Мысық, қораз және түлкі" ертегісі. *Мақсат-міндеттері.* Балаларды "Мысық, қораз және түлкі" орыс халық ертегісінің мазмұнымен таныстыру. **Дидактикалық ойын: "Жыл құстарын тап".** *Мақсат-міндеттері.* Құстардың суреттерінің арасынан жыл құстарын табуды үйрету. Зейін, сөйлеу, еске сақтауды дамыту.	**Баламен жеке жұмыс:** "Мысық, қораз және түлкі" ертегісі. *Мақсат-міндеттері.* Балаларды "Мысық, қораз және түлкі" орыс халық ертегісінің мазмұнымен таныстыру. **Дидактикалық ойын: "Жыл құстарын тап".** *Мақсат-міндеттері.* Құстардың суреттерінің арасынан жыл құстарын табуды үйрету. Зейін, сөйлеу, еске сақтауды дамыту.	**Баламен жеке жұмыс: Артикуляциялық жаттығу.** «Кім, қалай дыбыстайды?» (баламен жеке жұмыс - түрліше тембрлік құбылыста айту) - А, аа, аа, а, а, аааааа ... ... (қуанышты дауыспен). - Ааа, аа, а, а, ааа ... ... (аянышты дауыспен). - А, аа, аааа, а, ааа ... ... (таң қалған дауыспен). 1 минут жұмыс істеңіз. Екінші баламен (и), үшінші баламен (о) дыбысымен жұмыс істеуге болады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)**	**Баламен жеке жұмыс: Жаңылтпаш жаттайық.** 1) Доп деп, Дөп теп. 2) Қапыда ит қапты, Қатты қапты, Қапты қатты. 3) Қырқада қырық арқар бар. Қырық арқарда ақ арқар бар. Алты арқарда марқа арқар бар. **(сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет)** **Артикуляциялық жаттығу.** 1) Ара болсаң, ызыңда З-з-з, ж-ж-ж, з- з-з, ж-ж-ж Жұмыс істе, тығылма. - Ара қалай дыбыстайды? (з- з-з) - қатты\жай 2) «Зе-зе-зе, зе-зе-зе – бұл шынылы терезе», «За-за-за, за-за-за – үйдің іші тап-таза», «Зу-зу-зу, зу-зу-зу – күрекпен жерді қазу», «Са-са-са, са-са-са – ызыңдайды маса.	**Баламен жеке жұмыс: Тыныс алу жаттығуы: «Мен құйынмын».** Мен құйынмын, құйынмын, Шаң тозаңды үйірдім. Ү-ү-ү-ү-ф! Кездескеннің барлығын Ұшырамын деп шүйілдім. Ү-ү-ү-ү-ф! Өлең жолын тәрбиеші айтады, әр екі жол сайын балалар тыныс алу жаттығуын жасайды.

Scanned with CamScanner

Коммуникативтік дағдыларды дамыту дағдысы бойынша қазақ тілі ұйымдастырылған іс-әрекетінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: МКҚК «Күншуақ» бөбекжай-бақшасы»
Қазақ тілі маманы: Ж.С. Орынбасарова
Топ: №6 «Светлячок» №8 «Сказка» ортаңғы топтары, №12 «Лучик» ересек тобы, №10 «Радуга» МАД тобы
Жоспардың құрылу кезеңі: 29-31желтоқсан 2025 жыл

Дүйсенбі 29.12.2025 ж	Сейсенбі 30.12.2025 ж	Сәрсенбі 31.12.2025 ж	Бейсенбі	Жұма
Топ: №6 «Светлячок» ортаңғы тобы **«Қыс»** **Мақсаты**: Балаларға қыс мезгілі ,жыл мезгілдері жайлы білімдерін толықтыру. Қыс мезгіліне деген қызығушылығын арттыру.Жұмбақтар, өлеңдер, тақпақтар арқылы тілдерін ұстарту.Әр мезгілдің өзіндік ерекшеліктерін сүйе білуге тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** **«Қыс мезгілі қызықты»** **Экранға назар аударамыз.** (экраннан қыс мезгілі туралы мнемокесте беріледі, мнемотехника тәсілі арқылы баланың тілін дамыту). **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.**	**Топ: №8 «Сказка» ортаңғы тобы** **«Қыс»** **Мақсаты**: Балаларға қыс мезгілі ,жыл мезгілдері жайлы білімдерін толықтыру. Қыс мезгіліне деген қызығушылығын арттыру.Жұмбақтар, өлеңдер, тақпақтар арқылы тілдерін ұстарту.Әр мезгілдің өзіндік ерекшеліктерін сүйе білуге тәрбиелеу. **Тілдік дамытушы орта.** **«Қыс мезгілі қызықты»** **Экранға назар аударамыз.** (экраннан қыс мезгілі туралы мнемокесте беріледі, мнемотехника тәсілі арқылы баланың тілін дамыту). **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.** **Жұмбақ:** Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады.	**Топ: №12 «Лучик» ересек тобы** **«Қыс мезгілі қызықты»** **Мақсаты:** қыс мезгілі туралы білімдерін толықтырып, сөздік қорларын байыту. Сурет мазмұнына сай берілген сұрақтарға толық жауап беріп, әңгіме құрап айтуға үйрету. Қыс мезгілінің табиғат көрінісін сипаттап, қызықтарын әңгімелету арқылы балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту **Тілдік дамытушы орта.** Ақ киімді, денелі, ақ сақалды, Соқыр, мылқау танымас тірі жанды. Үсті-басы ақ қырау, түсі суық, Басқан жері сықырлап келіп қалды. *Өлеңді түсініп тыңдайды.* **Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.**		

Scanned with CamScanner

Жұмбақ: Тісі жоқ тістеп алады, Қолы жоқ сурет салады. (аяз) Қыста ғана болады, Ұстасаң қолың тоңады. (қар) **Сөздік қор.** **«Қай мезгілде болады?»** Мақсаты: Суреттен мезгіл құбылыстарын айта алады. Қыс мезгілінің белгілерін қазақ тілінде дұрыс айтуға үйренеді. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Педогог жетекшілігімен жүргізілетін ойын** **«Аққала құрастыр»** **Шарты:** балалар сендер музыка әуені арқылы мына әдемі қар түйіршіктерінен маған әдемі аққала құрастырып берулерің керек,сендер аққаланың бөліктерін барлығың бірге ойнай жүріп дұрыс орналастырмасаңдар аққаламыз бізге ренжіп қалады. Сондықтан бейнені мұқият құрастырып шығуларың қажет.	(аяз) Қыста ғана болады, Ұстасаң қолың тоңады. (қар) **Сөздік қор.** **«Қай мезгілде болады?»** Мақсаты: Суреттен мезгіл құбылыстарын айта алады. Қыс мезгілінің белгілерін қазақ тілінде дұрыс айтуға үйренеді. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** **Педогог жетекшілігімен жүргізілетін ойын** **«Аққала құрастыр»** **Шарты:** балалар сендер музыка әуені арқылы мына әдемі қар түйіршіктерінен маған әдемі аққала құрастырып берулерің керек,сендер аққаланың бөліктерін барлығың бірге ойнай жүріп дұрыс орналастырмасаңдар аққаламыз бізге ренжіп қалады. Сондықтан бейнені мұқият құрастырып шығуларың қажет. Қандай керемет әдемі аққала болды. Балалар әдемі аққаламызды құрастырдық мүмкін бұл аққаламызды сөйлетіп көрсек қалай болады, ол үшін бәріміз бірге дыбыстық жаттығу	**Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады, қыс белгілерін айтады.** Қолы жоқ, сурет салады, Тісі жоқ, тістеп алады. (Аяз) Қанаты жоқ, ұшады, Аяғы жоқ, жетеді. Аузы жоқ,ұлиды. (Боран) **Сөздік қор.** Жерге суық та, ақ қыс келді. Орман қарға батты. Күзге қарағанда, қыстың келуімен күн қатты суытты. Аспанды бұлт басты. Жаңбыр емес, қар жауады. Жер бетін, үй шатырларын, ағаш бұталарын қар басты. Өзен, көлдер, бұлақтар мұзға айналды. Жерге қар көп жауған сайын, өсімдіктер одан бетер жақсы шығады. Қар оларды аяздан қорғайды. Күн қысқарып, түн ұзарады. **Тілдің грамматикалық құрылымы.** ***«Ауа-райы» сөзіне анықтаманы іРікте»*** *(Қарлы, аязды, суық,күн шуақты, желді және т.б.)* Тапсырма. Балаларға қар бетінде жүріп өтуді және аяқ астында қалай сықырлайтынын тыңдауды		

Scanned with CamScanner

Қандай керемет әдемі аққала болды. Балалар әдемі аққаламызды құрастырдық мүмкін бұл аққаламызды сөйлетіп көрсек қалай болады, ол үшін бәріміз бірге дыбыстық жаттығу жасап көрейік **Дыбыстық жаттығу:** **Ар-ар-ар-жауды аппақ қар** **Ла-ла-ла-әдемі аққала** **Ша-ша-ша жап-жасыл шырша** **Байланыстырып сөйлеу.** Педагогтың жетекшілігімен ойын: «Сюжетті суреттерді құрастыру» Мақсаты: Сюжетті суреттерді құрай біледі. Педагогтың жетекшілігімен ойын: «Сөйлем құрастыр» Мақсаты: Балалар сюжетті суреттер арқылы әңгіме құрай алады. **Күтілетін нәтиже:** Балалар қыс мезгілі туралы толық білім алады, қыс туралы жұмбақ шешу, тақпақ	жасап көрейік **Дыбыстық жаттығу:** **Ар-ар-ар-жауды аппақ қар** **Ла-ла-ла-әдемі аққала** **Ша-ша-ша жап-жасыл шырша** **Байланыстырып сөйлеу.** Педагогтың жетекшілігімен ойын: «Сюжетті суреттерді құрастыру» Мақсаты: Сюжетті суреттерді құрай біледі. Педагогтың жетекшілігімен ойын: «Сөйлем құрастыр» Мақсаты: Балалар сюжетті суреттер арқылы әңгіме құрай алады. **Күтілетін нәтиже:** Балалар қыс мезгілі туралы толық білім алады, қыс туралы жұмбақ шешу, тақпақ айту, сөйлем құрауды үйренеді, көріп білгендерін толық айта біледі.	ұсыну. **Байланыстырып сөйлеу.** **Тәрбиеші балаларға сұрақ қояды:** ❖ Желтоқсан қай айдың соңынан бара жатыр? ❖ Қараша қай жыл мезгіліне жатады? ❖ Күзге қарағанда аула жалпы қалай өзгеді? ❖ Ағаш түптерін неге қармен жабады? ❖ Адамдар күз бен қыста қалай киінеді? **Күтілетін нәтиже:** Қыс мезгілі туралы білімдері артады. Қыс туралы әңгімелеп,өз ойларын дұрыс жеткізе білуді үйренеді.		

Scanned with CamScanner

айту, сөйлем құрауды үйренеді, көріп білгендерін толық айта біледі.				
Баламен жеке жұмыс: "Мысық, қораз және түлкі" ертегісі. *Мақсат-міндеттері.* Балаларды "Мысық, қораз және түлкі" орыс халық ертегісінің мазмұнымен таныстыру. **Дидактикалық ойын: "Жыл құстарын тап".** *Мақсат-міндеттері.* Құстардың суреттерінің арасынан жыл құстарын табуды үйрету. Зейін, сөйлеу, еске сақтауды дамыту.	**Баламен жеке жұмыс:** "Мысық, қораз және түлкі" ертегісі. *Мақсат-міндеттері.* Балаларды "Мысық, қораз және түлкі" орыс халық ертегісінің мазмұнымен таныстыру. **Дидактикалық ойын: "Жыл құстарын тап".** *Мақсат-міндеттері.* Құстардың суреттерінің арасынан жыл құстарын табуды үйрету. Зейін, сөйлеу, еске сақтауды дамыту.	**Баламен жеке жұмыс: Артикуляциялық жаттығу.** «Кім, қалай дыбыстайды?» (баламен жеке жұмыс - түрліше тембрлік құбылыста айту) - А, аа, аа, а, а, аааааа ... ... (қуанышты дауыспен). - Ааа, аа, а, а, ааа ... ... (аянышты дауыспен). - А, аа, аааа, а, ааа ... ... (таң қалған дауыспен). 1 минут жұмыс істеңіз. Екінші баламен (и), үшінші баламен (о) дыбысымен жұмыс істеуге болады. **(сөйлеуді дамыту, қазақ тілі, көркем әдебиет)**		

Scanned with CamScanner